

Konsolidovaná výročná správa Prešovského samosprávneho kraja za rok 2024

(vrátane individuálnej účtovnej závierky za rok 2024)

Schválil: PaedDr. Milan Majerský, PhD.
predseda PSK

Predkladá: Mgr. Jana Fričová
vedúca oddelenia účtovníctva

Júl 2025

OBSAH

1. História	04
1.1 Z histórie samosprávy	04
2. Základné informácie o Prešovskom samosprávnom kraji	05
3. Prírodné pomery a chránené územia	07
4. Predseda Prešovského samosprávneho kraja	09
5. Symboly predsedu Prešovského samosprávneho kraja	09
6. Charakteristika PSK z účtovného hľadiska	10
7. Charakteristika činnosti PSK	12
8. Správa o hospodárení PSK za rok 2024	14
8.1 Plnenie úloh – oblasť projektov	17
8.2 Plnenie úloh – oblasť dopravy	22
8.3 Plnenie úloh – oblasť kultúry	23
8.4 Plnenie úloh . oblasť vzdelávania	24
8.5 Plnenie úloh – oblasť sociálneho zabezpečenia	26
9. Rekapitulácia príjmov, výdavkov a výsledok hospodárenia PSK	27
10. Výsledok hospodárenia	28
11. Aktíva, pasíva a vybrané ukazovatele súvahových účtov	31
11.1 Majetok PSK	32
11.2 Pohľadávky a záväzky PSK	32
11.3 Peňažné fondy PSK v roku 2024	32
11.3.1 Rezervný fond	32
11.3.2 Fond nevyčerpaných dotácií	32
11.3.3 Investičný fond	33
11.3.4 Sociálny fond	33
11.4 Podnikateľská činnosť	33
11. 5 Prehľad o stave a vývoji dlhu PSK	33
12. Konsolidovaná účtovná závierka	34
12.1 Identifikačné údaje konsolidujúcej účtovnej jednotky	35
12.2 Informácie o konsolidovanom celku	35

12.2.1	Identifikačné údaje o konsolidovaných ÚJ – OS	35
12.2.2	Účtovné jednotky, v ktorých má PSK podiel	36
12.2.3	Účtovné jednotky, v ktorých je PSK spoluzakladateľom alebo členom	37
12.2.4	Informácia o zamestnancoch konsolidovaného celku	37
12.3	Informácie o VH z dôvodu predaja majetku medzi ÚJ konsolidovaného celku	41
12.4	Informácia o splnení predpokladu nepretržitého pokračovania v činnosti ÚJ	41
12.5	Informácie o účtovných zásadách a účtovných metódach	41
12.6	Informácie o použitých metódach konsolidácie	43
12.7	Goodwil/záporný goodwill	44
12.8	Konsolidácia medzivýsledku	44
12.9	Informácie o údajoch aktív a pasív	44
12.9.1	Údaje o konsolidovanom celku	44
12.9.2	Prehľad o pohybe dlhodobého majetku	44
12.9.3	Pohľadávky	47
12.9.4	Finančné účty	48
12.9.5	Transfery	48
12.9.6	Časové rozlíšenie aktív	49
12.9.7	Vlastné imanie	49
12.9.8	Rezervy	50
12.9.9	Krátkodobé a dlhodobé záväzky	51
12.9.10	Bankové úvery a návratné finančné výpomoci	53
12.10	Informácia o nákladoch a výnosoch	54
12.11	Iné aktíva	55
12.12	Iné pasíva	55
12.13	Príjmy a výdavky	55
12.14	Predpokladaný vývoj	56
12.15	Skutočnosť po dni ku ktorému sa zostavuje ÚZ, do dňa jej zostavenia	57
	Prílohy	58

1. História

Najstarším dokladom osídlenia Prešovského kraja je vzácny antropologický nález výliatku mozgovne neandertálskeho pračloveka z Gánoviec pri Poprade z doby 120 000 rokov pred našim letopočtom. Ďalšie sídliská dokumentujúce hustotu osídlenia oblasti sa nachádzali v Popradskej a Hornádskej kotline, v Šarišskej a Ondavskej vrchovine, v Košickej kotline a v podhorí Vihorlatu.

Územie zasiahla bukovohorská, bádenská, koštianska, otomanská a lužická kultúra a v neskoršej dobe aj keltsko-dácka. Od 6. storočia územie osídľovali Slovania.

Súčasťou uhorského ranofeudálneho štátu sa územie stalo postupne v 11. – 13. storočí, kedy sa jeho hranice ustálili na hrebeni Karpát. V 12. storočí dochádza k stavbe kráľovských hradov: Spišský, Šarišský, Kapušiansky a Plavečský. V 13. storočí zasiahol územie ničivý vpád Tatarov.

Región Spiša sa postupne začal osídľovať obyvateľmi zo Saska, ktorí podporili hospodársky rozkvet kraja. Územia sa začína leniť na stolice Spišská, Šarišská a Zemplínska. Z obcí vznikajú mestá ako Bardejov, Kežmarok, Levoča, Prešov, Sabinov, Spišská Sobota, Veľký Šariš a ďalšie.

Cez tieto mestá viedli obchodné cesty z Balkánu cez Uhorsko a Poľsko do Pobaltia. Najznámejšou bolo Magna – via – veľká cesta na osi Košice – Prešov – Bardejov.

15. storočie bolo v znamení vyostrenia bojov o uhorský trón, rozmachu bratrickeho hnutia a sociálnych nepokojov. Do zálohy poľskému kráľovi sa dostáva 13 spišských miest. V 16. storočí sa počas valaskej kolonizácie výrazne zvýšil podiel rusínskeho obyvateľstva.

Južné časti Spiša a Šariša zasiahli v 16. storočí pustošivé nájazdy Turkov. Po ich porážke zaznamenáva celý región intenzívnu stavebnú činnosť pri obnove miest a hradov. Vzniká tzv. východoslovenská renesancia – Levoča, Spišský Hrhov, Strážky, Fričovce.

Zlá ekonomická a sociálna situácia, úpadok remesiel a obchodu v mestách, živelné pohromy a choroby vyvolali východoslovenské roľnícke povstanie v roku 1831, ktoré pripomína pamätník na vrchu Furča nad Haniskou pri Prešove. Od polovice 19. storočia dochádza k masovému vysťahovalectvu obyvateľstva na Dolnú zem a neskôr do Zámoria. Do dejín regiónu zasiahli aj najväčšie svetové vojenské konflikty prvej polovice 20. storočia. Krvavé bitky medzi ruskými a rakúsko-uhorskými armádami na severovýchode územia počas prvej svetovej vojny vyvrcholili Karpatsko – duklianskou operáciou na sklonku druhej svetovej vojny v roku 1944.

V roku 1949 vznikli na východnom Slovensku dva kraje, a to Prešovský a Košický, pričom sa rešpektovali hranice historických regiónov. Na východe do Prešovského kraja patril celý Zemplín, južnú hranicu medzi krajinami tvorila rieka Latorica. Naopak, na západe celý Spiš až po Starú Ľubovňu patril do Košického kraja. Roku 1960 sa spojením Prešovského a Košického kraja vytvoril Východoslovenský kraj.

Po politických a spoločenských zmenách v Československu sa na konci roku 1989 pozornosť sústredila najmä na požiadavku vzniku územnej samosprávy, oddelenej od miestnej (vrátane regionálnej) štátnej správy. V roku 2002 boli vytvorené vyššie územné celky – samosprávne kraje.

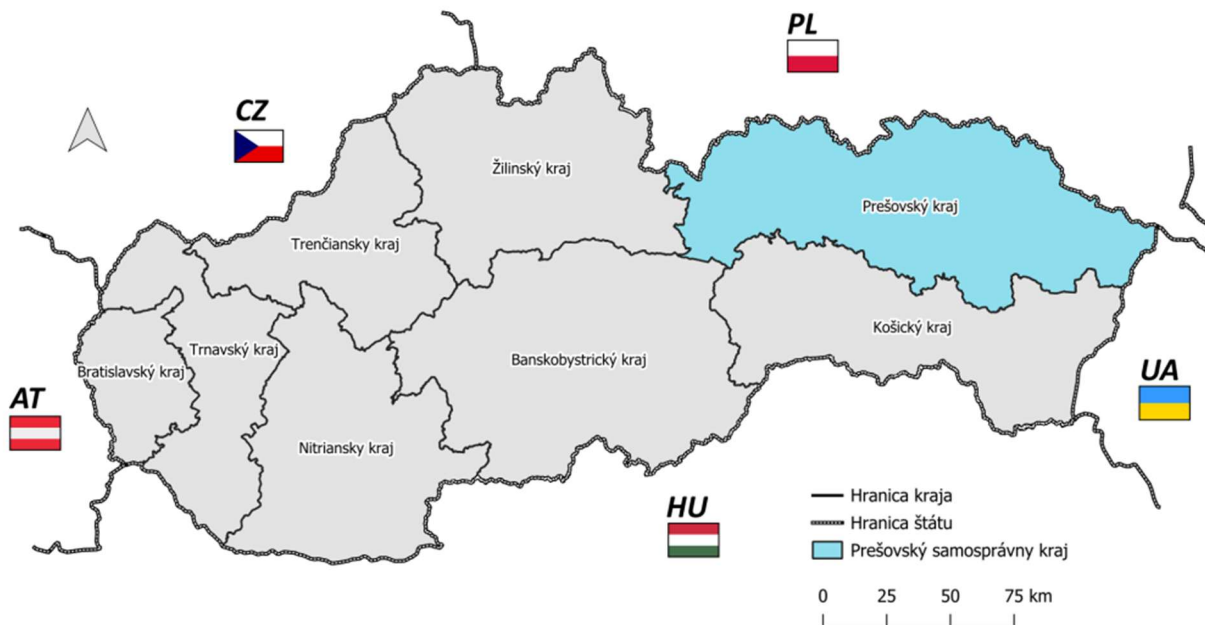
1.1 Z histórie samosprávy

Regionálna samospráva

- **4. júla 2001 – Zákonom NR SR č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov** Národná rada SR schválila zriadenie ôsmich vyšších územných celkov. Týmto zákonom **bol zriadený Prešovský samosprávny kraj so sídlom v Prešove** ako právnická osoba, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom, vlastnými príjmami, zabezpečuje a chráni práva a záujmy svojich obyvateľov.
- **1. decembra 2001 – Historicky prvé voľby do vyšších územných celkov.** Prvým predsedom PSK sa stal MUDr. Peter Chudík. Do Zastupiteľstva PSK bolo zvolených 60 poslancov z 13 okresov.

- **20. decembra 2001** – Zložením slávnostného sľubu sa oficiálne svojej funkcie ujal predseda PSK Peter Chudík a potom aj všetkých 60 prvých zvolených členov Zastupiteľstva Prešovského samosprávneho kraja.
- **22. mája 2003** – Otvorenie regionálneho zastúpenia PSK v Bruseli.
- **26. novembra 2005** – druhé voľby župana a poslancov regionálnej samosprávy. Počet poslancov sa zvýšil zo 60 na 62 (v obvodoch Svidník a Levoča). V druhom kole volieb bol za predsedu zvolený MUDr. Peter Chudík.
- **14. novembra 2009** – tretie voľby predsedu PSK a poslancov krajského parlamentu. Obyvatelia zvolili 62 poslancov. V druhom kole voľby predsedu PSK sa víťazom stal MUDr. Peter Chudík.
- **9. novembra 2013** – štvrté voľby župana a poslancov regionálnej samosprávy. V týchto voľbách bol opätovne zvolený za predsedu PSK MUDr. Peter Chudík. Počet 62 poslancov sa nezmenil.
- **4. novembra 2017** – piate voľby predsedu PSK a poslancov regionálnej samosprávy. Voľba predsedov samosprávnych krajov prebehla jednokolovo na rozdiel od predchádzajúcich rokov. Mandáty boli predĺžené na 5 rokov, aby sa v roku 2022 voľby konali spoločne s komunálnymi voľbami. Za predsedu Prešovského samosprávneho kraja bol zvolený PaedDr. Milan Majerský, PhD spolu so 62 poslancami zastupiteľstva.
- **29. októbra 2022** – šieste voľby predsedu PSK a poslancov regionálnej samosprávy. Obyvatelia Prešovského samosprávneho kraja opätovne zvolili za predsedu PSK PaedDr. Milana Majerského, PhD. Počet zvolených poslancov sa zvýšil z 62 na 65.

2. Základné informácie o Prešovskom samosprávnom kraji

Základné informácie o kraji k 31. 12. 2023 (zdroj: Štatistický úrad SR):

- **Rozloha:** 8 974 km² (18,3% rozlohy SR)
- **Počet obyvateľov:** 808 090
- **Hustota osídlenia:** 90,04 obyvateľov/km²
- **Ekonomicky aktívne obyvateľstvo (tis. osôb):** 397
- **Priemerný vek:** 39,58 roka
- **Počet okresov:** 13
- **Počet miest:** 23
- **Počet obcí:** 665
- **Sídlo kraja:** Prešov (82 286 obyvateľov)

Prešovský samosprávny kraj (PSK)

Poloha

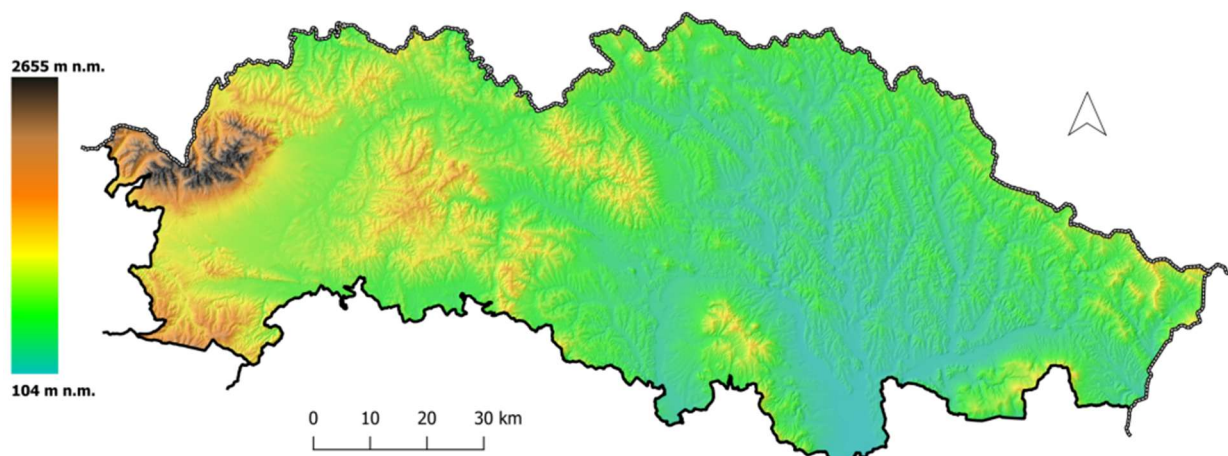
Dlhá severná hranica je zároveň štátnou hranicou s Poľskou republikou. Na východe hraničí s Ukrajinou, na juhu s Košickým krajom, na juhozápade, na malom úseku, susedí s Banskobystrickým krajom a západným susedom je Žilinský kraj.

Najsevernejší bod kraja sa nachádza v katastri obce **Becherov**, **najjužnejší** v obci **Sečovská Polianka**, **najzápadnejší** v obci **Vysoké Tatry** a **najvýchodnejší** bod, ktorý je zároveň najvýchodnejším bodom Slovenska, sa nachádza v obci **Nová Sedlica**.

Reliéf

Povrch Prešovského kraja je výrazne členitý. **Relatívna výšková členitosť** územia prechádza od rovín po veľhornatiny akými sú Vysoké Tatry. **Najvyšším bodom kraja**, ktorý je zároveň najvyšším bodom Slovenska je Gerlachovský štít (2655 m n. m.), **najnižším miestom** je výtok rieky Ondava z kraja na území obce Nižný Hrušov (105 m n. m.).

Výšková členitosť územia Prešovského kraja

Klimatické podmienky

Územie Prešovského kraja sa nachádza v **miernom pásme**. Pre toto pásmo sú charakteristické štyri ročné obdobia. Podnebie rôznych oblastí kraja sa značne líši. Do teplej podnebnéj oblasti patrí južná časť kraja (časť Východoslovenskej nížiny), kde priemerná ročná teplota dosahuje 8-10 °C. Stredná časť kraja s nižšími pohoriami patrí do mierne teplej oblasti, kde priemerná ročná teplota sa pohybuje od 4 do 8 °C a do chladnej oblasti patria najvyššie časti kraja nad 800 m n. m. (Vysoké Tatry). Priemerné ročné teploty tam dosahujú od 4,1 v Starom Smokovci do 2,1 °C na Lomnickom štíte.

Hydrologické podmienky

Z hydrografického hľadiska územím Prešovského kraja prechádza **hlavné európske rozvodie**.

Prevažná časť územia patrí k **úmoriu Čierneho mora** (povodie Bodrogu a Hornádu), iba severozápadná časť územia kraja patrí k **úmoriu Baltského mora** (povodie Popradu a Dunajca). Hydrologicky **významné sú aj prirodzené (jazerá) a umelé vodné nádrže**. Podstatná časť našich jazier sa vyskytuje v Tatrách. Ich vznik tu súvisí s činnosťou ľadovcov a ide o rôzne typy vhlbených, hradených a zmiešaných glaciálnych jazier – plies. Ďalšie významné jazerá sa nachádzajú v Spišskej Magure, ktoré vznikli zosuvmi (Veľké Osturnianske jazero, Jezerské jazero), ako aj najväčšie travertínové jazero na Slovensku – Kráter vo Vyšných Ružbachoch. Z umelých vodných nádrží je to vodná nádrž Veľká Domaša vybudovaná na rieke Ondava a vodná nádrž Starina vybudovaná na rieke Cirocha, slúžiaca na zásobovanie východného Slovenska pitnou vodou. Účelové vodné nádrže malej rozlohy sú na území celého Prešovského kraja a plnia rôzne funkcie – rybníky, rekreačné plochy, odkaliská. Viaceré sú dôležitým prvkom v prostredí (biotopy chránených a ohrozených živočíchov, udržiavanie vody v krajine ovplyvňovanie mikroklimy) a vznikli po ťažbe pieskov, štrkov, vápnitých slieňov.

V Prešovskom kraji sa vyskytuje aj veľký počet zdrojov **prírodných liečivých vôd**. Najvýznamnejšie z nich sú v Bardejovských Kúpeľoch, v obci Cigeľka, vo Vyšných Ružbachoch, v Červenom Kláštore, **prírodné zdroje minerálnych stolových vôd** v lokalitách Lipovce – Salvator, Baldovce a pramene minerálnych vôd napr. Sivá Brada, Hôrka, Gánovce, Nová Ľubovňa a Šarišský Štiavnik.

Celkovo pripadá na **vodné plochy v kraji** 139,6 km², čo predstavuje 1,6 % územia.

Biogeografické podmienky

V bohatej a pestrej prírode Prešovského kraja sa nachádza množstvo chránených území. Do Prešovského kraja plošne zasahuje **päť národných parkov** (Tatranský národný park – TANAP, Pieninský národný park – PIENAP, Národný park Poloniny, Národný park Nízke Tatry – NAPANT, a národný park Slovenský raj) a **dve chránené krajinné oblasti (CHKO)** (Vihorlat a Východné Karpaty). Okrem nich sa tu nachádzajú aj ďalšie maloplošné chránené územia.

Na území kraja je výrazná diferenciácia klímy v závislosti od nadmorskej výšky, ktorá spôsobuje zásadnú zmenu v zložení rastlinstva, vytvárajúc tak **vegetačné stupne**. Pretože územie kraja je prevažne hornaté, je tu značné zastúpenie lesov. Celkovo je v súčasnosti **zalesnených** 4 472,6 km² plochy, čo predstavuje takmer polovicu (49,8 %) územia Prešovského kraja. Z floristického hľadiska patrí tento kraj k neobyčajne bohatým častiam Slovenska, lebo napriek nevelkej rozlohe územia sa tu vyskytuje veľké množstvo pôvodných druhov rastlín.

Druhová skladba, štruktúra a **diferenciácia živočíchov** kraja závisí od prostredia, ktoré pre nich vytvára životné podmienky. Najviac je živočíšstvo späté s rastlinným spoločenstvom, ktoré mu poskytuje potravu i úkryt. V kultúrnej stepi prevláda stepné živočíšstvo – hlodavce (zajac, syseľ, hraboš, kurovité vtáky, jarabica, bažant, prepelica). Lesné živočíchy sa druhovo viažu

na špecifické druhy lesnej vegetácie. Pre listnaté lesy sú charakteristické vlha, d'ateľ, sýkorka, plch, mačka lesná a diviak. Na ihličnaté lesy sa viažu tetrov, hlucháň, medveď hnedý, kuna hôrna a rys ostrovid. Vo vysokých polohách nad hornou hranicou lesa sú typickými živočíchmi kamzík vrchovský tatranský, svišť vrchovský, hraboš snežný a jazvec obyčajný. Vo vodnom prostredí sú hojné rôzne druhy rýb a vodného vtáctva.

Obyvateľstvo

Prešovský kraj patrí vďaka svojej geografickej polohe a prírodným podmienkam k územiám, kde sa už v dávnej minulosti začali objavovať prvé ľudské osídlenia. K 31.12.2023 žilo na území kraja približne **808 tis. obyvateľov** (14,9 % z celkového počtu obyvateľov Slovenska). Zaľudnenie regiónu je značne nerovnomerné. Nachádzajú sa tu okresy patriace počtom obyvateľov k najväčším na Slovensku (Prešov, Poprad) a na druhej strane okresy, ktoré sa zaraďujú k najmenej zaľudneným (Medzilaborce, Stropkov, Levoča, Snina).

Územie Prešovského kraja patrí medzi redšie osídlené oblasti Slovenskej republiky. Tvorí ho 665 obcí a 23 miest. Priemerná hustota osídlenia je približne 90 obyvateľov na km². Z celkového počtu obyvateľov žije **44,5 % v mestách** (k 31.12.2023 krajské sídlo Prešov obývalo 82 286 obyvateľov). V sídelnej štruktúre regiónu sú zastúpené všetky typy sídelných formácií, od laznických osídlení, vidieckych obcí, po malé, stredné a väčšie mestá.

Najstaršími obcami kraja sú Chmeľov (okres Prešov) a Medzianky (okres Vranov nad Topľou, r. 1212), **najmladšou obcou** je Baňa (okres Stropkov, r. 1957). K 31.12.2023 mala najväčší počet obyvateľov obec Jarovnice (okres Sabinov, 7 992), najmenšie obce Ondavka (okres Bardejov, 11) a Príkra (okres Svidník, 11). Najvyššie položenou osadou v rámci celého Slovenska je Skalnaté Pleso (okres Poprad, 1 750 m n. m.).

Prešovský kraj má oproti celoslovenskému priemeru (42,6 rokov) o niečo mladšiu vekovú štruktúru. **Priemerný vek** k 31.12.2023 bol v kraji 39,58 rokov. **Úmrtnosť** bola na úrovni 8,56 úmrtí na 1 000 obyvateľov (nižšia ako priemer SR) a **pôrodnosť** bola 11,26 živo narodených detí v prepočte na 1 000 obyvateľov (vyššia ako priemer SR).

Z hľadiska národnostnej štruktúry na území kraja žijú obyvatelia viacerých národností. K 31.12.2023 takmer 90% predstavovalo obyvateľstvo **slovenskej národnosti**. Najpočetnejšími **menšinami** sú rómska (3,39 %), rusínska (2,15 %) a ukrajinská (0,37 %). Okrem nich v kraji žijú aj príslušníci ďalších národnostných menšín ako česká, poľská, nemecká, maďarská a i.

Doprava

Prešovský kraj má z hľadiska **medzinárodnej dopravy** významnú polohu na osi sever–juh, ale i východ–západ. Prechádza ním dôležitý **hlavný slovenský severný cestný koridor** Bratislava – Žilina – Poprad – Prešov – Košice, v smere sever – juh **východný medzinárodný koridor** Poľsko – Stará Ľubovňa – Prešov a Poľsko – Svidník – Prešov, ktorý pokračuje po spoločnej trase do Košíc a Maďarska. Práve úsek Poľsko – Svidník – Prešov je súčasťou medzinárodne významnej cesty **Via Carpatia**, prechádzajúcej 7 krajinami, dlhej takmer 7 000 km, ktorá spája mestá Klaipėda v Litve, až po Solún v Grécku. Táto cesta sa začala budovať v roku 2006 a po ukončení bude súčasťou siete TEN-T (Trans-European Transport Network), pričom na území kraja je súčasťou tejto cesty **plánovaný úsek R4**.

Železničné trate medzinárodného, resp. celoštátneho významu sú Žilina-Košice-Medzilaborce a Plaveč – Prešov – Košice.

Na území regiónu je **medzinárodné letisko** v Poprade, ktoré slúži predovšetkým pre región Tatier, ďalšie časti kraja majú letecké spojenie z medzinárodného letiska Košice. Verejnú autobusovú dopravu zabezpečujú široko rozvetvené linky krajských dopravcov.

Pre individuálnych motoristov slúži **hustá sieť ciest** rôznej kategórie spolu s potrebnými službami, ako sú čerpacie stanice a servisy.

3. Prírodné pomery a chránené územia PSK

Prírodné pomery Prešovského kraja sú veľmi pestré. Povrch druhého najrozľahlejšieho kraja na Slovensku je prevažne hornatý. Územie kraja pretína dôležitá hranica medzi Západnými a Východnými Karpatmi. K najznámejším geomorfologickým celkom patria Tatry, Pieniny, Spišská Magura, Levočské vrchy, Čergov, Šarišská vrchovina, Košická kotlina, Slanské vrchy Ondavská vrchovina, Laborecká vrchovina, Bukovské vrchy a Vihorlatské vrchy.

Región Prešovského kraja patrí z hľadiska prírodnej hodnoty k najvzácnejším na Slovensku.

Nachádzajú sa tu

- **najstarší národný park na Slovensku** (1949) [Tatranský národný park](#) (TANAP), ktorý je od roku 1993 aj biosférickou rezerváciou,
- **najstarší medzinárodný prírodný park v Európe** [Pieninský národný park \(PIENAP\)](#)
- a [Národný park Poloniny](#), ktorého pralesy sú zapísané do zoznamu svetového dedičstva UNESCO.

Do Prešovského kraja ďalej zasahujú

- [Národný park Nízke Tatry \(NAPANT\)](#)
- a Národný park Slovenský raj so svojím špecifickým územím roklín a tiesňav.
- Bohatými lesmi sa vyznačuje Chránená krajinná oblasť Východné Karpaty
- a na rastliny a živočíchy vzácna Chránená krajinná oblasť Vihorlat.

Okrem plošne rozsiahlych chránených území sa v Prešovskom kraji nachádza aj niekoľko desiatok maloplošne chránených území – národné prírodné rezervácie, prírodné rezervácie, národné prírodné pamiatky, prírodné pamiatky, chránené areály.

Najvyšším miestom Prešovského kraja je Gerlachovský štít (2655 m n. m.) vo Vysokých Tatrách, ktorý je zároveň aj **najvyšším vrchom Slovenskej republiky**.

Najnižšie položené miesto sa nachádza pri výtoku rieky Ondavy z kraja v katastri obce Nižný Hrušov (105 m n. m.).

Prešovský kraj má **najchladnejšie a najdaždivejšie podnebie na Slovensku**. Z hydrografického hľadiska patrí Prešovský kraj k **úmoriu Baltského a Čierneho mora**. Územím prechádza **hlavné európske rozvodie**.

Najvýznamnejšími vodnými tokmi sú

- Torysa, Topľa, Ondava, Laborec, Cirocha
- a v západnej časti kraja Poprad a Dunajec.

Z prírodných jazier je veľká väčšina sústredená vo vysokohorskom prostredí Vysokých Tatier (plesá). Nachádza sa tu

- **najväčšie aj najhlbšie pleso v slovenských Tatrách – Veľké Hincovo pleso** (20,08 ha, 53 m),
- ako aj **najvyššie položené Modré pleso** (2192 m n. m).

Sú tu aj **najvyššie vodopády Slovenska** s dominujúcim 80 metrov vysokým Kmeťovým vodopádom v doline Nefcerka.

Veľký význam majú **vodné nádrže**

- Veľká Domaša na Ondave
- a Starina na Ciroche.

Z **minerálnych vôd** sú najznámejšie **kyselky vo Vyšných Ružbachoch, Novej Ľubovni, Bardejovských Kúpeľoch, Cigeľke, Sivej Brade, Baldovciach, Gánovciach, Lipovciach a Šindliari**. V Bardejovských Kúpeľoch, Vyšných Ružbachoch a v Novej Ľubovni vznikli už v minulosti **významné kúpeľné centrá**.

Pôvodná vegetácia Prešovského kraja bola tvorená prevažne lesmi. **Dominantnými druhmi sú duby, buky, smrek, smrekovec, jedle a borovice**.

Veľmi vzácna a pestrá je aj fauna Prešovského kraja. **Medveď hnedý, vlk obyčajný, rys ostrovid, kamzík vrchovský stredoeurópsky, svišť vrchovský tatranský** a mnoho ďalších druhov sú typickými živočíšnymi zástupcami oblasti.

Prírodné pamiatky UNESCO

UNESCO (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization = Organizácia Spojených národov pre vzdelávanie, vedu a kultúru)

Do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO môže byť zapísané pôvodné výnimočné dielo univerzálnej hodnoty jedinečné svojou architektúrou, stavebnou technológiou, mestského alebo krajinného charakteru, ktoré reprezentuje vieru, kultúrnu tradíciu či spolupôsobenie človeka a prírody. Objekty navrhnuté na zápis posudzujú odborníci (ICOMOS), ktorí návrh porovnávajú s objektmi zapísanými, navrhnutými alebo nenavrhnutými podobného charakteru a pri výbere zohľadňujú aj možné ohrozenie a schopnosť ochrániť objekt v budúcnosti.

Zoznam svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO obsahuje 878 položiek, z toho 679 kultúrnych, 174 prírodných a 25 zmiešaných lokalít v 145 štátoch celého sveta.

Do Zoznamu bolo zo Slovenska doteraz zaradených sedem lokalít. Na **území Prešovského kraja sa nachádzajú štyri lokality s viacerými objektmi**.

Legenda: 1 – Kežmarok, 2 – Hervartov, 3 – Bardejov, 4 -Ladomírová, 5 – Bodružal, 6 - Havešová, 7 – Stužica, 8 – Rožok, 9 – Kyjovský prales, 10 – Spišský hrad, 11 – Spišské Podhradie, 12 – Žehra, 13 – Spišská Kapitula

Kultúrne dedičstvo UNESCO

- Levoča, Spišský hrad a kultúrne pamiatky okolia (2009, 1993)
- Bardejov – historické jadro mesta (2000)
- Drevené kostoly v slovenskej časti Karpatského oblúka (2008)

Prírodné dedičstvo UNESCO

- Karpatské bukové pralesy (2007)

4. Predseda Prešovského samosprávneho kraja

PaedDr. Milan Majerský, PhD.

predseda Prešovského samosprávneho kraja

zvolený vo voľbách 29. októbra 2022

Podľa § 16 a §17 zákona č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch):

1. Predsedu volia obyvatelia samosprávneho kraja (§ 3ods. 1) v priamych voľbách. Spôsob voľby predsedu ustanovuje osobitný zákon.
2. Predseda skladá sľub, ktorý znie: "Sľubujem na svoju česť a svedomie, že budem riadne plniť svoje povinnosti, ochraňovať záujmy samosprávneho kraja, dodržiavať Ústavu Slovenskej republiky, ústavné zákony, zákony a ostatné všeobecne záväzné právne predpisy a pri výkone svojej funkcie predsedu ich budem uplatňovať podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia".
3. Funkcia predsedu je nezlučiteľná s funkciou:
  - a. poslanca zastupiteľstva,
  - b. člena orgánu právnickej osoby zriadenej alebo založenej samosprávnym krajom,
  - c. štatutárneho zástupcu právnickej osoby s majetkovou účasťou samosprávneho kraja,
  - d. zamestnanca samosprávneho kraja,
  - e. starostu obce alebo primátora mesta, alebo
  - f. podľa osobitného zákona.
4. Funkcia predsedu je verejná funkcia a nevykonáva sa v pracovnom pomere. Doterajší pracovnoprávny vzťah alebo obdobný pracovný vzťah zostáva zachovaný.
5. Mandát predsedu zaniká:
  - a. uplynutím volebného obdobia,
  - b. odmietnutím sľubu alebo zložením sľubu s výhradou,
  - c. vzdaním sa mandátu,
  - d. právoplatným odsúdením za úmyselný trestný čin alebo právoplatným odsúdením za trestný čin, ak výkon trestu odňatia slobody nebol podmienene odložený,
  - e. pozbavením spôsobilosti na právne úkony alebo obmedzením spôsobilosti na právne úkony,

- f. skončením trvalého pobytu v obci na území samosprávneho kraja,
  - g. vyhlásením výsledku referenda, ktorým sa rozhodlo o odvolaní predsedu,
  - h. smrťou.
6. Vzdanie sa mandátu predsedu musí sa urobiť písomne a jeho účinky nastávajú doručením úradu. Vzdanie sa mandátu predsedu nemožno vziať späť.

5. Symboly predsedu Prešovského samosprávneho kraja

Používanie a ochranu symbolov predsedu PSK stanovuje všeobecné záväzné nariadenie prešovského samosprávneho kraja č. 34/2013.

Symboly predsedu PSK predstavujú reťaz a štandarda, symboly kraja sú erb, vlajka a pečať.

Reťaz predsedu Prešovského samosprávneho kraja

Reťaz predsedu sa skladá z erbu kraja, ktorý súvisle prechádza do reťaze. Predseda používa reťaz pri oficiálnom privítaní najvyšších predstaviteľov politického a verejného života SR, najvyšších predstaviteľov iných štátov a regiónov, vedúcich zastupiteľských a konzulárnych úradov a pri ďalších významných slávnostných príležitostiach.

Štandarda predsedu Prešovského samosprávneho kraja

Štandarda predsedu je vlajka štvorcového formátu. Štandarda je nepretržite umiestnená na budove, v ktorej sídli predseda.

6. Charakteristika PSK z účtovného hľadiska

Úrad Prešovského samosprávneho kraja so sídlom v Prešove, IČO 37870475 pri vedení účtovníctva postupuje v súlade so zákonom NR SR č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve v platnom znení“), ktorý upravuje rozsah, spôsob a preukázateľnosť vedenia účtovníctva a rozsah, obsah a preukázateľnosť účtovnej závierky a v súlade s Opatrením MF SR č. 014454/2022-36 zo dňa 12.12.2022, v znení neskorších predpisov, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre obce, vyššie územné celky a nimi zriadené rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie.

Predmetom účtovania je účtovanie o majetku, záväzkoch, rozdiel majetku a záväzkov t. j. o vlastnom imaní, nákladoch, výnosoch a výsledku hospodárenia, príjmoch a výdavkoch, t. j. prebytku hospodárenia.

Účtovným obdobím je kalendárny rok. Účtovná jednotka účtuje v sústave podvojného účtovníctva a vedie účtovníctvo v mene EURO.

Projektovo-programová dokumentácia

Úrad Prešovského samosprávneho kraja zabezpečuje vedenie účtovnícko-rozpočtových agend prostredníctvom plne integrovaného, modulárneho, komplexného ekonomického informačného systému Asseco SPIN Public, ktorý je vyvinutý pre potreby slovenského trhu so zapracovanou komplexnou slovenskou legislatívou, a teda zodpovedá požiadavkám zákona o účtovníctve v platnom znení. Autorom a dodávateľom systému je spoločnosť Asseco Solutions, a.s., so sídlom: Galvaniho 17/B, 821 04 Bratislava.

Rozpočtové a príspevkové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti Prešovského samosprávneho kraja používajú na spracovanie účtovnícko-rozpočtovej agendy softvér iSPIN rovnako od spoločnosti Asseco Solutions, a.s.

Mzdová a personálna agenda je spracovávaná na Úrade Prešovského samosprávneho kraja a v organizáciách v zriaďovateľskej pôsobnosti Prešovského samosprávneho kraja v programe MAGMA, ktorého dodávateľom je spoločnosť AUTOCONT s.r.o., Krasovského 14, 851 01 Bratislava.

Individuálna účtovná závierka

Individuálna účtovná závierka k 31. 12. bežného roka je overovaná audítorom. Predmetom overovania sú výkazy za Úrad PSK.

Finančné výkazy sa predkladajú Ministerstvu financií SR prostredníctvom systému Štátnej pokladnice v termínoch uvedených v opatrení zo dňa 5. decembra 2007 MF SR č. MF/25755/2007-31 v znení neskorších predpisov, ktorým sa stanovujú podrobnosti o usporiadaní, označení a obsahovom vymedzení položiek individuálnej účtovnej závierky, termíny a miesto predkladania účtovnej závierky pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky.

Účtový rozvrh

Účtovný rozvrh je spracovaný v zmysle Opatrenia MF SR č. 014454/2022-36 z 12. decembra 2022 a v znení neskorších opatrení. Obsahuje syntetické účty, analytické účty a podsúvahové účty. Účtovný rozvrh je vytvorený podľa potrieb riadenia a kontroly účtovnej jednotky.

Účtovný rozvrh Úrad PSK aktualizuje a dopĺňa podľa vlastných potrieb na začiatku účtovného obdobia. V účtovnej jednotke sa účtuje na účtoch týchto účtovných tried:

Účtová trieda 0 – Dlhodobý majetok,

Účtová trieda 1 – Zásoby,

Účtová trieda 2 – Finančné účty,

Účtová trieda 3 – Zúčtovacie vzťahy,

Účtová trieda 4 – Vlastné imanie a dlhodobé záväzky,

Účtová trieda 5 – Náklady,

Účtová trieda 6 – Výnosy,

Účtová trieda 7 – Uzavierkové účty a podsúvahové účty

Účtová trieda 8 – Vnútroorganizačné účtovníctvo – ÚJ nevyužíva

Účtová trieda 9 – Vnútroorganizačné účtovníctvo - ÚJ nevyužíva

Konsolidovaná účtovná závierka

Konsolidovaná účtovná závierka konsolidovaného celku Prešovského samosprávneho kraja bola zostavená v súlade so zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“) a v súlade s Opatrením Ministerstva financií Slovenskej republiky zo dňa 17. decembra 2008 č. MF/27526/2008 – 31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o metódach a postupoch konsolidácie vo verejnej správe a podrobnosti o usporiadaní a označovaní položiek konsolidovanej účtovnej závierky vo verejnej správe, v znení neskorších predpisov za účtovné obdobie od 1. januára 2024 do 31. decembra 2024.

Konsolidovaná účtovná závierka obsahuje:

- Konsolidovanú súvahu,
- Konsolidovaný výkaz ziskov a strát,
- Poznámky.

Individuálna a konsolidovaná účtovná závierka sú sprístupnené k nahliadnutiu v sídle konsolidujúcej účtovnej jednotky – Prešovského samosprávneho kraja a na verejnom portáli v registri účtovných závierok: <https://www.registeruz.sk>.

7. Charakteristika činností PSK

Prešovský samosprávny kraj (ďalej len „PSK“) samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami v zmysle platnej legislatívy. Hospodári s prostriedkami pridelenými zo štátneho rozpočtu (ďalej len „ŠR“), z rozpočtu Európskej únie (ďalej len „EÚ“), ako aj z rozpočtov členských krajín EÚ a zo zahraničia. Samosprávny kraj za sledované obdobie roka 2024 plnil úlohy v oblasti zverených samosprávnych kompetencií v súlade so zákonom NR SR č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov v znení neskorších predpisov, úlohy originálnej pôsobnosti vyplývajúce zo zákona NR SR č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky v znení neskorších predpisov ako aj úlohy preneseného výkonu štátnej správy hlavne v oblasti vzdelávania a zdravotníctva.

Spôsob hospodárenia, finančné zabezpečenie činností a plnenia úloh samosprávneho kraja boli zabezpečované v súlade so zákonom NR SR č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákonom NR SR č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, nariadením vlády SR č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy v platnom znení, zákonom NR SR č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ďalšou platnou legislatívou ako aj v súlade so všeobecne záväznými nariadeniami samosprávneho kraja, internými smernicami a inými predpismi.

Rozpočty vyšších územných celkov, miest a obcí sú súčasťou rozpočtu verejnej správy. Výsledky hospodárenia regionálnej a komunálnej samosprávy sú súčasťou výsledkov rozpočtového hospodárenia Slovenskej republiky. Rozpočet PSK je základným nástrojom finančného hospodárenia, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií v príslušnom rozpočtovom roku a výhľadovo aj na obdobie ďalších dvoch rokov. Rozpočet PSK pre rok 2024 bol primerane vypracovaný v intenciách návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2024 až 2026. Rozpočet výdavkov bol určený na zabezpečenie výkonu samosprávnych funkcií v súlade s platnou legislatívou, plnenie základných povinností spojených so samostatným hospodárením a nakladaním s majetkom samosprávneho kraja, vlastnými príjmami, dotáciami z fondov EÚ, aby bol zabezpečený výkon a financovanie prenesených a originálnych kompetencií v zmysle platnej legislatívy.

Výkon samosprávnych funkcií kraja a originálnych kompetencií, pod ktoré spadá hlavne sociálne zabezpečenie, kultúra, školské zariadenia, zdravotná starostlivosť a oblasť dopravy, boli financované z vlastných príjmov PSK, t. j. z daňových a nedaňových príjmov. Prenesený výkon štátnej správy v oblasti stredoškolského vzdelávania bol financovaný zo ŠR formou účelovej dotácie. Prenesený výkon štátnej správy v oblasti zdravotníctva a dopravy nebol zo ŠR financovaný.

Hospodárenie Prešovského samosprávneho kraja v roku 2024 poznačila vojna na Ukrajine a energetická kríza. Aj napriek ťažkému obdobiu, ekonomika Slovenskej republiky rástla. HDP vyčíslené produkčnou metódou stálych cien je vyčíslené za rok 2024 na úrovni 2 %. Aj vďaka priaznivému vývoju ekonomiky štátu a menej priaznivému výberu daní z príjmu fyzických osôb, boli príjmy mierne nižšie než prognózy, z ktorých vychádzal rozpočet Prešovského samosprávneho kraja. Avšak vplyv vojny, zmena legislatívy v oblasti daňových bonusov a energetická kríza mali citelný vplyv, tak v oblasti príjmov ale rovnako aj v oblasti výdavkov Prešovského samosprávneho kraja. Výdavková časť rozpočtu bola viac zaťažená z dôvodu platenia vysokých cien plynu a elektriny, vyššími mzdovými nárokmi naprieč všetkými odvetviami financovania, ale aj faktom, že v roku 2024 sa značné množstvo projektov ukončovalo a dofinancovalo. Počas roka 2024 sa prognózy vývoja výšky podielových daní zo strany Ministerstva financií a NBS nijako zásadne nezvyšovali, práve naopak. Z dôvodu, že rozpočet PSK bol zostavený konzervatívne a bol čerpaný obozretne, bolo možné v roku 2024 pristúpiť k jeho postupnému znižovaniu a korigovaniu. Aj napriek tomu sa našlo dostatok rezerv, aby sa zvýšené výdavky finančne pokryli. ZPSK na zhoršenú finančnú situáciu reflektovalo tak, že prerozdelilo nižší objem prostriedkov na dotácie, čo prispelo k zodpovednému hospodáreniu kraja. Podobne aj MF SR kompenzovalo výpadok dane z príjmu fyzických osôb kvôli vyššiemu daňovému bonusu a to vo viacerých mesiacoch zvýšeným prídelom pre

samosprávy prerozdelením dane z príjmov právnických osôb. Kompenzácia bola nižšia ako výpadok príjmov, ale aspoň stabilizovala nepriaznivú situáciu.

Napriek všetkým spomenutým aspektom Prešovský samosprávny kraj pokračoval v podpore rozvoja regiónov a aj vďaka kumulovaným prostriedkom v rezervnom fonde, čerpaniu úveru z EIB a SIH a dobrému hospodáreniu ostatných rokov mohol v roku 2024 udržateľne hospodáriť a rozvíjať Prešovský samosprávny kraj.

Orgánom samosprávneho kraja je predseda PSK a zastupiteľstvo samosprávneho kraja, ktoré pozostávalo zo 65 poslancov. Pri zastupiteľstve samosprávneho kraja pôsobilo 11 odborných komisií, ktoré vykonávali činnosť poradných orgánov.

Administratívne a organizačné zabezpečenie pre samosprávny kraj vykonáva úrad samosprávneho kraja. V rámci štruktúry úradu k 31.12.2024 pôsobil Útvár hlavného kontrolóra, kancelária riaditeľa, kancelária predsedu a 12 odborov. Samostatne sú vyčlenení podpredsedovia PSK. Zamestnanci a odbory úradu samosprávneho kraja v priebehu sledovaného obdobia vykonávali činnosti vyplývajúce z platnej legislatívy - zabezpečovali výkon samosprávnych kompetencií PSK, napr. v oblasti zdravotnej starostlivosti, dopravy, územného plánu a životného prostredia, pri tvorbe a implementácii rozvojových koncepcií regiónu v oblasti sociálnej, hospodárskej a pod.

Počet organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti samosprávneho kraja a ich zmeny:

Kategória	Stav k 31. 12. 2023				Stav k 31. 12. 2024			
	Spolu	RO	PO	VOJ	Spolu	RO	PO	VOJ
Úrad PSK	1	1	0	0	1	1	0	0
Doprava	1	1	0	7	1	1	0	7
Kultúra	27	6	21	0	27	6	21	0
Vzdelávanie	72	50	22	41	71	50	21	42
Sociálne zabezpečenie	25	25	0	4	24	24	0	4
Centrum podpory PSK	0	0	0	0	1	1	0	0
EA Smart Regiónu PSK	1	0	1	0	1	0	1	0
SPOLU	127	83	44	52	126	83	43	53

Počet právnických a fyzických osôb napojených na rozpočet PSK a ich zmeny:

Kategória	Zriaďovateľ/zakladateľ				Počet zariadení			
	Spolu	Súkromný	Cirkev	Verejný	Spolu	Súkromný	Cirkevný	Verejný
Doprava	3	3	0	0	3	3	0	0
Vzdelávanie	26	20	6	0	53	20	33	0
Sociálne zabezpečenie	89	75	8	6	119	82	31	6
SPOLU	118	98	14	6	175	105	64	6

Prešovský samosprávny kraj je zakladateľom alebo spoluzakladateľom záujmových združení právnických osôb, spoločností s ručením obmedzeným, neziskových organizácií, občianskych združení v celkovom počte 18. Zoznam spoločností je nasledovný:

P.č.	Názov organizácie	Sídlo	Právna forma
1.	Agentúra regionálneho rozvoja PSK	Prešov	záujmové združenie práv. osôb
2.	Energetický klaster Prešovského kraja	Prešov	záujmové združenie práv. osôb
3.	FUTBAL TATRAN ARÉNA	Prešov	spoločnosť s ručením obmedzeným

4.	Inovačné partnerské centrum Prešov	Prešov	záujmové združenie práv. osôb
5.	Klaster AT+R	Košice – Juh	záujmové združenie práv. osôb
6.	Krajská organizácia cestovného ruchu PSK „Severovýchod Slovenska“	Prešov	zo zákona č. 91/2010 Z. z., nezisková organizácia
7.	Krajské autistické centrum Prešov	Prešov	nezisková organizácia
8.	Lubovnianska nemocnica	Stará Ľubovňa	nezisková organizácia
9.	Prešovské zdravotníctvo	Humenné	akciová spoločnosť
10.	Priemyselný park Snina	Snina	záujmové združenie práv. osôb
11.	PRO COMITATU	Spišské Podhradie	nezisková organizácia
12.	Vranovská nemocnica	Vranov n/Topľou	nezisková organizácia
13.	Združenie samosprávnych krajov SK 8	Bratislava	záujmové združenie práv. osôb
14.	Regionálne poradenské a informačné centrum	Prešov	Záujmové združenie práv. osôb
15.	Nadácia PSK pre podporu rodiny	Prešov	Nadácia
16.	IDS Východ, s.r.o.	Košice	spoločnosť s ručením obmedzeným
17.	Združenie Euroregiónu Karpaty	Poľsko	záujmové združenie práv. osôb
18.	Združenie Euroregión Tatry	Kežmarok	záujmové združenie práv. osôb

Prešovský samosprávny kraj mal zástupcov v dozorných radách akciových spoločností a správnej rade Svet zdravia Akadémia, nezisková organizácia (spoločnosti bez majetkovej účasti Prešovského samosprávneho kraja):

P.č.	Názov organizácie	Sídlo	Právna forma
1.	Nemocnica A. Leňa Humenné	Humenné	akciová spoločnosť
2.	Nemocnica arm. generála L. Svobodu Svidník	Svidník	akciová spoločnosť
3.	Svet zdravia Akadémia	Svidník	nezisková organizácia
4.	Vranovská nemocnica	Vranov n/Topľou	akciová spoločnosť

8. Správa o hospodárení PSK za rok 2024

Rozpočet PSK pre rok 2024 bol zostavený v súlade s ustanovením § 10 zákona NR SR č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Zmeny rozpočtu boli v priebehu sledovaného obdobia realizované v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, v súlade so zákonom NR SR č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, Zásadami rozpočtového procesu PSK v platnom znení a v súlade s platnými uzneseniami zastupiteľstva samosprávneho kraja.

Rozpočet PSK pozostáva z bežného rozpočtu, tvoreného bežnými príjmami a bežnými výdavkami, kapitálového rozpočtu, ktorý tvoria kapitálové príjmy a kapitálové výdavky a z finančných operácií, ktoré sa členia na finančné operácie príjmové a finančné operácie výdavkové. Rozpočet PSK obsahuje finančné vzťahy k ŠR v rámci financovania prenesených kompetencií štátu v oblasti vzdelávania a poskytnutých účelových dotácií, finančné vzťahy k fondom EÚ, finančné vzťahy k rozpočtom rozpočtových a príspevkových organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK, taktiež finančné vzťahy k peňažným fondom tvoreným PSK a k právnickým a fyzickým osobám pôsobiacim na území samosprávneho kraja, ktorým sa z rozpočtu PSK poskytovali dotácie v súlade s platnými osobitnými predpismi.

Rozpočet Prešovského samosprávneho kraja pre rok 2024 bol v súlade s § 10 ods. 3 a 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“) schválený na 10. zasadnutí zastupiteľstva PSK (ďalej len Z PSK) dňa 11. decembra 2023 uznesením Z PSK č. 274/2023 ako vyrovnaný v príjmovej aj vo výdavkovej časti v objeme 275 103 000 €.

Ukazovateľ		Schválený rozpočet 2024
A.1	Bežné príjmy	275 003 000 €
B.1	Kapitálové príjmy	100 000 €
A1+B1	Príjmy spolu (P)	275 103 000 €
A.2	Bežné výdavky	251 401 616 €
B.2	Kapitálové výdavky	18 800 000 €
A2+B2	Výdavky spolu (V)	270 201 616 €
Bilancia (príjmy- výdavky)		4 901 384 €
C.1	Finančné operácie príjmové (FOP)	0 €
C.2	Finančné operácie výdavkové (FOV)	4 901 384 €
(A1+B1)+C1	Príjmy + FO príjmové	275 103 000 €
(A2+B2)+C2	Výdavky + FO výdavkové	275 103 000 €
Bilancia (P+FOP) - (V + FOV)		0 €
D.1	Zmena stavu vybraných záväzkov	2 045 000 €
D.2	Zmena stavu vybraných pohľadávok	36 100 €
D	Zmena stavu vybraných záväzkov a pohľadávok	2 081 100 €

V rámci bežného rozpočtu boli schválené účelové prostriedky:

- 4 500 000 € - dotácie pre neštátne základné umelecké školy a neštátne školské zariadenia (súkromné a cirkevné školské zariadenia) v súlade s VZN PSK č. 18/2010 v platnom znení,
- 9 900 000 € - dotácie neverejným a verejným poskytovateľom sociálnych služieb v zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. a vykonávateľov opatrení sociálnoprávnej ochrany v súlade so zákonom č. 305/2005 Z.z. a v zmysle VZN PSK č. 20/2010,
- 29 400 000 € - pre dopravcov na platby za služby vo verejnom záujme v prímestskej autobusovej doprave,
- 182 703 € - účelová dotácia v súlade s § 8 ods. 2 zák. 583/2004 Z. z. pre Nadáciu PSK pre podporu rodiny (v tom vklad do nadačného fondu na riešenie krízových situácií 82 703 €),
- 100 000 € - účelová dotácia v súlade s § 8 ods. 2 zák. 583/2004 Z. z. na chod spoločnosti FUTBAL TATRAN ARÉNA, s. r. o.,
- 500 000 € - účelová dotácia v súlade s § 8 ods. 2 zákona 583/2004 Z.z. na chod spoločnosti IDS Východ s.r.o.,
- 1 000 000 € - dotácie v zmysle VZN PSK č. 98/2023 o poskytovaní dotácií z vlastných príjmov Prešovského samosprávneho kraja v platnom znení.

Schválený rozpočet bežných aj kapitálových výdavkov bol rozpísaný pre príspevkové a rozpočtové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK a to v oblasti vzdelávania, sociálnych služieb, kultúry, dopravy, EA SMART a úradu samosprávneho kraja. Rozpočet bol rozpísaný aj pre subjekty, ktoré sú svojimi finančnými vzťahmi napojené na rozpočet PSK, tzv. neštátne subjekty v rámci oblastí financovania vzdelávanie a sociálne zabezpečenie a pre dopravcov na platby za služby vo verejnom záujme v regionálnej pravidelnej autobusovej doprave.

Rozpočet PSK sa v priebehu roka upravuje tromi spôsobmi – a to na základe rozhodnutia samosprávneho orgánu – Zastupiteľstva PSK (UR 1 – 7/PSK/2024), zmeny vyplývajúce z ustanovenia § 14 zákona NR SR č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (UR 1 – 4/Z/2024) a na základe rozhodnutia

predsedu PSK v súlade s kompetenciami stanovenými v Zásadách rozpočtového procesu PSK v planom znení, ako aj na základe delegovania právomocí Zastupiteľstvom PSK v zmysle platných uznesení samosprávneho kraja (UR 1 – 4/P/2024).

Rozpočet podľa druhu úpravy sa v roku 2024 menil nasledovne:

	Schválený rozpočet	UR PSK	UR Z	UR P	Upravený rozpočet 2024
Príjmy	275 103 000 €	771 705 €	16 636 423 €	6 313 910 €	298 825 038 €
Bežné príjmy (BP)	275 003 000 €	-1 299 932 €	13 511 841 €	1 212 168 €	288 427 077 €
Kapitálové príjmy (KP)	100 000 €	2 071 637 €	3 124 582 €	5 101 742 €	10 397 961 €
Výdavky	270 201 616 €	13 200 596 €	20 641 266 €	75 315 632 €	379 359 110 €
Bežné výdavky (BV)	251 401 616 €	778 496 €	16 167 159 €	680 040 €	269 027 311 €
Kapitálové výdavky (KV)	18 800 000 €	12 422 100 €	4 474 107 €	74 635 592 €	110 331 799 €
Príjmy - výdavky	4 901 384 €	-12 428 891 €	-4 004 843 €	-69 001 722 €	-80 534 072 €
BP - BV	23 601 384 €	-2 078 428 €	-2 655 318 €	532 128 €	19 399 766 €
KP - KV	-18 700 000 €	-10 350 463 €	-1 349 525 €	-69 533 850 €	-99 933 838 €
Fin. operácie	-4 901 384 €	12 428 891 €	4 004 843 €	69 001 722 €	80 534 072 €
FO - príjmové	0 €	12 428 891 €	4 004 843 €	74 103 481 €	90 537 215 €
FO - výdavkové	4 901 384 €	0 €	0 €	5 101 759 €	10 003 143 €
Rozdiel P-V + FO	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €

Úpravy rozpočtu PSK podľa jednotlivých spôsobov realizácie v roku 2024 boli nasledovné:

- úpravy rozpočtu PSK č. 1 - 7/PSK/2024 schválené uzneseniami č. 312/2024 zo dňa 12.2.2024; č. 366/2024 zo dňa 15.4.2024; č. 404/2024 zo dňa 20.5.2024; č. 422/2024 zo dňa 24.6.2024; č. 453/2024 zo dňa 26.8.2024; č. 500/2024 zo dňa 14.10.2024 a č. 560/2024 zo dňa 9.12.2024
- úpravy rozpočtu PSK č. 1 - 4/Z/2024 v súlade s § 14 zákona NR SR č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- úprava rozpočtu PSK č. 1 - 4/P/2024 - rozpočtové opatrenie predsedu PSK v súlade s časťou IV. bod 10 Zásad rozpočtového procesu Prešovského samosprávneho kraja

Po zrealizovaní vyššie uvedených zmien je **rozpočet** PSK a jeho čerpanie k 31.12.2024 nasledovné:

Ukazovateľ	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet 2024	Skutočnosť k 31.12.2024	% plnenia k UR 2024
Príjmy	275 103 000 €	298 825 038 €	303 581 417 €	101,59%
Bežné príjmy (BP)	275 003 000 €	288 427 077 €	289 877 111 €	100,50%
Kapitálové príjmy (KP)	100 000 €	10 397 961 €	13 704 306 €	131,80%
Výdavky	270 201 616 €	379 359 110 €	348 290 202 €	91,81%
Bežné výdavky (BV)	251 401 616 €	269 027 311 €	263 792 069 €	98,05%
Kapitálové výdavky (KV)	18 800 000 €	110 331 799 €	84 498 133 €	76,59%
Príjmy - výdavky	4 901 384 €	-80 534 072 €	-44 708 785 €	55,52%
BP – BV	23 601 384 €	19 399 766 €	26 085 042 €	134,46%
KP – KV	-18 700 000 €	-99 933 838 €	-70 793 827 €	70,84%
Fin. operácie	-4 901 384 €	80 534 072 €	58 882 258 €	73,11%

Ukazovateľ	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet 2024	Skutočnosť k 31.12.2024	% plnenia k UR 2024
FO - príjmové	0 €	90 537 215 €	69 113 460 €	76,34%
FO - výdavkové	4 901 384 €	10 003 143 €	10 231 202 €	102,28%
Rozdiel P-V + FO	0 €	0 €	14 173 473 €	-

Bežný schválený rozpočet na rok 2024 bol zostavený ako prebytkový v objeme 23 601 384 €, pričom tento prebytok bol v objeme 18 700 000 € použitý na krytie schodku kapitálového rozpočtu a v objeme 4 901 384 € na krytie finančných operácií výdavkových.

Rozpočet kapitálových výdavkov bol zostavený ako schodkový v objeme – 18 700 000 €. Tento schodok bol krytý prebytkom bežného rozpočtu.

Bežný upravený rozpočet PSK bol k 31. 12. 2024 prebytkový v objeme 19 399 766 €. Celkové výdavky bežného rozpočtu 269 027 311 € boli kryté príjmovými finančnými operáciami 3 106 629 €. Jedná sa o prostriedky minulých rokov poskytnuté zo ŠR a EÚ 1 467 322 € a samostatné rozpočtové prostriedky a finančné prostriedky v zmysle §17 a 22 zákona 523/2004 Z. z. 1 639 307 €. Po odpočítaní prostriedkov minulých rokov je prebytok bežného rozpočtu 22 506 395 €, z ktorého 4 901 401 € bolo použitých v rámci výdavkových finančných operácií na splátky istín a na kurzové rozdiely a objem 17 604 994 € vykrýva schodok kapitálového rozpočtu v súlade s § 10 ods. 7 zákona NR SR č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene s doplnením niektorých zákonov v platnom znení.

Kapitálový rozpočet k 31. 12. 2024 je schodkový v objeme – 99 933 838 €. Celkové výdavky kapitálového rozpočtu 110 331 799 € boli kryté kapitálovými príjmami v objeme 5 296 219 €, prebytkom bežného rozpočtu v objeme 17 604 994 € a príjmovými finančnými operáciami v objeme 87 430 586 €, z toho prostriedky minulých rokov poskytnuté zo ŠR a EÚ 1 401 909 €, samostatné rozpočtové prostriedky a finančné prostriedky v zmysle §17 a 22 zákona 523/2004 Z. z. 81 985 €, prevody prostriedkov z RF v objeme 32 180 657 €, fond nevyčerpaných dotácií 8 456 644 €, nedočerpané úverové zdroje a návratná finančná výpomoc z predchádzajúcich rokov 22 855 165 €, úverové zdroje z EIB 2 000 000 €, úverové zdroje z UniCredit Bank 10 000 000 €, z VUB 9 723 337 € a z Enviromentálneho fondu 730 889 €. Kapitálové príjmy v objeme 296 767 € boli použité na splátku istiny úveru EIB.

Rozpočet finančných operácií bol k 31.12.2024 prebytkový v objeme 80 534 072 €. Finančné operácie výdavkové boli rozpočtované v objeme 10 003 143 €, pričom ich krytie bolo zabezpečené z bežných príjmov 4 901 401 € a z kapitálových príjmov 5 101 742 €. Použitie finančných operácií príjmových je rozpísané vyššie.

8.1 Plnenie úloh– oblasť financovania projektov

V rámci úradu samosprávneho kraja je implementácia projektov PSK a ich financovanie zabezpečované na základe zmluvného vzťahu s riadiacimi orgánmi prierezovo viacerými odbormi Úradu PSK (napr.: odbor SO pre IROP, odbor projektového riadenia, odbor strategického rozvoja, odbor majetku a investícií, odbor školstva, odbor financií). V roku 2024 boli vykazované výdavky na financovanie niektorých programov, napr. programu cezhraničnej spolupráce, odboru SO pre IROP, a iné. Zároveň je tu vedená rezerva na financovanie ďalších projektov PSK

Financovanie projektov bolo zabezpečované formou zálohových platieb a refundácií uhradených výdavkov PSK ako konečného prijímateľa, a to na základe uzatvorených zmlúv s riadiacimi orgánmi. V prípadoch, kde sú projekty financované systémom refundácie výdavkov, PSK vyčlenil finančné prostriedky na ich krytie až do doby refundácie. Upravený rozpočet bol zostavený do výšky poskytnutých prostriedkov z EÚ a ŠR a z vlastných zdrojov PSK.

Prehľad realizovaných projektov podľa oblastí:

04.1.2 Všeobecná pracovná oblasť

Program cezhraničnej spolupráce ENI HU-SK-RO-UA 2014 -2021

Cieľom projektu „Modernizácia cestného spojenia medzi Prešovským samosprávnym krajom a Zakarpatskou oblasťou Ukrajiny“ je zlepšenie dopravno-technických parametrov komunikácie, zlepšenie plynulosti dopravy a tým bezpečnosti dotknutého územia, zlepšenie životného prostredia v okolí jestvujúcej komunikácie, zlepšenie prístupnosti za prácou a vybavenosti dotknutých obcí ako aj zvýšenie pohodlia cestovania účastníkov cestnej dopravy.

Projekt Programu INTERREG V-A PL-SR 2014-2021

Projekt „Spoločné odborné vzdelávanie na poľsko-slovenskom pohraničí predstavuje efektívny nástroj rozvoja regiónu PSK v rámci cezhraničnej spolupráce vo vzťahu k Fondu mikroprojektov.

Projekt „Sprostredkovateľský orgán pre IROP“

Na základe zmluvy uzatvorenej medzi PSK a riadiacim orgánom, ktorým je MIRRI, sú výdavky zabezpečované výlučne z prostriedkov PSK a následne sú postupne refundované riadiacim orgánom.

Projekt „LIFE – zlepšenie implementácie programov na zlepšenie kvality ovzdušia na Slovensku posilnením kapacít a kompetencií regionálnych a miestnych orgánov a podporou opatrení v oblasti kvality ovzdušia

Projekt schválený v rámci programu LIFE +, financovaný z prostriedkov EASME. Cieľom projektu je podpora efektívneho riadenia kvality ovzdušia s cieľom zlepšiť kvalitu ovzdušia a znížiť vystavenie obyvateľstva škodlivým vplyvom látok znečisťujúcich ovzdušie.

Projekt „ Zlepšenie dostupnosti a mobility v rámci SK-UA cezhraničného regiónu“

Projekt schválený v rámci programu Interreg Europe, spolufinancovaný EÚ z prostriedkov EFRR. Cieľom projektu je zlepšiť regionálnu a miestnu politiku pri ochrane kultúrnych pamiatok - pevností a vojenského dedičstva, zlepšením koexistencie týchto historických pamiatok a susediacich miest a integrovať historické opevnenia do súčasného urbanistického plánovania, infraštruktúry a funkčného kontextu.

Projekt „Spoločne v poľsko-slovenskom pohraničí“

Projekt zriadený v rámci Programu cezhraničnej spolupráce INTERREG V-A Poľsko - Slovensko 2021-2027. Cieľom projektu je integrácia prihraničných oblastí a zlepšenie kvality života obyvateľov programového územia. Zároveň sa prehĺbením cezhraničnej spolupráce umožní miestnym komunitám užší kontakt a vzájomné pochopenie svojich zvykov, sociálnych a kultúrnych rozdielov. Malé projekty budú odpoveďou na výzvy a problémy miestnej komunity.

Projekt GREENHEALTH - "Udržateľné chránené územia ako kľúčová hodnota pre kvalitný život"

Projekt je spolufinancovaný Európskou úniou z prostriedkov EFRR v rámci Programu Interreg Europe. Cieľom projektu je zlepšiť odolnosť chránených území prostredníctvom tzv. posilnenia väzieb medzi ochranou biodiverzity a ľudským zdravím v súlade so Stratégiou biodiverzity EÚ do roku 2030 a Európskou zelenou dohodou. Tento cieľ sa dosiahne prostredníctvom medziregionálnych vzdelávacích aktivít medzi európskymi regiónmi a výmenou osvedčených postupov a skúseností.

Projekt ORIGINN - "Ekonomická a sociálna transformácia vo vidieckych oblastiach prostredníctvom priemyselných inovácií s dôrazom na agropotravinársky sektor"

Projekt je spolufinancovaný Európskou úniou z prostriedkov EFRR v rámci Programu Interreg Europe. Cieľom projektu inteligentnejšia Európa je zlepšenie súčasných politických stratégií a nástrojov v zúčastnených regiónoch s cieľom rozšíriť úlohu a rozsah inovatívnych činností a podnikanie vo vidieckych oblastiach spojené s agropotravinárskym sektorom s cieľom podporiť príležitosti v týchto oblastiach.

Projekt SIRM - "Sociálno-ekonomická integrácia utečencov a migrantov"

Projekt je spolufinancovaný Európskou úniou z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Programu Interreg Europe. Cieľom projektu je zlepšenie súčasných regionálnych politík a nástrojov zúčastnených regiónov v oblasti sociálno-ekonomickej integrácie migrantov a utečencov.

Projekt „LIFE 22 – FLOPRES – Prispôsobenie sa zmene klímy

Projekt sa realizuje v rámci grantového programu LIFE, ktorý je nástrojom Európskej únie na financovanie opatrení v oblasti životného prostredia a klímy. Projekt bude postavený na monitorovaní údajov prostredníctvom senzorov osadených v rizikových oblastiach Prešovského samosprávneho kraja. Získané dáta sa následne spracujú a využijú pri prevencii a predpovedaní bleskových povodní. Jeho finálnym výstupom má byť následne inovatívne, integrované riešenie na podporu modelovania záplav a predpovedania včasného varovania pred povodňovými stavmi.

Projekt „Regionálna analýza NEET a partnerstvá pre mladých v Prešovskom samosprávnom kraji“

Projekt sa realizuje v rámci Operačného programu Slovensko, spolufinancovaný fondom ESF+. Cieľom projektu je obstarat' regionálnu analýzu, ktorá sa stane východiskom pre vznik formálneho regionálneho partnerstva, tvorbu regionálnych akčných plánov, ako aj identifikáciu lokalít vhodných na zriadenie tzv. jednotných kontaktných miest pre prácu s mládežou.

Projekt „Regionálny kontaktný bod PSK“ – technická pomoc Programu cezhraničnej spolupráce Interreg PL-SK 2021-2027

Projekt zriadený v rámci Programu cezhraničnej spolupráce INTERREG Poľsko - Slovensko 2021-2027. Hlavným cieľom technickej pomoci Programu je zabezpečenie vysokej kvality riadenia a efektívneho vykonávania Programu cezhraničnej spolupráce Interreg Poľsko-Slovensko 2021–2027. Úlohou regionálnych kontaktných bodov je podporovať Spoločný sekretariát v informačno-propagačných aktivitách, a to najmä v poskytovaní poradenstva pre žiadateľov a v zabezpečovaní propagácie programu.

Projekt „Technická pomoc EFRR“

Projekt sa realizuje v rámci Operačného programu Slovensko, spolufinancovaný Európskym fondom regionálneho rozvoja EFRR. Cieľom projektu je zabezpečenie efektívneho a kvalitného fungovania administratívnych kapacít, vrátane materiálno-technického a prevádzkového vybavenia, režijných výdavkov a mobility pre VÚC: Bratislavský, Banskobystrický, Prešovský a Nitriansky samosprávny kraj podieľajúcich sa na ukončovaní činností spojených s agendou operačného programu IROP a začínajúcich pracovných činností v rámci Programu Slovensko spojené s vytvorením a činnosťou Rady partnerstva a Technickým sekretariátom Rady partnerstva.

Projekt „Pathways2Resilience PRISMA – Prešovská iniciatíva odolnosti: Spoločná cesta k adaptácii na zmenu klímy“

Financovanie projektu je zabezpečené zmluvou o subgrantovej podpore medzi právnym subjektom KIC a Európskou výkonnou agentúrou pre klímu, infraštruktúru a životné prostredie. Na území PSK má projekt za cieľ prispieť k zlepšeniu odolnosti voči klimatickým zmenám, a to so zameraním sa najmä na oblasti ohrozenia zimného cestovného ruchu a nedostatku vody v krajine a na to nadväzujúcim integrovaním spätnej väzby od zainteresovaných strán a zosúladenia s miestnymi potrebami a očakávaniami.

Projekt „Branch Office Prešovského samosprávneho kraja“

Cieľom programu Interreg VI-A NEXT HU-SK-RO-UA je rozvoj a realizácia projektov cezhraničnej spolupráce v uvedenej programovej oblasti a zintenzívnenie spolupráce medzi Zakarpatskou, Ivano-Frankovskou a Černivetskou oblasťou Ukrajiny a oprávnenými oblasťami Maďarska, Rumunska a Slovenska s cieľom iniciovať pokrok v oblastiach existujúcich sociálnych, hospodárskych, infraštruktúrnych a environmentálnych problémov. Na dosiahnutie svojich cieľov sa program zameriava na zriadenie a prevádzku Branch Office – profesionálnej a efektívnej pobočky so vzdelaným a skúseným personálom.

04.5.1 Cestná doprava

V tejto funkčnej klasifikácii sú zaradené projekty v rámci iniciatívy IROP a operačného programu Slovensko zamerané na cestnú dopravu (SÚC PSK), v ktorých prijímateľom nenávratného finančného príspevku je Prešovský samosprávny kraj.

Názov projektu
Dobudovanie cykloinfraštruktúry Poloniny trail – Stakčín
Dobudovanie cykloinfraštruktúry Poloniny trail – Ulič
Dobudovanie cykloinfraštruktúry Poloniny trail – Starina – Bývalá obec Ruské
Eliminácia bezpečnostných rizík na mostoch a oporných múroch na ceste II/537
Eliminácia bezpečnostných rizík na ceste II/537, Pavúčia dolina - križovatka s cestou II/538
Eliminácia bezpečnostných rizík na ceste II/537, Starý Smokovec - Tatranské Matliare
Eliminácia bezpečnostných rizík na ceste II/537, križovatka s cestou II/538 – Batizovský potok
Eliminácia bezpečnostných rizík na ceste II/537, Batizovský potok – Starý Smokovec
Rekonštrukcia mosta č. M5833 (III/3450 – 049), nad traťou ŽSR v meste Prešov
Rekonštrukcia mosta č. 6579 (III/3060 - 003), most cez ŽSR v úseku trate Svit - Štrba

09 Vzdelávanie

Projekt „Národný projekt - Zlepšenie Stredného odborného školstva v PSK

Projekt schválený v rámci operačného programu Ľudské zdroje na základe výstupov z iniciatívy Catching-up Regions Initiative (CuRI), spoločného programu pre regionálnu a mestskú politiku Európskej komisie a Svetovej banky.

Cieľom národného projektu je najmä prepojenie vzdelávacieho systému s potrebami trhu práce a zvýšenie zapojenia zamestnávateľov do tvorby a inovácie obsahu vzdelávania, podpora vzniku partnerstiev medzi poskytovateľmi stredoškolského odborného vzdelania a zamestnávateľmi, skvalitnenie tvorby stratégií a vzdelávacích politík na úrovni regionálnej samosprávy.

Projekty implementované organizáciami v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK

04.5.1 Cestná doprava

Pod cestnou dopravou boli v oblasti financovania Projekty rozpočtované a čerpané bežné výdavky za SÚC PSK na projekty v rámci programu Interreg Poľsko – Slovensko 2021 – 2027 a z Plánu obnovy a odolnosti MŽP SR.

Názov projektu
Spájame pohraničie cez Duklu - Rekonštrukcia cesty III/3541 pred obcou Vagrinec
Modernizácia cestného spojenia Pieninských národných parkov - 4.etapa - Rekonštrukcia cesty II/543 v obci Kamienska
Spájame pohraničie Východných Karpát - Modernizácia cesty II/575 Malá Poľana
Okolo rieky Poprad - Stabilizácia zosuvu pôdy v Údole na ceste č. III/3138
Prepojenie Horného Šariša s Muszynou - Modernizácia cesty III/3488 Zlaté - križovatka s cestou I/77
Od Nizkych Beskýd po Solinu - Stabilizácia zosuvu na ceste II/575 za obcou Palota
Budujeme v Jasle, stabilizujeme v Svidničke - Odstránenie bodovej závrady na ceste III/3537 pred obcou Svidnička
Lysá Poľana spája - Modernizácia cesty III/3078, Lysá Poľana - Podspády

08 Rekreačia, kultúra a náboženstvo

V tejto funkčnej klasifikácii sú vykazované prostriedky na financovanie projektov v rámci OP Nórske granty a ENI HU-SK-RO-UA. Projekty sú zamerané na posilnenie potenciálu kultúrnych inštitúcií. Implementáciu zabezpečujú kultúrne zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK.

Názov projektu
Vihorlatská hviezdáreň v Humennom „Karpatská hviezdna dráha“
Tatranská galéria v Poprade "ART & HOLOCAUST"

09 Vzdelávanie

Názov projektu
Zlepšenie vzdelávacej infraštruktúry - SOŠ technická, Kukučínova, Poprad
Zlepšenie vzdelávacej infraštruktúry - SOŠ gastronómie a služieb, Prešov
Zlepšenie vzdelávacej infraštruktúry - SOŠ technická, Volgogradská, Prešov
Zlepšenie vzdelávacej infraštruktúry - SOŠ technická, Levočská, Stará Ľubovňa
Zlepšenie vzdelávacej infraštruktúry - SOŠ polytechnická, arm. gen. L. Svobodu, Svidník
Zlepšenie vzdelávacej infraštruktúry - SOŠ technická, Družstevná, Humenné
Zlepšenie vzdelávacej infraštruktúry - SOŠ polytechnická, J.A. Baťu, Svit
Zlepšenie vzdelávacej infraštruktúry - SOŠ ekonomiky, hotelierstva a služieb J. Andraščíka, Bardejov
Zlepšenie vzdelávacej infraštruktúry - SOŠ Drevárska, Lúčna 1055, Vranov nad Topľou
Zlepšenie vzdelávacej infraštruktúry – SŠ Jarmočná 108, Stará Ľubovňa
Zlepšenie vzdelávacej infraštruktúry – SPŠ strojnícka, Duklianska, Prešov

V tejto funkčnej klasifikácii sú vykazované prostriedky na financovanie schválených projektov v rámci Národného projektu II. Projekty sú zamerané na zvýšenie kvality odborného vzdelávania odzrkadľujúce potreby trhu práce aj v medzinárodnom meradle. Implementáciu zabezpečujú stredné školy v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK.

Príspevková organizácia Energetická Agentúra Smart Regiónu PSK

V rámci oblasti projektov sa poskytuje príspevok aj **príspevkovej organizácii Energetická Agentúra Smart Regiónu PSK**, ktorej obsahom činnosti je prípravná, koordinačná, riadiaca, analytická, poradenská, realizačná a dozorná činnosť v oblasti energeticky efektívnych opatrení a obnoviteľných zdrojov energií s rozpočtovým dopadom.

8.2 Plnenie úloh – oblasť dopravy

Správa a údržba ciest

Výkon činnosti v oblasti správy a údržby ciest II. a III. kategórie na území PSK zabezpečuje rozpočtová organizácia **Správa a údržba ciest PSK**, ktorá spravuje a riadi 7 vnútorných organizačných jednotiek bez právnej subjektivity so sídlom v Bardejove, Humennom, Poprade, Prešove, Starej Ľubovni, vo Svidníku a Vranove nad Topľou. Riadiacu a koordinačnú činnosť v rámci SÚC PSK zabezpečuje 34 zamestnancov so sídlom v Prešove.

SÚC PSK v priebehu roka 2024 zabezpečovala štandardnú opravu a údržbu ciest II. a III. triedy. Na zmluvnom základe so Slovenskou správou ciest Bratislava zabezpečovala aj opravu a údržbu ciest I. triedy. Výdavky v rámci prideleného rozpočtu boli vynaložené na odstránenie nedostatkov v zjazdnosti

alebo poškodení ciest, na opravu a údržbu ich súčastí a príslušenstva v rámci spracovaných vecných plánov činnosti na rok 2024 a na opravu výtlkov najviac poškodených úsekov ciest v rámci kraja.

Dopravcovia – SAD a služby IDS Východ s.r.o

V rámci financovania služieb na zabezpečenie dopravnej obslužnosti PSK boli v roku 2024 uzatvorené nové zmluvy s tromi prepravcami, a to SAD Prešov SK, spol.s r.o., SAD Humenné, a.s. a SAD Poprad, a.s. Zmluvným dopravcom zabezpečujúcim dopravnú obslužnosť na území Prešovského samosprávneho kraja na základe zmlúv o službách vo verejnom záujme bola v mesačných intervaloch poskytovaná dotácia/príspevok na úhradu ekonomicky oprávnených nákladov, ktoré vznikli dopravcovi pri prevádzkovaní služby dopravnej obslužnosti. Dopravcom bol poskytovaný príspevok z dôvodu zabezpečenia dopravnej obslužnosti za určené základné cestovné na všetkých potrebných linkách, aj na linkách na ktorých by inak dopravca pre ekonomickú nevýhodnosť, službu neposkytoval, neposkytoval by ju v požadovanom rozsahu alebo kvalite alebo by ju neposkytoval za základné cestovné.

Proces zúčtovania sa v súčasnosti vykonáva v novom režime, ktorý stanovila nová zmluva. PSK vykonáva štvrtročné predbežné overovanie výkazov a prehľadov, ktoré predkladá dopravca v súlade so zmluvou najneskôr do 20 pracovných dní od ich predloženia Dopravcom, pričom lehota zúčtovania za kalendárny rok je 45 pracovných dní. Táto lehota sa primerane predlžuje o dobu, ktorá uplynie medzi vyžiadanim a predložením relevantných podkladov. Z tohto dôvodu do času spracovania záverečného účtu PSK nebolo vyúčtovanie poskytnutej dotácie ukončené.

Od 1.augusta 2024 bola v Prešovskom a Košickom samosprávnom kraji zavedená **zónová tarifa**. Do 31.7.2024 platila kilometrická tarifa (prepravné bolo vypočítané na základe precestovaných kilometrov). Zavedenie zónovej tarify je nevyhnutný krok v budovaní Integrovaného dopravného systému na vymedzenom území a jej hlavným prínosom je preprava rôznymi druhmi dopravy (autobusová, železničná, mestská) prostredníctvom 1 cestovného dokladu. Ďalším prínosom je, že okrem jednorazového cestovného dokladu je možné si zakúpiť aj časovo predplatný lístok ako je 24 hodinový, mesačný, štvrtročný, polročný a ročný. Pri časovo predplatnom lístku platí, že čím dlhší čas a viac vykonaných preprav, tým je cena jednej cesty výhodnejšia.

Poskytnutie účelovej dotácie pre obce na zabezpečenie dopravnej obslužnosti

Pre dvanásť obcí PSK Ľubotice, Fintice, Haniska, Malý Šariš, Veľký Šariš, Teriakovce, Bzenov, Ruská Nova Ves, Záborské, Vyšná Šebastová, Dulova Ves a Podhradík bola v roku 2024 poskytnutá dotácia pre zabezpečenie dopravnej obslužnosti dopravcom Dopravný podnik mesta Prešov vzhľadom na nízke využitie zmluvných dopravcov PSK v danom území a vykrytie časti straty z poskytovania služieb vo verejnom záujme za rok 2024. Celková výška dotácie bola 433 632 €, pričom dopravná obslužnosť obcí bola zabezpečená jazdným výkonom na úrovni 668 180,4 km.

8.3 Plnenie úloh – oblasť kultúry

Prešovský samosprávny kraj vytvára a zabezpečuje v celom kraji podmienky rozvoja kultúry. Túto činnosť vykonáva okrem vlastnej agendy aj prostredníctvom organizácii, ktoré má v zriaďovateľskej pôsobnosti. Spolupracuje tiež s kultúrnymi zariadeniami príslušných samospráv miest a obcí. Zároveň odbor kultúry v spolupráci s organizáciami v zriaďovateľskej pôsobnosti organizovali viaceré podujatia, ktoré sú zverejnené na našej webovej stránke www.po-kraj.sk.

PSK bol v roku 2024 zriaďovateľom 27 kultúrnych inštitúcií, z toho 6 rozpočtových a 21 príspevkových organizácií.

V rámci oblasti Kultúrne služby pôsobia *Klubové a špeciálne kultúrne zariadenia (5)* - osvetové strediská, ktoré vytvárajú priestor pre rozvoj a prezentáciu dobrovoľnej záujmovej činnosti a voľnočasové aktivity, *Hvezdárne a planetária (2)*, ktoré sústreďujú a popularizujú poznatky z oblasti astronómie, prírodných vied a výskumu v oblasti slnečnej sústavy, *Knižnice (7)* zabezpečujú slobodný prístup k poznatkom a informáciám šíreným na všetkých druhoch nosičov, *Múzeá (8) a galérie (2)* poskytujú služby obyvateľstvu, vyvíjajú aktivity na získanie dotácií v oblasti archeológie, vedeckého výskumu, propagácie, prednáškovej a publikačnej činnosti, dokumentácie, konzervácie, reštaurovania a galerijnej činnosti, *Divadlá (2)* v rámci svojej činnosti vytvárajú priestor pre vznik a šírenie divadelných diel v Prešovskom kraji, z toho jedno so zameraním na dramatické diela určené pre národnostné menšiny a *Umelecký súbor (1)*, ktorý vytvára a prezentuje tanečnú produkciu na scénach doma i v zahraničí.

Za oblasť kultúry boli zaznamenané najvýznamnejšie aktivity a výdavky v organizáciách:

- Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou - Rekonštrukcia a modernizácia multifunkčnej budovy kultúrneho centra vo Vranove nad Topľou v objeme 5 292 286 €
- Krajská knižnica P.O.Hviezdoslava v Prešove - Rekonštrukcia objektu Knižnica P. O. Hviezdoslava v objeme 2 450 492 €

8.4 Plnenie úloh – oblasť vzdelávania

PSK v oblasti vzdelávania zabezpečoval v priebehu rozpočtového roka financovanie 68 stredných škôl, z toho 13 gymnázií, 42 stredných odborných škôl (19 príspevkové a 23 rozpočtové), 3 zdravotnícke školy a 10 spojených škôl (2 príspevkové a 8 rozpočtových) ktoré boli financované v rámci prenesených kompetencií z rozpočtovej kapitoly MŠVVaM SR a poskytnuté prostredníctvom Regionálneho úradu školskej správy Prešov („RÚŠS Prešov“). Ďalej to bolo 46 školských zariadení, z toho 24 stravovacích zariadení, 17 školských internátov, 1 škola v prírode, 2 jazykové školy a 2 školské kluby detí, ktoré boli financované v rámci originálnych kompetencií z vlastných príjmov PSK. Z uvedeného počtu 114 subjektov je 72 organizácií s právnou subjektivitou, z toho bolo 22 príspevkových organizácií a 50 rozpočtových organizácií; 42 zložiek (23 rozpočtových a 19 príspevkových organizácií) je bez právnej subjektivity a predstavujú vnútorné organizačné jednotky organizácií s právnou subjektivitou, ktoré sú financované v rámci originálnych kompetencií (zariadenia stredných škôl) z príjmov PSK. V priebehu roka 2024 došlo k zrušeniu Strednej odbornej školy technickej, Levočská 40, Stará Ľubovňa, pričom práva a povinnosti po zrušenej organizácii prešli na príspevkovú organizáciu Spojenú školu, Jarmočná 108, Stará Ľubovňa.

V rámci rozpočtových organizácií evidujeme k 31.12.2024 priemerný prepočítaný evidenčný počet zamestnancov 1 997,6, z toho pedagogickí zamestnanci 1 455,4, odborní zamestnanci 9,1 a nepedagogickí zamestnanci 533,1.

V rámci príspevkových organizácií evidujeme priemerný prepočítaný evidenčný počet zamestnancov 1 211,5, z toho pedagogickí zamestnanci 805,5, odborní zamestnanci 0,3 a nepedagogickí zamestnanci 405,7. Z nasledujúceho prehľadu vyplýva, že prepočítaný evidenčný počet zamestnancov za prenesené kompetencie je 2 167,0 pedagogických, 9,4 odborných a 738,4 nepedagogických zamestnancov. Pri originálnych kompetenciách je to 93,9 pedagogických a 200,4 nepedagogických zamestnancov.

Počty zamestnancov a dosiahnutá priemerná mzda za rok 2024 podľa typu subjektov financovaných v rámci prenesených a originálnych kompetencií sú nasledovné:

	prepočítaný počet zamestnancov k 31.12.2024	z toho			priemerná mzda spolu	z toho		
		pedagog.	odborní	nepedag.		pedagog.	odborní	nepedagog.
prenesené kompetencie	1 845,6	1 406,9	9,1	429,6	1 816,9	2 106,6	1 608,5	1 204,7
originálne kompetencie	152,0	48,5	-	103,5	1 239,0	1 665,5	-	1 037,5
Spolu rozpočtové organizácie	1 997,6	1 455,4	9,1	533,1	-	-	-	-
prenesené kompetencie	1 069,2	760,1	0,3	308,8	1 747,3	1 963,8	1 881,3	1 205,3
originálne kompetencie	142,3	45,4	-	96,9	1 284,8	1 876,9	-	1 022,5
Spolu príspevkové organizácie	1 211,5	805,5	0,3	405,7	-	-	-	-
SPOLU RO a PO	3 209,1	2 260,9	9,4	938,8	-	-	-	-

V dôsledku znižovania počtu zamestnancov v súvislosti s poklesom počtu žiakov na školách a v školských zariadeniach dochádza k vyplácaniu odstupného a odchodného v zmysle platných predpisov a záverov kolektívnej zmluvy. V roku 2024 na základe žiadostí škôl a školských zariadení zriaďovateľ vyplatil finančné prostriedky na odstupné v objeme 669 900 €, z toho za prenesené 580 921 € a za originálne kompetencie 88 979 €. Okrem toho v rámci dohodovacieho konania MŠVVaM SR prideliťo normatívne finančné prostriedky na odstupné pre pedagogických a odborných zamestnancov, ktorí v roku 2024 dovŕšili 65 rokov vo výške 169 755 €.

Pri prvom skončení pracovného pomeru po nadobudnutí nároku na starobný dôchodok podľa príslušných predpisov v roku 2024 bolo vyplatené odchodné v objeme 339 182 €. Finančné prostriedky na odchodné pre prenesené kompetencie poukázal RÚŠS Prešov z MŠVVaM SR ako účelovú dotáciu vo výške 339 182 €. Od 1.4.2024 boli ako účelová dotácia vyplácané v rámci normatívnych finančných prostriedkov aj odvody vo výške 35,95 % z uhradeného odchodného. Od uvedeného dátumu bola takto vyplatená čiastka na odvody vo výške 123 090 €. V rámci originálnych kompetencií bolo odchodné vyplatené z vlastných príjmov PSK vrátane odvodov v čiastke 42 041 €. Na jubilejné odmeny bolo vyplatných spolu 367 511 €, z toho za prenesené kompetencie 340 327 € a originálne kompetencie 27 184 €. K jubilejným odvodom boli školám a školským zariadeniam od 1.4.2024 vyplácané aj odvody, pre prenesené kompetencie vo výške 95 328 € a pre originálne kompetencie 6 726 €, spolu 102 054 €.

Financovanie regionálneho školstva vychádzalo z normatívneho pridelovania finančných prostriedkov na počet žiakov školy a bolo zabezpečované v súlade so zákonom NR SR č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákonom NR SR č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných, stredných škôl a školských zariadení v platnom znení a nariadením vlády SR č. 630/2008 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti rozpisu finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu pre školy a školské zariadenia v platnom znení a v zmysle platných smerníc a metodických usmernení MŠVVaM SR a RÚŠS Prešov. V súlade s uvedenými legislatívnymi normami boli školám rozpisované normatívne príspevky na osobné náklady a na prevádzku – mzdový a prevádzkový normatív.

Cirkevné a súkromné školské zariadenia.

S účinnosťou od 1. januára 2007 prešlo financovanie súkromných a cirkevných školských zariadení zo štátu na samosprávne kraje a od uvedeného dátumu je financovanie zabezpečované z vlastných príjmov PSK v rámci originálnych kompetencií. Finančné prostriedky na mzdy a prevádzku pre neštátne školské zariadenia (súkromné a cirkevné školské zariadenia) sú poskytované v zmysle § 51 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov a podľa § 9 ods. 12 písm. b) a § 9aa a nasl. zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. S účinnosťou od 23.12.2023 došlo k zmene legislatívy a to tak, že v zmysle § 1 ods. 5 zákona NR SR č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov a ktorým sa dopĺňajú niektoré zákony a § 6aa ods. 1 zákona na financovanie cirkevných zariadení poradenstva a prevencie a na financovanie súkromných

zariadení poradenstva a prevencie sa prispieva zo štátneho rozpočtu rovnako ako štátnym zariadeniam poradenstva a prevencie a v zmysle § 9 ods. 12 písm. b) zákona NR SR č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Z uvedeného dôvodu k 1.1.2024 boli uzatvorené so štyrmi prijímateľmi Dohody o ukončení zmluvy.

Podľa jednotlivých rokov uvádzame počet zriaďovateľov k 31.12.2024, nimi zriadených subjektov – školských zariadení a celkový objem pridelených finančných prostriedkov z rozpočtu samosprávneho kraja:

Rok 2015	36 zriaďovateľov	74 subjektov*	dotácia spolu	2 572 206 €
Rok 2016	38 zriaďovateľov	76 subjektov*	dotácia spolu	2 768 505 €
Rok 2017	38 zriaďovateľov	78 subjektov*	dotácia spolu	3 086 320 €
Rok 2018	39 zriaďovateľov	79 subjektov*	dotácia spolu	3 046 478 €
Rok 2019	37 zriaďovateľov	77 subjektov*	dotácia spolu	2 926 224 €
Rok 2020	35 zriaďovateľov	75 subjektov*	dotácia spolu	3 486 272 €
Rok 2021	37 zriaďovateľov	77 subjektov*	dotácia spolu	3 344 250 €
Rok 2022	37 zriaďovateľov	77 subjektov*	dotácia spolu	3 514 052 €
Rok 2023	29 zriaďovateľov	67 subjektov*	dotácia spolu	4 009 956 €
Rok 2024	26 zriaďovateľov	53 subjektov	dotácia spolu	4 038 722 €

*/ Základné umelecké školy (ďalej len ZUŠ), jazykové školy (ďalej len JŠ) a školské zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti cirkvi alebo súkromného zriaďovateľa

Za oblasť školstva boli zaznamenané najvýznamnejšie aktivity a výdavky v organizáciách:

- Gymnázium P. O. H. Kežmarok - Prestavba budovy Gymnázia P.O. Hviezdoslava s prístavbou budovy Školy umeleckého priemyslu v Kežmarku – dofinancovanie v objeme 994 768 €
- Gymnázium P.O.H. Kežmarok - Prestavba budovy Gymnázia P. O. Hviezdoslava s prístavbou budovy Školy umeleckého priemyslu v Kežmarku v objeme 2 500 000 €
- SOŠ ekonomiky, hotelierstva a služieb J. A. Bardejov - Rekonštrukcia a výstavba športovísk v objeme 465 099 €

8.5 Plnenie úloh – oblasť sociálneho zabezpečenia

V rámci oblasti financovania – Sociálne zabezpečenie, má PSK vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti 25 zariadení sociálnych služieb s právnou subjektivitou. Zároveň sa podieľa na spolufinancovaní 86 právnických osôb poskytujúcich sociálne služby a 4 subjektov, ktoré vykonávajú opatrenia sociálnoprávnej ochrany a kurately. Od 1.1.2024 došlo k zlúčeniu Domova sociálnych služieb v Brezovičke s Domom sociálnych služieb v Legnave a v priebehu roka 2024 CSS Slniečny dom Prešov sa stalo súčasťou CSS Vita Vitalis, pričom Zariadenie podporovaného bývania v Hanušovciach nad Topľou sa stalo súčasťou DSS Giraltovce. Zároveň od 1.7.2024 vzniklo nové Zariadenie sociálnozdravotných služieb v Bijacovciach.

Celková kapacita zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK k 31.12.2024 bola 1 942 miest pre prijímateľov sociálnej služby. Z uvedenej kapacity bolo k dispozícii 176 miest pre prijímateľov sociálnej služby ambulantnou formou v domove sociálnych služieb, špecializovanom zariadení a v rehabilitačnom stredisku, 1 689 miest v domove sociálnych služieb, v špecializovanom zariadení, v zariadení podporovaného bývania a v zariadení pre seniorov pobytovou týždennou a celoročnou formou a 77 miest pre prijímateľov sociálnej služby v útulku a v domove na počeste.

Najvýznamnejšie výdavky za túto oblasť boli zaznamenané v organizáciách:

- CSS Zátisie Snina - Rekonštrukcia budov Domova sociálnych služieb v Osadnom vrátane bezbariérového osobného výtahu – PD v objeme 73 748 €
- DSS Stropkov - Od pasívneho k aktívnemu - výstavba objektu Zariadenia podporovaného bývania – PD v objeme 41 400 €

- DSS Legnava - Vytvorenie bytovej jednotky z nebytových priestorov v objeme 33 753 €

Neverejní poskytovatelia sociálnych služieb (tzv. neštátne subjekty)

Finančné príspevky sú neverejným a verejným poskytovateľom sociálnych služieb poskytované v súlade so zákonom NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších prepisov v platnom znení (ďalej len zákon o sociálnych službách).

V roku 2024 PSK spolufinancoval 86 poskytovateľov sociálnych služieb a 4 subjekty vykonávajúce opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately prostredníctvom 9 vykonávateľov opatrení. V rámci zmluvných vzťahov sa PSK zaviazal poskytnúť finančný príspevok na prevádzku v zmysle platného zákona o sociálnych službách pre 1243 prijímateľov v pobytových zariadeniach sociálnych služieb (domov sociálnych služieb a špecializované zariadenia, celoročná a týždenná forma), na 255 miest v rozsahu 8 hodín pre 350 prijímateľov sociálnej služby v domovoch sociálnych služieb, v špecializovaných zariadeniach, v rehabilitačných strediskách ambulantnou formou.

Finančný príspevok na prevádzku sociálnej služby bol poskytnutý aj na 479 pobytových miest pri službách krízovej intervencie a to v útulkoch, domove na polceste a zariadení núdzového bývania.

PSK za sledované obdobie poskytol finančný príspevok na 40,2 poradcov špecializovaného sociálneho poradenstva a pre 3 poradcov sociálnej rehabilitácie na území PSK, zabezpečil tlmočnickú službu na území PSK na základe zmluvy podpísanej s 2 poskytovateľmi tlmočnickej služby v rozsahu 2 400 hodín tlmočenia. PSK poskytol finančný príspevok na službu včasnej intervencie (ambulantná a terénna forma), ktorú zabezpečili 7 poskytovatelia tejto sociálnej služby v rozsahu 33 115,5 hodín.

PSK poskytol finančný príspevok na prevádzku sociálnej služby podpory samostatného bývania pre 2 poskytovateľov tejto služby v rozsahu 3 930 hodín.

9. Rekapitulácia príjmov, výdavkov a výsledok hospodárenia PSK

PRÍJMY

Celkové príjmy za samosprávny kraj vrátane príjmových finančných operácií za rok 2024 predstavujú objem **372 694 876,53 €**, z toho:

PRÍJMY SPOLU	372 694 876,53 €
Účet 221 - Bankový účet	357 419 350,16 €
rozpočtované príjmy Úradu PSK (EK 100,200,300)	284 111 547,84 €
finančné operácie príjmové (EK 400, 500)	66 025 428,44 €
samostatné rozpočtové príjmy OvZP (EK 200,300)	4 345 005,65 €
samostatné rozpočtové príjmy OvZP - FOP (EK 400)	2 937 368,23 €
Účet 223 - Bankový účet	15 275 526,37 €
rozpočtované príjmy OvZP (EK 200,300)	15 124 863,05 €
finančné operácie príjmové OvZP (EK 400)	150 663,32 €

VÝDAVKY

Výdavky celkom za samosprávny kraj vrátane výdavkových finančných operácií predstavujú za rok 2024 objem **358 521 404,69 €** a pozostávajú z výdavkov na týchto účtoch:

VÝDAVKY SPOLU	358 521 404,69 €
Účet 221 - Bankový účet	178 157 973,83 €

rozpočtované výdavky Úradu PSK (EK 600,700)	163 117 582,43 €
finančné operácie výdavkové (EK 800)	8 974 900,87 €
samostatné rozpočtové výdavky OvZP (EK 600,700)	4 809 189,21 €
samostatné rozpočtové výdavky OvZP - FOP (EK 800)	1 256 301,32 €
Účet 222 - Bankový účet	180 363 430,86 €
rozpočtované výdavky OvZP (EK 600,700)	180 363 430,86 €
finančné operácie výdavkové OvZP (EK 800)	0,00 €

Zúčtovanie finančných vzťahov so štátnym rozpočtom

Podľa § 16 ods. 2 zákona NR SR č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení je samosprávny kraj povinný usporiadať svoje finančné vzťahy so štátnym rozpočtom.

Do výsledku hospodárenia nevstupujú nevyčerpané účelovo určené prostriedky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu, ktoré v zmysle § 16 ods. 6 zákona NR SR č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení sa na účely tvorby peňažných fondov pri usporiadaní prebytku rozpočtu vyššieho územného celku z tohto prebytku vylučujú. Tieto prostriedky vykazujeme v objeme celkom 3 738 883,46 €, v tom:

- prostriedky z EÚ a ŠR	2 522 000,11 €
- finančné prostriedky, ktoré rozpočtové organizácie vedú na samostatných účtoch (rozdiel príjmov a výdavkov vrátane finančných operácií)	1 216 883,35 €

10. VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA

V súlade s § 4 ods. 7 zákona 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov sa pre potreby vyčíslenia schodku rozpočtu vyššieho územného celku alebo prebytku rozpočtu vyššieho územného celku ako subjektov verejnej správy sa uplatňuje jednotná metodika platná pre Európsku úniu ESA 2010. V súlade s touto metodikou sa do príjmov a výdavkov VÚC zahŕňajú aj položky časového rozlíšenia.

Výsledok hospodárenia PSK za rok 2024 je vyčíslený ako rozdiel medzi skutočným plnením príjmov a skutočným čerpaním výdavkov rozpočtu samosprávneho kraja a predstavuje **schodok rozpočtového hospodárenia PSK** v objeme – **44 708 785,96 €**. Príjmy a výdavky rozpočtu samosprávneho kraja predstavujú bežné príjmy a bežné výdavky – bežný rozpočet a kapitálové príjmy a kapitálové výdavky – kapitálový rozpočet. Súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu nie sú finančné operácie.

Do rozpočtu boli zapojené aj finančné operácie príjmové a výdavkové. Finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody prostriedkov z peňažných fondov samosprávneho kraja, realizujú sa návratné zdroje financovania, ich splácanie a obstaranie majetkových účastí sú, v zmysle § 10 ods. 6 zákona 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy súčasťou rozpočtu vyššieho územného celku, avšak finančné operácie nie sú súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu vyššieho územného celku.

Plnenie rozpočtu PSK a vyčíslenie výsledku rozpočtového hospodárenia PSK za rok 2024:

Rozpočet PSK	Príjmy	Výdavky	Prebytok/schodok rozpočtu
Bežný rozpočet	289 877 110,73 €	263 792 069,33	26 085 041,40 €
Kapitálový rozpočet	13 704 305,81 €	84 498 133,17	-70 793 827,36 €
Rozpočet spolu –schodok rozpočtu	303 581 416,54 €	348 290 202,50 €	-44 708 785,96 €
Vylúčenie FP podľa § 16 ods. 6 zák. č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy			2 057 816,55 €
z toho			

Rozpočet PSK	Prijmy	Výdavky	Prebytok/schodok rozpočtu
Účelové prostriedky ŠR a EÚ			2 522 000,11 €
Samostatné rozpočtové prostriedky	4 345 005,65 €	4 809 189,21 €	-464 183,56 €
Schodok			-46 766 602,51 €
Finančné operácie	69 113 459,99 €	10 231 202,66 €	58 882 257,33 €
z toho			
zostatok FP z predchádzajúcich rokov	2 869 223,19 €		
prostriedky z peňažných fondov	26 195 687,13 €		
návratné zdroje financovania z predch. rokov	21 758 639,25 €		
návratné zdroje financovania	13 924 886,53 €	80 000,00 €	
rozpočtové prostriedky roka 2023 (§ 17 ods. 4 zák. 523/2004 Z.z.)	150 663,32 €		
Kurzové rozdiely		17,00 €	
splácanie istiny		8 223 124,34 €	
samostatné rozpočtové prostriedky roka 2023 (§ 22 ods. 4 zák. 523/2004 Z. z.)	4 214 360,57 €	1 928 061,32 €	
Vylúčenie FP podľa § 16 ods. 6 zák. č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy	2 286 299,25 €	2 286 299,25 €	2 286 299,25 €
Usporiadanie výsledku hospodárenia zostatkom FO			56 595 958,08 €
Zostatok FP po usporiadaní výsledku hospodárenia podľa § 16 zák. č. 583/2004			9 829 355,57 €
vylúčenie nepoužitých úverových zdrojov v zmysle §15 ods. 1 písm. c) zák. č. 583/2004 Z. z.			1 585 021,27 €
Zostatok nedočerpaných vlastných zdrojov (prevod fondov)			8 244 334,30 €

Po vylúčení finančných prostriedkov podľa § 16 ods. 2 a ods. 6 zákona NR SR č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v objeme 2 057 816,55 €, čo predstavuje nevyčerpané účelové prostriedky z minulých rokov zo ŠR a EÚ 2 522 000,11 € a finančné prostriedky organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK, ktoré sú vedené na samostatných účtoch - 464 183,56 € (rozdiel príjmov a výdavkov) vykazujeme za rok 2024 **schodok rozpočtu** v objeme - **46 766 602,51 €**.

Rozdiel príjmových a výdavkových finančných operácií v objeme 58 882 257,33 € bol upravený o zostatok finančných operácií na samostatných účtoch rozpočtových operácií v objeme 2 286 299,25 €, výsledkom čoho je **zostatok finančných operácií v objeme 56 595 958,08 €**. Po úprave prebytku o zostatok finančných operácií a usporiadaní podľa § 16 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z. z. v platnom znení evidujeme **zostatok finančných prostriedkov** v objeme **9 829 355,57 €**.

Zostatok finančných prostriedkov **9 829 355,57 €** pozostáva z nevyčerpaných návratných zdrojov financovania 1 585 021,27 € a prostriedkov zo zdrojov PSK 8 244 334,30 €.

Rozdelenie zostatku finančných prostriedkov v objeme 9 829 355,57 €

V súlade s ustanovením § 16 zákona NR SR č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení o rozdelení prebytku rozhoduje Z PSK pri prerokovaní záverečného účtu. V zmysle §15 uvedeného zákona vyšší územný celok môže vytvárať peňažné fondy. Zdrojmi peňažných fondov môžu byť najmä prebytok rozpočtu za uplynulý rozpočtový rok, prostriedky získané z rozdielu medzi výnosmi a nákladmi z podnikateľskej činnosti po zdanení a zostatky peňažných fondov z predchádzajúcich rozpočtových rokov a zostatky príjmových finančných operácií s výnimkou zostatkov nepoužitých návratných zdrojov financovania. Vyšší územný celok vytvára rezervný fond vo výške určenej zastupiteľstvom, najmenej však 10% z prebytku rozpočtu zisteného podľa § 16 ods.6. uvedeného zákona. Prešovský samosprávny má vytvorené tri peňažné fondy a to rezervný fond, fond nevyčerpaných dotácií a investičný fond.

Prebytok hospodárenia za rok 2024 v sebe zohľadňuje aj finančné prostriedky získané z úročenia zostatkov účtov PSK, vrátane prijatých úverových zdrojov SIH v objeme 434 994,14 €. Tieto finančné prostriedky musia byť v súlade so zmluvou o poskytnutí úveru vedené na určenom bankovom účte a

musia byť použité v súlade s podmienkami úveru na účel stanovený zmluvou. Z tohto dôvodu nedôjde k presunu týchto finančných prostriedkov na bankový účet rezervného fondu.

Zostatok finančných prostriedkov v objeme **8 244 334,30 €** navrhujeme do fondov rozdeliť nasledovne:

Prevod do fondov nevyčerpaných dotácií	1 172 700,00 €
Prevod do rezervného fondu	6 636 641,00 €
Zostatok na účte SIH	434 993,30 €

Na účte **fondov nevyčerpaných dotácií** vykazujeme k 31.12.2024 zostatok finančných prostriedkov v objeme 1 110 962,42 €. Sú v tom zahrnuté nevyčerpané účelové dotácie a dotácie v rámci Výzvy pre región za roky 2021 - 2022.

Do fondov nevyčerpaných dotácií budú po schválení záverečného účtu prevedené finančné prostriedky z výzvy pre región za rok 2024 v objeme **1 172 700 €**. Zároveň bude na účet rezervného fondu vrátený objem finančných prostriedkov - **998 962,42 €**, čo predstavuje nedočerpané výdavky z Výzvy pre región za roky 2021 - 2022.

Po realizácii uvedených prevodov v súhrnom objeme **173 737,58 €** budú disponibilné zdroje fondu nevyčerpaných dotácií v objeme **1 284 700 €** a tieto budú použité v súlade s ich účelom.

Na účte **rezervného fondu PSK** k 31.12.2024 vykazujeme finančné prostriedky v objeme 14 547 006,67 € celkom. Zdrojom rezervného fondu za rok 2024 sú finančné prostriedky v objeme 7 071 634,30 €, z ktorých na účet rezervného fondu bude prevedených **6 636 641,00 €**. Objem **434 993,30 €** predstavujú príjmy získané z úročenia finančných úverových zdrojov SIH, ktoré v súlade s podmienkami prijatého úveru musia byť vedené na účte SIH a použité na účel stanovený podmienkami úveru SIH. Zároveň na účet rezervného fondu bude z účtu fondu nevyčerpaných dotácií prevedený objem **998 962,42 €** (nevyčerpané finančné prostriedky z Výzvy pre región 2021 - 2022).

Disponibilné zdroje rezervného fondu budú v roku 2025 objeme **22 617 603,39 €**, v tom 434 993,30 bude vedený na účte SIH a použitý na investičné akcie v súlade so zásobníkom SIH. Prostredníctvom Úpravy rozpočtu PSK č. 1/P/2025 boli na financovanie neukončených investičných akcií rozpísané zdroje rezervného fondu v objeme 12 697 163 € (v tom 1 172 700 € nevyčerpané dotácie) a v rámci Úpravy rozpočtu 2/PSK/2025 objem 1 275 000 €. Po zohľadnení týchto skutočností budú zdroje rezervného fondu predstavovať **9 383 147,09 €**. Prostriedky rezervného fondu predstavujú zdroje z minulých rokov a do použitia vstupujú prostredníctvom finančných operácií. Prostriedky možno použiť v súlade s § 10 ods. 7 a 9 zákona NR SR č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení len na krytie kapitálových výdavkov, v ojedinelých prípadoch po schválení v Z PSK aj na úhradu bežných výdavkov na odstránenie havarijného stavu majetku PSK, na likvidáciu škôd spôsobených živelnými pohromami, alebo inou mimoriadnou okolnosťou, alebo na úhradu záväzkov bežného rozpočtu, ktoré vznikli v predchádzajúcich rozpočtových rokoch, maximálne v sume prebytku bežného rozpočtu vykázaného za predchádzajúci rozpočtový rok.

V zmysle ustanovenia § 14 ods. 3 vyššie citovaného zákona prekročenie a viazanie finančných operácií je možné vykonávať len do 31. augusta príslušného rozpočtového roka. Po tomto termíne je možné vykonávať len také zmeny rozpočtu, ktorými sa nezvýši schodok rozpočtu VÚC, s výnimkou zmien rozpočtu z dôvodu potreby úhrady výdavkov na odstránenie havarijného stavu majetku PSK, na likvidáciu škôd spôsobených živelnými pohromami alebo inou mimoriadnou okolnosťou alebo výdavkov súvisiacich s financovaním spoločných programov SR a EÚ.

Výsledok hospodárenia v ESA 2010

Výsledok rozpočtového hospodárenia v jednotnej metodike ESA 2010 sa zisťuje po zaúčtovaní celkových príjmov a výdavkov ako výsledok ich súhrnnej bilancie. Výsledok rozpočtového hospodárenia PSK v metodike ESA 2010 za rok 2024 je vyčíslený ako kladný rozdiel medzi skutočným plnením príjmov a skutočným čerpaním výdavkov a predstavuje hotovostný prebytok v objeme 14 173 471,84 €. Po vylúčení finančných operácií evidujeme schodok hospodárenia v objeme – 44 708 785,96 €. Po zahrnutí položiek časového rozlíšenia vybraných pohľadávok a vybraných záväzkov je **schodok hospodárenia PSK v metodike ESA 2010 v objeme – 46 636 939,84 €**.

Položky časového rozlíšenia vybraných záväzkov a pohľadávok sa stanovujú porovnaním stavu ku koncu sledovaného obdobia s predchádzajúcim obdobím. Pre rok 2024 bola hodnota tohto ukazovateľa v návrhu rozpočtu stanovená v objeme **2 081 100 €**, čo predstavuje pokles záväzkov o 2 045 000 € a nárast pohľadávok o 36 100 €. Po ukončení účtovného obdobia roka 2024 zmena stavu vybraných záväzkov a pohľadávok k 31. 12. 2024 predstavovala - 1 928 153,88 €, v tom zmena stavu záväzkov – nárast o 985 713,02 € a zmena stavu pohľadávok – pokles o 942 440,86 €.

Súčasťou pomôcky MF SR je zverejnená kalkulačka ESA 2010, ktorej výstupom po zadaní údajov sú nasledujúce skutočnosti:

Číslo riadku	Ukazovateľ (hlavná kategória ekonomickej klasifikácie)	Suma
1	PRÍJMY (100+200+300) a príjmové finančné operácie (400+500)	372 694 876,53 €
2	v tom: daňové príjmy (100)	167 086 177,84 €
3	nedaňové príjmy (200)	18 368 655,09 €
4	granty a transfery (300)	118 126 583,61 €
5	príjmové finančné operácie (400, 500)	69 113 459,99 €
6	z toho: príjmy z transakcií s finančnými aktívami a finančnými pasívami (400)	55 188 573,46 €
7	prijaté úvery, pôžičky a návratné finančné výpomoci (500)	13 924 886,53 €
8	VÝDAVKY (600+700) a výdavkové finančné operácie (800)	358 521 404,69 €
9	v tom: bežné výdavky (600)	263 792 069,33 €
10	kapitálové výdavky (700)	84 498 133,17 €
11	výdavkové finančné operácie (800)	10 231 202,19 €
12	Prebytok (+)/schodok (-), hotovostný (r.1-r.8)	14 173 471,84 €
13	Prebytok (+)/schodok (-) po vylúčení príjmových a výdavkových finančných operácií (r.1-r.5-r.8+r.11)	-44 708 785,96 €
14	Zmena stavu vybraných pohľadávok (+, -)	-942 440,86 €
15	Zmena stavu vybraných záväzkov (+, -)	-985 713,02 €
16	Zahrnutie položiek časového rozlíšenia (r.14+r.15)	-1 928 153,88 €
17	Prebytok (+)/schodok (-) v metodike ESA 2010** (r.13+r.16)	-46 636 939,84 €

11. Aktíva, pasíva a vybrané ukazovatele súvahových účtov

Majetkové pomery PSK sú vyjadrené na súvahových účtoch, ktoré sú vedené v zmysle zákona NR SR č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

Ročná účtovná závierka v zmysle zákona o účtovníctve a Opatrenia MF SR zo dňa 5. decembra 2007 č. MF/25755/2007-31 v znení neskorších opatrení, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o usporiadaní, označovaní a obsahovom vymedzení položiek individuálnej účtovnej závierky, termíny a miesto predkladania účtovnej závierky pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky, Metodické usmernenie Ministerstva financií Slovenskej republiky č. MF/012584/2023-36 k postupu pri aplikácii § 1 odsek 3 opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky z 5. decembra 2007 č. MF/25755/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o usporiadaní, označovaní a obsahovom vymedzení položiek individuálnej účtovnej závierky pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky v znení neskorších predpisov ako aj Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky zo dňa 07. 12. 2023 č. MF/014915/2023-361, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre obce, vyššie územné celky a nimi zriadené rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie, obsahuje aj súvahové zostavy, ktoré zobrazujú štruktúru aktív a pasív, ako je neobežný a obežný majetok a jeho zdroje krytia, pohľadávky, záväzky PSK a pod.

11.1 Majetok PSK

Majetok Prešovského samosprávneho kraja je komplexne popísaný v článku 12. Konsolidovaná účtovná zvierka.

11.2 Pohľadávky a záväzky PSK

Pohľadávky a záväzky Prešovského samosprávneho kraja sú komplexne popísané v článku 12. Konsolidovaná účtovná zvierka.

11.3 Peňažné fondy PSK v roku 2024

Prešovský samosprávny kraj mal v roku 2024 vytvorené 3 peňažné fondy a to rezervný fond, fond nevyčerpaných dotácií a investičný fond.

11.3.1 Rezervný fond

Počiatkový stav účtu rezervného fondu bol k 1. 1. 2024 v objeme 27 169 066 €. Po schválení záverečného účtu PSK za rok 2023 bol na účet rezervného fondu odvedený zostatok finančných prostriedkov v objeme 5 504 206 €. V priebehu roka 2024 boli prostredníctvom príjmových finančných operácií zapojené finančné prostriedky z rezervného fondu v celkovom objeme 18 126 265 €. Konečný stav účtu rezervného fondu ku koncu sledovaného obdobia bol v objeme 14 547 007 €.

Tvorba a použitie rezervného fondu boli nasledovné:

Počiatkový stav (PS):		27 169 066 €
Prijmy (P):	Odvod zostatku finančných prostriedkov z r. 2023	5 504 206 €
Výdavky (V):	Výdavky v súlade s uzneseniami Z PSK	18 126 265 €
Zostatok:	PS + P - V	14 547 007 €

11.3.2 Fond nevyčerpaných dotácií

Počiatkový stav fondu nevyčerpaných dotácií bol k 1.1.2024 vo výške 2 934 229 €. Po schválení záverečného účtu PSK za rok 2023 bol na účet fondu nevyčerpaných dotácií odvedený zostatok finančných prostriedkov v objeme 6 246 156 €. V priebehu roka 2024 boli prostredníctvom príjmových finančných operácií zapojené finančné prostriedky na financovanie kapitálových výdavkov výzvy pre región z roka 2020 až 2022 a účelových dotácií z predchádzajúcich období v objeme 8 069 422 €. Konečný stav účtu fondu nevyčerpaných dotácií ku koncu sledovaného obdobia bol v objeme 1 110 963 €.

Fyzický stav bankového účtu fondu nevyčerpaných dotácií bol k 31.12.2024 v objeme 1 210 963 € nakoľko v roku 2024 nedošlo k prevodu dotácie pre obec Ubl'a v objeme 100 000 €. Táto dotácia bola prevedená až v januári 2025, účtovne však bola vysporiadaná v roku 2024.

Tvorba a použitie fondu nevyčerpaných dotácií boli nasledovné:

Počiatkový stav (PS):		2 934 229 €
Prijmy (P):	Odvod zostatku finančných prostriedkov z r. 2023	6 246 156 €
Výdavky (V):	Výdavky v súlade s uzneseniami Z PSK	8 069 422 €
Zostatok:	PS + P - V	1 110 963 €

11.3.3. Investičný fond

Investičný fond v roku 2024 nebol využívaný a neboli do neho prevedené žiadne finančné prostriedky.

11.3.4. Sociálny fond

Úrad PSK vedie v súlade s platnou legislatívou osobitný bankový účet Sociálny fond. Tvorba a použitie sociálneho fondu sa riadi zákonom NR SR č. 152/1994 Z. z. o sociálnom fonde v platnom znení a schválenou kolektívnou zmluvou. Príjem sociálneho fondu za rok 2024 tvoril povinný prídelený v zmysle § 3 vyššie citovaného zákona a kolektívnej zmluvy (1,5 % z hrubých miezd) 92 909 €. Sociálny fond v roku 2024 bol použitý v objeme 94 600 €. Tvorba a čerpanie sociálneho fondu na účte 472 sú nasledovné:

Počiatkový stav (PS):		25 141 €
Príjmy (P):	Povinný prídelený podľa § 3	92 909 €
Výdavky (V):	Stravovanie	87 038 €
	Ostatné čerpania podľa dohody v kolektívnej zmluve	7 562 €
	Výdavky spolu:	94 600 €
Zostatok:	PS + P - V	23 449 €

11.4 Podnikateľská činnosť PSK

Prešovský samosprávny kraj od svojho vzniku nevykonáva podnikateľskú činnosť. Podnikateľskú činnosť vykonávajú v zmysle platnej legislatívy rozpočtové a príspevkové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK.

11.5 Prehľad o stave a vývoji dlhu PSK

V súlade s ustanovením § 17 ods. 7 zákona NR SR č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, sa celkovou sumou dlhu vyššieho územného celku rozumie súhrn záväzkov vyplývajúcich zo splácania istín návratných zdrojov financovania, záväzkov z investičných dodávateľských úverov a ručiteľských záväzkov vyššieho územného celku.

Do celkovej sumy dlhu obce alebo vyššieho územného celku podľa odseku 7 sa nezapočítavajú záväzky z pôžičky poskytnutej z Audiovizuálneho fondu, z úveru poskytnutého zo Štátneho fondu rozvoja bývania, z úveru poskytnutého z Environmentálneho fondu, záväzky z pôžičky poskytnutej z Fondu na podporu umenia, záväzky z návratných zdrojov financovania poskytované orgánom podľa osobitných predpisov a záväzky z návratných zdrojov financovania prijatých na zabezpečenie predfinancovania realizácie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie, operačných programov spadajúcich do cieľa Európska územná spolupráca a programov financovaných na základe medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi najviac v sume nenávratného finančného príspevku poskytnutého na základe zmluvy uzatvorenej medzi vyšším územným celkom a orgánom podľa osobitného predpisu; to platí, aj ak obec alebo vyšší územný celok vystupuje v pozícii partnera v súlade s osobitným predpisom rovnako, najviac v sume poskytnutého nenávratného finančného príspevku. Do sumy splátok podľa odseku 6 písm. b) sa nezapočítava suma ich jednorazového predčasného splatenia.

Údaje o celkovom dlhu PSK podľa výstupov zo súvahy Úradu PSK k 31. 12. 2024 sú nasledovné:

Vydané dlhopisy	0,00 €
Dlhodobé zmenky na úhradu (478)	0,00 €
Zmenky na úhradu (322)	0,00 €
Prijaté návratné finančné výpomoci od subjektov VS (AÚ 273) - v tom:	35 900 000,00 €
- návratná finančná výpomoc MF SR	5 900 000,00 €
- návratná finančná výpomoc SIH	30 000 000,00 €
Bankové úvery a výpomoci (AÚ 461)– v tom:	87 892 541,92 €
- návratné zdroje financovania prijaté z EIB	75 110 900,53 €
- návratné zdroje financovania prijaté z UniCredi Bank, a.s.	3 058 306,86 €
- návratné zdroje financovania prijaté z VUB a.s.	9 723 334,53 €
Ostatné dlhodobé záväzky (AÚ 479) - Envirofond	730 888,00 €
Návratné zdroje financovania celkom	124 523 429,92 €
- návratné zdroje financovania prijaté na zabezpečenie predfinancovania spoločných programov SR a EÚ	5 413 783,97 €
- návratné zdroje financovania poskytované orgánom podľa osobitných predpisov (SIH, Envirofond)	30 730 888,00 €
Celkový dlh PSK	88 378 757,95 €

V súlade s platnou legislatívou PSK vykazuje ku koncu sledovaného obdobia **celkovú sumu dlhu PSK 88 378 757,95 €**, čo je **29,47 %** skutočných bežných príjmov predchádzajúceho roka 299 909 867 €.

Do výšky úveru PSK je započítaná návratná finančná výpomoc prijatá z MF SR 5 900 000 €, návratné zdroje financovania od spoločnosti Slovak Investment Holding, a. s. 30 000 000 € a Environmentálneho fondu 730 888 €, úver z EIB čerpaný v rokoch 2006 – 2008 v nesplatennej čiastke 21 692 130,01 €, úver prijatý z EIB v rokoch 2015 – 2018 v nesplatenom objeme 23 418 770,52 €, úver prijatý v rokoch 2021 - 2024 v objeme 30 000 000,00 € a úvery z Všeobecnej úverovej banky a.s. 9 723 334,53 € a z UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s., pobočka zahraničnej banky 3 058 306,86 €, v tom objem 1 587 642,86 € predstavuje postúpenú pohľadávku súvisiacu s rekonštrukciou Múzea moderného umenia A. Warhola v Medzilaborciach, ktorú spoločnosť Swietelsky – Slovakia spol. s.r.o. postúpila v prospech UniCredi Bank a.s.

Do objemu návratných zdrojov financovania prijatých na zabezpečenie predfinancovania realizácie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie bol započítaný nesplatený úver prijatý z v celkovej výške 5 413 783,97 €, návratné zdroje financovania poskytnuté orgánom podľa osobitných predpisov od spoločnosti Slovak Investment Holding, a. s. vo výške 30 000 000 € na zabezpečenie financovania činnosti rozpočtovej organizácie Správy a údržby ciest Prešovského samosprávneho kraja spojenú s realizovaním mostného a cestného programu a úver poskytnutý z Enviromentálneho fondu 730 888 € na zabezpečenie financovania projektu „Odkanalizovanie a ČOV z objektu SOŠ Lesnícka vrátane pripravovaného zariadenia sociálnych služieb v obci Bijacovce. Tento objem návratných zdrojov financovania vo výške 36 144 671,97 € sa nezapočítava do celkovej výšky dlhu samosprávneho kraja.

Celkové ročné splátky návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov vykazujeme v objeme **10 171 901,04 €**.

V zmysle § 17 ods. 6 písm.b) je suma splátok **znižená o** splátky istiny a úhrady výnosov úveru z UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia 5 174 172,86 €, úveru prijatého zo Všeobecnej úverovej banky, a. s. 47 284,77 € a splátky úrokov spoločnosti Slovak Investment Holding, a. s. 300 821,92 €. Po tejto korekcii sú **splátky návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov v objeme 4 649 621,49 €**, čo predstavuje **2,50 %** skutočných bežných príjmov roka 2023 (299 909 867 €), znížených o prostriedky poskytnuté v príslušnom rozpočtovom roku z rozpočtu iného subjektu verejnej správy a prostriedky poskytnuté z EÚ (bežné transfery – 113 743 158 €).

Prehľad o stave a vývoji dlhu je uvedený v tabuľke:

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Úver EIB I. (v eur)	33 733 485	32 013 291	30 293 097	28 572 904	26 852 710	25 132 517	23 412 323	21 692 130
Úver EIB II.	25 000 000	30 000 000	29 609 412	29 023 530	27 622 340	26 221 150	24 819 961	23 418 770
Úver EIB III.	-	-	-	-	9 000 000	15 000 000	28 000 000	30 000 000
SIH/Envirofond / predfinancovanie projektov	-	-	-	3 768 049	2 791 648	296 767	35 101 741	36 144 672
úver Unicredit / VUB							5 101 741	5 780 215
NFV z MF SR	-	-	5 000 000	20 762 642	19 562 642	18 362 642	8 400 000	5 900 000
PPP projekt SUC PSK/ rok 2024 pohľadávka postúpená banke (UniCredit)	4 188 021	1 608 681	1 529 340	0	0	0	0	1 587 643
SPOLU	62 921 506	63 621 972	66 431 849	82 127 125	85 829 340	85 013 076	124 835 766	124 523 430
SPOLU (bez predfin. projektov, SIH, Enviro)	62 921 506	63 621 972	66 431 849	78 359 076	83 037 692	84 716 309	89 734 025	88 378 759
Bežné príjmy (BP)	193 773 835	210 433 338	232 517 799	238 344 308	246 684 693	264 420 404	299 909 867	289 877 111
Bežné transfery (BT)	69 139 422	72 043 029	79 131 010	87 179 722	89 578 408	91 088 517	113 743 158	104 530 637
BP - BT	124 634 413	138 390 309	153 386 789	151 164 586	157 106 285	173 331 887	186 166 709	185 346 473
Úver / BP pred. roka	34,37%	32,83%	31,57%	33,70%	34,84%	34,34%	33,94%	29,47%
splátky istiny EIB	1 720 194	1 720 194	2 110 781	2 306 076	3 121 383	3 121 384	3 121 383	3 121 384
splátky úrokov EIB	347 064	434 240	449 328	440 459	425 617	493 217	1 223 995	1 485 854
Istina + úroky EIB SPOLU	2 067 258	2 154 434	2 560 109	2 746 535	3 547 000	3 614 601	4 345 378	4 607 238
Splátka PPP SUC PSK	1 659 341	2 579 340	79 341	1 529 340	-	-	-	0
splátka istiny NFV	-	-	-	-	1 200 000	1 200 000	2 200 000	0
Splátka istiny na predfinancovanie projektov	-	-	-	-	4 369 082	3 299 149	296 767	5 101 741
splátky úrokov SIH a na predfinancovanie projektov	-	-	-	1 144	4 701	3 790	147 479	420 539
splátky úrokov UCB, VUB	-	-	-	-	-	-	-	42 384
Splátky EIB + PPP /BP - BT	3,22%	3,80%	1,91%	2,79%	3,14%	3,06%	3,78%	2,50%

12. Konsolidovaná účtovná závierka

Konsolidovaná účtovná závierka konsolidovaného celku Prešovského samosprávneho kraja bola zostavená v súlade so zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“) a v súlade s Opatrením Ministerstva financií Slovenskej republiky zo dňa 17. decembra 2008 č. MF/27526/2008 – 31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o metódach a postupoch konsolidácie vo verejnej správe a podrobnosti o usporiadaní a označovaní položiek konsolidovanej účtovnej závierky vo verejnej správe, v znení neskorších predpisov za účtovné obdobie od 1. januára 2024 do 31. decembra 2024.

Konsolidovaná účtovná závierka obsahuje:

- Konsolidovanú súvahu,
- Konsolidovaný výkaz ziskov a strát,

- Poznámky.

Audit konsolidovanej účtovnej závierky uskutočnila audítorská spoločnosť ACCEPT AUDIT & CONSULTING s.r.o. Správa audítora tvorí prílohu výročnej správy.

Konsolidovaná účtovná závierka je sprístupnená k nahliadnutiu v sídle konsolidujúcej účtovnej jednotky – Prešovského samosprávneho kraja a na verejnom portáli v registri účtovných závierok: <https://www.registeruz.sk/>.

12.1 Identifikačné údaje o konsolidujúcej účtovnej jednotky

Názov konsolidujúcej účtovnej jednotky	Prešovský samosprávny kraj
IČO	37870475
Sídlo konsolidujúcej účtovnej jednotky	Námestie Mieru 2
Dátum založenia, vzniku konsolidujúcej účtovnej jednotky	15.12.2001

12.2 Informácie o konsolidovanom celku

Identifikačné údaje všetkých účtovných jednotiek konsolidovaného celku Prešovského samosprávneho kraja sú uvedené v tabuľkovej časti (tabuľka č.1 – údaje o KC) poznámok konsolidovanej účtovnej závierky.

V priebehu roka 2024 došlo k týmto organizačným zmenám v zriadených organizáciách účtovnou jednotkou:

- Zastupiteľstvo PSK dňa 26. júna 2023 schválilo Uznesením č. 165/2023 návrh **na zlúčenie Domova sociálnych služieb v Brezovičke so sídlom Brezovička 62, IČO: 00619493 (rozpočtová organizácia) s Domovom sociálnych služieb v Legnave so sídlom Legnava 72, IČO: 00619493 (rozpočtová organizácia) ku dňu 1. januára 2024.**
- Zastupiteľstvo PSK dňa 11. decembra 2023 schválilo Uznesením č. 276/2023 vznik novej rozpočtovej organizácie **Centrum podpory PSK, Námestie mieru 5043/2, 080 01 Prešov, IČO: 55966691, k 1. januáru 2024.**
- Zastupiteľstvo PSK dňa 15. apríla 2024 schválilo Uznesením č. 371/2024 návrh **na zlúčenie Centra sociálnych služieb „Slniečny dom“ v Prešove so sídlom Vážecká 3, 080 01 Prešov IČO: 00691968 (rozpočtová organizácia) s Centrom sociálnych služieb Vita Vitalis so sídlom Volgogradská 5, 080 01 Prešov, IČO: 00691950 (rozpočtová organizácia) ku dňu 1. júla 2024.**
- Zastupiteľstvo PSK dňa 15. apríla 2024 schválilo Uznesením č. 372/2024 návrh **na zriadenie rozpočtovej organizácie s názvom Zariadenie sociálnozdravotných služieb Bijacovce so sídlom Bijacovce č. 1, 053 06 dňom 1. júla 2024.**
- Zastupiteľstvo PSK dňa 20. mája 2024 schválilo Uznesením č. 410/2024 **zrušenie príspevkovej organizácie (zrušenie bez likvidácie) Strednej odbornej školy technickej, Levočská 40, Stará Ľubovňa, IČO: 17050405 k 31. augustu 2024. Dňom 1. septembra 2024 prechádzajú práva a povinnosti na príspevkovú organizáciu Spojenú školu, Jarmočná 108, Stará Ľubovňa.**

12.2.1 Identifikačné údaje o konsolidovaných účtovných jednotkách – obchodných spoločnostiach

Názov konsolidovanej účtovnej jednotky	Sídlo	IČO	Dátum založenia	Podiel v %
Prešovské zdravotníctvo a. s.	Nemocničná 7, 066 01 Humenné	46758054	28.8.2012	34%
Futbal TATRAN Aréna, s. r. o.	Hlavná 73, 080 01 Prešov	50494970	06.10.2016	49%
IDS Východ, s. r. o.	Turgenevova 36, 040 01 Košice	52681734	08.10.2019	50%

12.2.2 Účtovné jednotky, v ktorých má konsolidujúca účtovná jednotka podiel, ale nespĺňajú podmienky zahrnutia do konsolidovaného celku (v súlade s § 22 zákona o účtovníctve spolu s uvedením dôvodu nezahrnutia do konsolidovanej účtovnej závierky):

Názov účtovnej jednotky	Sídlo	IČO	Dôvod nezahrnutia do KÚZ
Vranovská nemocnica, n. o.	M.R. Štefánika 187/177B 093 27 Vranov nad Topľou	37887068	18% podiel na vlastnom imaní (n. o. sa nekonsoliduje)
Ľubovnianska nemocnica, n. o.	Obrancov mieru 3, 064 01 Stará Ľubovňa	37886851	70% podiel na vlastnom imaní (n. o. sa nekonsoliduje)
Nadácia PSK pre podporu rodiny	Námestie Mieru 2, 080 01 Prešov	52283208	100% podiel na vlastnom imaní (n. o. sa nekonsoliduje)

12.2.3 Účtovné jednotky, v ktorých je Prešovský samosprávny kraj spoluzakladateľom, zakladateľom alebo členom

Prešovský samosprávny kraj založil alebo zriadil nasledujúce účtovné jednotky (bez majetkovej účasti PSK):

P.č.	Názov organizácie	Sídlo	Právna forma
1.	Agentúra regionálneho rozvoja PSK	Prešov	záujmové združenie práv. osôb
2.	Energetický klaster Prešovského kraja	Prešov	záujmové združenie práv. osôb
3.	Inovačné partnerské centrum Prešov	Prešov	záujmové združenie práv. osôb
4.	Klaster AT+R	Košice – Juh	záujmové združenie práv. osôb
5.	Krajská organizácia cestovného ruchu PSK „Severovýchod Slovenska“	Prešov	zo zákona č. 91/2010 Z. z., nezisková organizácia
6.	Krajské autistické centrum Prešov	Prešov	nezisková organizácia
7.	Priemyselný park Snina	Snina	záujmové združenie práv. osôb
8.	PRO COMITATU	Spišské Podhradie	nezisková organizácia
9.	Združenie samosprávnych krajov SK 8	Bratislava	záujmové združenie práv. osôb
10.	Regionálne poradenské a informačné centrum	Prešov	Záujmové združenie práv. osôb
11.	Špecializované centrum sociálnych služieb	Stropkov	nezisková organizácia

Prešovský samosprávny kraj personálne zastúpenie v dozorných orgánoch týchto účtovných jednotiek:

P.č.	Názov organizácie	Sídlo	Právna forma
1.	Nemocnica A. Leňa Humenné	Humenné	akciová spoločnosť
2.	Nemocnica arm. generála L. Svobodu Svidník	Svidník	akciová spoločnosť
3.	Svet zdravia Akadémia	Svidník	nezisková organizácia
4.	Vranovská nemocnica	Vranov n/Topľou	akciová spoločnosť

Prešovský samosprávny kraj personálne zastúpenie v správnej rade tejto účtovnej jednotky:

1.	Svet zdravia Akadémia	Svidník	nezisková organizácia
----	-----------------------	---------	-----------------------

Výbor pre audit

V súlade s §34 zákona č. 423/2015 Z. z. o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov bolo Uznesením č. 31/2023 z 4. zasadnutia Zastupiteľstva PSK zo dňa 13. februára 2023 menované nové zloženie Výboru pre audit PSK: Ing. Juraj Hudáč, Ing. Matúš Polák, Ing. Sylvia Jenčová, PhD. S mandátom na volebné obdobie do konca roka 2026.

12.2.4 Informácie o zamestnancoch konsolidovaného celku

Názov položky	2020	2021	2022	2023	2024
Priemerný počet zamestnancov konsolidovaného počas účtovného obdobia	6282	6408	6261	6398	6298
- z tohto počet vedúcich zamestnancov	175	168	167	173	173

V celkovom počte sú uvedené počty zamestnancov za všetky rozpočtové a príspevkové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti Prešovského samosprávneho kraja, vrátane Úradu Prešovského samosprávneho kraja.

Prešovský samosprávny kraj nedisponuje dostatočnou informáciou o počte vedúcich zamestnancov predovšetkým v organizáciách v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti. Jedná sa o vedúcich na nižšej riadiacej úrovni, ktorí priamo patria pod kompetenciu štatutárov jednotlivých organizácií. Uvedený počet v tabuľke pozostáva z: za úrad PSK 48, riaditelia za oblasť školstva 72, riaditelia za oblasť kultúry 27, riaditelia za oblasť sociálnych služieb 24, riaditeľ Energetickej agentúry 1, riaditeľ za oblasť dopravy 1 a riaditeľ centra podpory 1.

12.3 Informácie o výsledku hospodárenia z dôvodu predaja majetku medzi účtovnými jednotkami konsolidovaného celku

V priebehu účtovného obdobia roku 2024 sa medzi účtovnými jednotkami konsolidovaného celku Prešovský samosprávny kraj neuskutočnil nákup resp. predaj majetku.

12.4 Informácia o splnení predpokladu nepretržitého pokračovania v činnosti účtovnej jednotky

Konsolidovaná účtovná závierka za Prešovský samosprávny kraj bola zostavená za predpokladu nepretržitého pokračovania jednotlivých účtovných jednotiek tvoriacich konsolidovaný celok, a to v súlade so zákonom o účtovníctve a nadväzujúcimi predpismi.

12.5 Informácie o účtovných zásadách a účtovných metódach

Účtovné metódy a všeobecné účtovné zásady boli v konsolidovanom celku konzistentne aplikované.

Spôsob oceňovania jednotlivých zložiek

Dlhodobý nehmotný a dlhodobý hmotný majetok

Dlhodobý majetok obstaraný kúpou sa oceňuje obstarávacou cenou, ktorá zahrňuje cenu obstarania a náklady súvisiace s obstaraním (clo, prepravu, montáž, poistné a pod.). Súčasťou obstarávacej ceny dlhodobého hmotného a nehmotného majetku nie sú úroky z úverov do doby zaradenia majetku. Zľava z ceny, ktorú poskytol dodávateľ k majetku sa účtuje ako zníženie nákladov na predaný alebo spotrebovaný majetok.

Hodnota obstarávaného dlhodobého hmotného majetku, ktorý sa používa, sa trvalo zníži o oprávky, ktoré zodpovedajú výške opotrebenia majetku.

O opravných položkách sa účtuje v prípade prechodného zníženia hodnoty majetku ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka.

Dlhodobý majetok vytvorený vlastnou činnosťou sa oceňuje vlastnými nákladmi. Za vlastné náklady sa považujú všetky priame náklady vynaložené na výrobu alebo inú činnosť a všetky nepriame náklady vzťahujúce sa na výrobu alebo inú činnosť.

Dlhodobý majetok nadobudnutý bezodplatným prevodom pri splynutí, zlúčení, rozdelení alebo pri prevode správy sa oceňuje cenou, v ktorej sa doteraz viedol v účtovníctve. Ak cenu nie je možné zistiť, oceňuje sa reálnou hodnotou. Dlhodobý nehmotný a hmotný majetok obstaraný iným spôsobom (napr. bezodplatne nadobudnutý majetok, delimitovaný, novo zistený majetok pri inventarizácii) sa oceňuje reálnou hodnotou.

Dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok odpisovaný sa odpisuje podľa odpisového plánu, ktorý bol zostavený na základe predpokladanej doby jeho používania a predpokladaného priebehu jeho morálneho a fyzického opotrebenia. Účtovná jednotka odpisuje majetok na základe zákona č. 431/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov a účtuje o účtovných odpisoch.

Dlhodobý finančný majetok

Finančné investície, cenné papiere a majetkové účasti sa oceňujú obstarávacou cenou, vrátane nákladov súvisiacich s obstaraním (provízie maklérom, poplatky burze).

Zásoby

Zásoby nakupované sa oceňujú obstarávacou cenou, ktorá zahrňuje cenu obstarania a náklady súvisiace s obstaraním (clo, dovoznú prirážku, prepravu, poistné, provízie, skonto a pod.). Zásoby vytvorené vlastnou činnosťou sa oceňujú vlastnými nákladmi. Za vlastné náklady sa považujú všetky priame náklady vynaložené na výrobu alebo inú činnosť a všetky nepriame náklady vzťahujúce sa na výrobu alebo inú činnosť. Zásoby nadobudnuté bezodplatne sa oceňujú reálnou hodnotou.

Pohľadávky

Pohľadávky pri ich vzniku sa oceňujú menovitou hodnotou. Pohľadávky pri odplatnom nadobudnutí alebo pohľadávky nadobudnuté vkladom do základného imania sa oceňujú obstarávacou cenou, t. j. vrátane nákladov súvisiacich s obstaraním.

Opravná položka sa vytvára napr. k pohládkam po splatnosti a nedobytným pohládkam, kde existuje riziko nevyožiteľnosti pohládkov.

Finančné účty

Peňažné prostriedky a ceniny sa oceňujú menovitou hodnotou.

Náklady budúcich období a príjmy budúcich období

Náklady budúcich období a príjmy budúcich období sú vykázané vo výške, ktorá je potrebná na dodržanie zásady vecnej a časovej súvislosti s účtovným obdobím.

Rezervy

Rezervy sú záväzky s neurčitým časovým vymedzením alebo výškou a oceňujú sa v očakávanej výške záväzku. V konsolidovanej účtovnej závierke sa tvoria rezervy najmä na nevyfakturované dodávky a služby, súdne spory, zamestnanecké pôžitky a podobne.

Záväzky

Záväzky sa pri ich vzniku oceňujú menovitou hodnotou a pri ich prevzatí sa oceňujú obstarávacou cenou. Ak sa pri inventarizácii zistí, že suma záväzkov je iná ako ich výška v účtovníctve, uvedú sa záväzky v účtovníctve a v účtovnej závierke v tomto zistenom ocenení.

Výdavky budúcich období a výnosy budúcich období

Výdavky budúcich období a výnosy budúcich období sú vykázané vo výške, ktorá je potrebná na dodržanie zásady vecnej a časovej súvislosti s účtovným obdobím.

Cudzia mena

Majetok a záväzky vyjadrené v cudzej mene sa prepočítavajú na slovenskú menu euro referenčným výmenným kurzom určeným a vyhláseným Európskou centrálnou bankou alebo Národnou bankou Slovenska v deň predchádzajúci dňu uskutočnenia účtovného prípadu alebo v iný deň, ak to ustanovuje osobitný predpis, resp. v deň, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka.

Zásady pre vykazovanie transferov

O nároku na dotácie zo štátneho rozpočtu sa účtuje, ak je takmer isté, že sa splnia všetky podmienky súvisiace s dotáciou a súčasne, že sa dotácia poskytne.

Bežný transfer

- prijatý od cudzích subjektov sa zúčtuje do výnosov vo vecnej a časovej súvislosti s nákladmi.
- prijatý od zriaďovateľa sa zúčtuje do výnosov vo vecnej a časovej súvislosti s výdavkami.
- poskytnutý cudzím subjektom sa zúčtuje do nákladov po splnení podmienok.
- poskytnutý vlastným subjektom sa zúčtuje do nákladov pri poskytnutí transferu.

Kapitálový transfer

- prijatý od cudzích subjektov sa zúčtuje do výnosov vo vecnej a časovej súvislosti s nákladmi (napr. s odpismi, s opravnou položkou, so zostatkovou hodnotou vyradeného dlhodobého majetku).
- prijatý od zriaďovateľa sa zúčtuje do výnosov vo vecnej a časovej súvislosti s nákladmi (napr. s odpismi, s opravnou položkou, so zostatkovou hodnotou vyradeného dlhodobého majetku).
- poskytnutý cudzím subjektom sa zúčtuje do nákladov po splnení podmienok.
- poskytnutý vlastným subjektom sa zúčtuje do nákladov vo vecnej a časovej súvislosti s nákladmi účtovanými v organizáciách v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK.

Výnosy

Tržby za vlastné výkony a tovar neobsahujú daň z pridanej hodnoty. Sú tiež znížené o zľavy a zrážky (rabaty, bonusy, skontá, dobropisy a pod.) bez ohľadu na to, či zákazník mal vopred na zľavu nárok, alebo či ide o dodatočne uznanú zľavu. Tržby sú účtované ku dňu splnenia dodávky alebo služby.

O výnosoch z poplatkov sa účtuje v časovej a vecnej súvislosti s vyrubení poplatkov (ak je účtovná jednotka výbercom poplatkov).

12.6 Informácie o metódach a postupoch konsolidácie

1. Informácie o použitých metódach konsolidácie

Konsolidovaná účtovná závierka bola spracovaná k 31.12.2024. Základným podkladom k jej spracovaniu bola konsolidovaná Súvaha k 31.12.2024 a konsolidovaný Výkaz ziskov a strát k 31.12.2024 za všetky organizácie zahrnuté do konsolidovaného celku v rámci kapitoly 107 – Prešovský samosprávny kraj.

Metóda úplnej konsolidácie bola použitá pri dcérskych účtovných jednotkách

Konsolidácia pohľadávok a záväzkov – uvedeným postupom sme vylúčili všetky vzájomné pohľadávky a záväzky medzi účtovnými jednotkami v konsolidovanom celku, hlavne pohľadávky a záväzky z obchodného styku. Vo väčšine prípadov sa výška pohľadávok rovnala výške záväzkov v konsolidačnom celku. Vyskytli sa i prípady nepravých rozdielov, ktoré vznikli chybným zaúčtovaním pohľadávky a záväzkov alebo časovým posunom úhrady záväzku a zúčtovaním pohľadávky. Nepravé rozdiely, ktoré neboli vysporiadané v procese odsúhlasenia, kedy si účtovné jednotky potvrdzovali zostatky vzájomných vzťahov a následne upravili individuálne účtovné závierky sme vykonali úpravy v rámci konsolidačných operácií.

Konsolidácia nákladov, výnosov a transferov – pri konsolidácii sme eliminovali náklady a výnosy medzi jednotlivými účtovnými jednotkami z agregovaných údajov v súčtovom výkaze ziskov a strát. Medzi najdôležitejšie vzájomné transakcie medzi materskou účtovnou jednotkou a dcérskymi účtovnými jednotkami patria transfery a s nimi spojené náklady a výnosy. V súvahe boli eliminované všetky transfery poskytnuté z prostriedkov VÚC a vo výkaze ziskov a strát s nimi spojené náklady a výnosy.

Metóda vlastného imania bola použitá pri pridružených účtovných jednotkách

Metóda vlastného imania – uvedený postup sa uplatnil pri zahrňovaní pridruženej účtovnej jednotky Prešovské zdravotníctvo, a. s., Tatran Futbal Aréna, s. r. o. a IDS Východ, s. r. o. do konsolidovanej účtovnej závierky. Prešovský samosprávny kraj má v prvej uvedenej spoločnosti 34% podiel na hlasovacích právach, v druhej uvedenej spoločnosti 49% podiel a v tretej 50%. Pri konsolidácii touto metódou sa do konsolidovanej účtovnej závierky zahrňujú len údaje z individuálnych účtovných závierok hore uvedených účtovných jednotiek a účtovná hodnota podielu PSK na pridružených účtovných jednotkách sa zosúladuje s príslušnou časťou jej vlastného imania. Ocenenie podielov v pridružených účtovných jednotkách sme upravili zvýšením resp. znížením tak, aby to vyjadrovalo podiel na vlastnom imaní pridruženej účtovnej jednotky.

Na základe dohody oboch krajov, realizoval konsolidáciu spoločnosti IDS Východ, s.r.o. Košický samosprávny kraj.

12.7 Goodwill/záporný goodwill

Goodwille v konsolidovanej účtovnej jednotke nevznikol.

12.8 Konsolidácia medzivýsledku

Konsolidácia medzivýsledku na úrovni Prešovského samosprávneho kraja nebola vykonaná, nakoľko nebol realizovaný žiadny predaj majetku a zásob medzi účtovnými jednotkami konsolidovaného celku.

12.9 Informácie o údajoch aktív a pasív

12.9.1 Údaje o konsolidovanom celku

Konsolidovaný celok Prešovský samosprávny kraj zahŕňa 83 rozpočtových organizácií a 43 príspevkových organizácií v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti.

Kategória	Konsolidovaný celok za rok 2024		
	Spolu	RO	PO
Úrad PSK	1	1	0
Doprava	1	1	0
Kultúra	27	6	21
Vzdelávanie	71	50	21
Sociálne zabezpečenie	24	24	0
EA Smart Regiónu PSK	1	0	1
Centrum podpory PSK	1	1	0
SPOLU	126	83	43

12.9.2 Prehľad o pohybe dlhodobého majetku

V priebehu roka 2024 neboli realizované organizačné zmeny, ktoré by mali vplyv na pohyb majetku v konsolidovanom celku.

Neobežný majetok konsolidovaného celku vykazuje netto hodnotu **607 637 502,76 €**, z toho:

Úrad PSK k 31. 12. 2024 evidoval neobežný majetok v celkovej hodnote **62 626 835,24 €**. Z uvedenej hodnoty boli zaznamenané tieto najvýznamnejšie pohyby:

Dlhodobý nehmotný majetok:

Pohyby na účtoch Dlhodobého nehmotného majetku nastali z titulu zaradenia a vyradenia softvérového vybavenia a z titulu účtovných odpisov. K nárastu došlo na účte 013 z dôvodu zaradenia do majetku - Webové sídlo PSK v sume 9 168,00 € a vyradenia softvéru na VO v sume 5 880,00 €, Aktualizácia plánu mobilnej udržateľnosti PSK v sume 128 856,00 €.

Dlhodobý hmotný majetok:

Účet	Opis významnej položky prírastkov a úbytkov dlhodobého majetku	Prírastok	Úbytok
021	Zaradenie investičnej akcie s názvom Rekonštrukcia mosta, most cez ŽSR v úseku Svät - Štrba	3 183 727,58 €	
021	Zverenie do správy SPŠ Eudmily Podjavorinskej Prešov v rámci projektu Zlepšenie vzdelávacej infraštruktúry		8 782 851,78 €
021	Kúpa budovy – BWG administratívna budova, LV 4870/15	3 320 000,00 €	

021	Technické zhodnotenie budovy Nám. Mieru 2, Prešov	1 611 690,91 €	
021	Zverenie do správy Krajskému múzeu v Prešove – budova IPC		1 529 941,23 €
022	Zverenie do správy SŠ Jarmočná v Starej Ľubovni v rámci projektu Zlepšenie vzdelávacej infraštruktúry	,	180 131,64 €
022	Nákup základnej konfigurácie prostredia a služby spojené s migráciou	52 140,00 €	
023	Zverenie do správy SŠ Jarmočná v Starej Ľubovni v rámci projektu Zlepšenie vzdelávacej infraštruktúry – OV Reault Trafic L2		42 673,00 €
023	Nákup MV Škoda Kodiaq TOP	54 990,00 €	
023	Nákup MV Škoda combi Top Selection	41 400,00 €	
023	Nákup MV Škoda Octavia TOP Selection	32 520,00 €	
023	Nákup MV Škoda Karoq Sportline	40 000,00 €	
031	Zverenie majetku do správy rozpočtovej organizácii Správa a údržba ciest PSK		1 060 473,83 €
031	Bezodplatný prevod pozemkov od Slovenského pozemkového fondu	11 750,40 €	
042	Nedokončená IA: odkanalizovanie a čistenie OV z objektu SOŠ lesnícka v obci Bijacovce	1 000 813,65 €	
042	Nedokončená IA: Rekonštrukcia múzea A.Warhola v Medzilaborciach	10 794 574,87 €	
042	Nedokončená IA: Rekonštrukcia internátu SOŠ lesnícka v Bijacovciach na účel prevádzkovania pobytových soc. sl. a služieb zdravotnej starostlivosti	8 354 551,12 €	

Predaje a kúpy, prevody správy majetku boli uskutočnené v zmysle platných predpisov, v súlade so zákonom č. 446/2001 Z. z. o majetku vyšších územných celkov, v súlade so Zásadami hospodárenia a nakladania s majetkom PSK v platnom znení a schválené Zastupiteľstvom Prešovského samosprávneho kraja.

Rozpočtové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK evidujú v účtovnej evidencii k 31.12.2024:

Ukazovateľ	Stav k 1.1.2024	Stav k 31.12.2024	Zmena stavu
Dlhodobý nehmotný majetok spolu	103 136 €	89 728 €	-13 408 €
Dlhodobý hmotný majetok spolu	346 248 928 €	433 299 098 €	87 050 170 €
Spolu majetok za RO	346 352 064 €	433 388 826 €	87 036 762 €

V rámci rozpočtových organizácií evidujeme nárast za oblasť DNM aj za DHM. Najvýznamnejšie zmeny nastala z titulu technického zhodnotenia majetku, kúpou majetku alebo obstarania majetku v nadväznosti na prevody majetku medzi zriaďovateľom a organizáciami v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK.

Ukazovateľ	Stav k 1.1.2024	Stav k 31.12.2024	Zmena stavu
Majetok v správe RO - SÚC PSK			
Dlhodobý nehmotný majetok spolu	94 065 €	80 394 €	-13 671 €
Dlhodobý hmotný majetok spolu	224 933 693 €	297 529 325 €	72 595 632 €
Spolu	225 027 758 €	297 609 720 €	72 581 962 €
Majetok v správe RO – kultúrne služby			

Dlhodobý nehmotný majetok spolu	0 €	2 360 €	2 360 €
Dlhodobý hmotný majetok spolu	12 843 646 €	14 514 217 €	1 670 571 €
Spolu	12 843 646 €	14 516 577 €	1 670 931 €
Majetok v správe RO – vzdelávanie			
Dlhodobý nehmotný majetok spolu	9 071 €	6 974 €	- 2 097 €
Dlhodobý hmotný majetok spolu	80 615 542 €	93 179 264 €	12 563 722 €
Spolu	80 624 613 €	93 186 238 €	12 561 625 €
Majetok v správe RO – sociálne zabezpečenie			
Dlhodobý nehmotný majetok spolu	0 €	0 €	0 €
Dlhodobý hmotný majetok spolu	27 856 047 €	28 076 292 €	220 245 €
Spolu	27 856 047 €	28 076 292 €	220 245 €

Príspevkové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK evidujú v účtovnej evidencii k 31.12.2024:

Ukazovateľ	Stav k 1.1.2024	Stav k 31.12.2024	Zmena stavu
Dlhodobý nehmotný majetok spolu	73 988 €	43 715 €	- 29 188 €
Dlhodobý hmotný majetok spolu	96 336 244 €	111 436 531 €	15 100 287 €
Spolu majetok za PO	96 410 232 €	111 481 331 €	15 071 099 €

V rámci príspevkových organizácií evidujeme nárast dlhodobého hmotného majetku v oblasti vzdelávania aj kultúrnych služieb. Energetická Agentúra Smart Regiónu PSK nemala ani v roku 2024 žiadny majetok.

Ukazovateľ	Stav k 1.1.2024	Stav k 31.12.2024	Zmena stavu
Majetok v správe PO - kultúrne služby			
Dlhodobý nehmotný majetok spolu	49 127 €	25 358 €	-23 769 €
Dlhodobý hmotný majetok spolu	34 880 615 €	41 953 774 €	7 073 159
Spolu	34 929 742 €	41 979 132 €	7 049 390 €
Majetok v správe PO – Vzdelávanie			
Dlhodobý nehmotný majetok spolu	24 861 €	19 442 €	-5 419 €
Dlhodobý hmotný majetok spolu	61 455 629 €	69 482 757 €	8 027 128 €
Spolu	61 480 490 €	69 502 199 €	8 021 709 €
Majetok v správe PO – EA Smart			
Dlhodobý nehmotný majetok spolu	0 €	0 €	0 €
Dlhodobý hmotný majetok spolu	0 €	0 €	0 €
Spolu	0	0 €	0 €

12.9.3 Pohľadávky

Po eliminácii vzájomných vzťahov v rámci konsolidovaného celku boli pohľadávky vykázané v celkovom objeme netto hodnota 16 002 636,31 €. V priebehu roka boli k nevymožiteľným pohľadávkam vytvorené opravné položky v hodnote 359 471,62 € a zároveň došlo aj k zníženiu v objeme 35 095,88 € a zrušeniu opravných položiek k pohľadávkam v objeme 49 498,53 € z dôvodu ich

vymoženia alebo odpísania v zmysle Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom PSK. Zostatok opravnej položky k pohľadávkam k 31.12.2024 bol vykázaný v objeme 1 138 767,67 €

Úrad PSK: Na účte 318 – Pohľadávky z nedaňových príjmov, došlo oproti predchádzajúcemu účtovnému obdobiu k poklesu o 13 008,84 €. Vystavené faktúry boli uhrádzané pravidelne, dochádza k splácaniu pohľadávky prevzatej po zrušenej organizácii DSS Spišský Štvrtok a v roku 2024 nedošlo k vzniku pohľadávky po lehote splatnosti dlhšou ako jeden rok.

V porovnaní so stavom na začiatku sledovaného obdobia na účte 378 – Iné Pohľadávky sme zaznamenali nárast pohľadávok o 46 573,73 €. Jedná sa najmä o pohľadávky voči spoločnosti SOFYC Clinic, s.r.o. Vo veci neuhradených pohľadávok prebieha súdne konanie, po zamietnutí žaloby na prvostupňovom súde, bolo podané odvolanie.

Na účte 372 – bežný transfer mimo verejnej správy evidujeme nezúčtované transfery poskytnuté neštátnym subjektom. Išlo predovšetkým o poskytnutie bežných a kapitálových transferov v roku 2024, ktoré v zmysle zmlúv majú prijímatelia zaslať vyúčtovanie na PSK v roku 2025 – z pohľadu významnosti išlo predovšetkým o:

- Nezúčtovaný bežný transfer subjektom poskytujúcim sociálne služby 88 780,83 €,
- Nezúčtovaný bežný transfer súkromným a cirkevným školským zariadeniam 99 136,04 €,
- Nezúčtovaný bežný transfer pre SAD subjekty zabezpečujúce prímestskú prepravu 5 085 102,65 €,
- Nezúčtovaný bežný a kapitálový transfer Futbal Tatran Arénu, s. r. o. Prešov 7 240 986,52 €.

Rozpočtové organizácie: evidujú k 31.12.2024 celkové pohľadávky vo výške 2 996 700 €. K nevyožiteľným pohľadávkam boli rozpočtovými organizáciami vytvorené opravné položky v celkovej výške 1 032 072 €.

Za organizácie v oblasti vzdelávania sú vykazované pohľadávky vo výške 137 520 €, najvyššie pohľadávky po lehote splatnosti sú pri Spojenej škole, Štefánikova 64 v Bardejove 95 302 € a pri Gymnáziu J. Francisci Rimavského v Levoči 28 558 €.

Zariadenia sociálnych služieb evidujú pohľadávky v celkovom objeme 1 354 978 €, z toho po lehote splatnosti 1 288 769 €. Dôvody vzniku pohľadávok:

- Prijímatelia sociálnych služieb sú poberateľmi nízkych mesačných príjmov, ktoré im nepostačujú na plnú úhradu za poskytnuté sociálne služby
- Ochrana príjmu je stanovená zákonom o sociálnych službách - prijímateľovi musí po zaplatení úhrady za celoročnú pobytovú sociálnu službu zostať mesačne z jeho príjmu najmenej 25 % zo sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu.
- Najvyšší nárast pohľadávok je v zariadeniach, v ktorých sú umiestnené deti celoročnou pobytovou formou, u ktorých je resp. bola nariadená ústavná starostlivosť. Pohľadávky narastajú z dôvodu nezaplatenia úhrady a nesplácania pohľadávok za poskytovanú sociálnu službu zo strany rodičov.
- Časť pohľadávok je uplatnená až v konaniach o dedičstve, ktoré si vyžadujú dlhý časový priestor na ich udobrenie.
- Narastá počet prijímateľov, ktorí sú odkázaní výlučne na sociálne služby v zariadeniach sociálnych služieb. Prevažne v útlkoch prijímatelia ukončia pobyt náhle, svojvoľne opustia zariadenia bez oznámenia a zaplatenia úhrady za sociálne služby, čím vznikajú ďalšie pohľadávky.
- S prijímateľmi sociálnych služieb majú zariadenia uzatvorené dohody o uznaní dlhu a postupnom splácaní pohľadávok. Pohľadávky sú splácané postupnými čiastočnými úhradami. Zariadenia pri vymáhaní pohľadávok komunikujú s príbuznými, zasielajú upomienky, výzvy.

SÚC PSK eviduje pohľadávky po lehote splatnosti v objeme 39 299 €. K celkovým pohľadávkam za SÚC PSK boli vytvorené opravné položky vo výške 39 299 €.

Za oblasť kultúry sú evidované pohľadávky po lehote splatnosti 2 611 €.

Príspevkové organizácie: k 31.12.2024 vykazujú pohľadávky v celkovej hodnote 329 372 €. Oproti roku 2023 došlo k ich poklesu o 166 424 €. Za školy a školské zariadenia evidujeme celkové pohľadávky v objeme 256 316 €. Za školské organizácie sú vykazované pohľadávky prevažne za odborný výcvik žiakov, ubytovanie a za prenájom.

Kultúrne zariadenia evidujú objem pohľadávok v hodnote 71 871 €. Za kultúrne zariadenia sú vykazované pohľadávky po lehote splatnosti 15 316 € za neuhradené nájom, prevádzkové náklady a neuhradené archeologické výskumy.

Pohľadávky sú vymáhané v prvom rade mimosúdnou cestou, upomienkami s určenou dobou splatnosti a po vyčerpaní týchto možností sa pristupuje k vymáhaniu súdnou cestou a exekúciám.

12.9.4 Finančné účty

Konsolidovaný celok Prešovský samosprávny kraj vykázal k 31. 12. 2024 v aktívach finančné účty v celkovom objeme 54 230 973,58 €.

z toho:

účet	211	Pokladnica	2 322,93 €
účet	213	Ceniny	18 819,61 €
účet	221	Bankové účty	54 230 672,36 €

12.9.5 Transfery

V rámci zúčtovacích vzťahov medzi subjektami verejnej správy konsolidovaný celok vykázal v pasívach na účte 357 – ostatné zúčtovanie rozpočtu obce a VÚC hodnotu 2 877 959,98 €, na účte 359 – zúčtovanie transferov medzi subjektami verejnej správy 132 773,15 € ako saldo záväzkov zúčtovacích vzťahov medzi subjektmi verejnej správy. Na účte 355 – zúčtovanie transferov rozpočtu obce a VÚC v objeme 414 777 138,51 € na strane aktív a pasív 414 966 197,55 €.

12.9.6 Časové rozlíšenie aktív

Na účte 381 – Náklady budúcich období boli zobrazené náklady v rámci súhrnného celku na nájomné, predplatné, poisťné vyberané vopred, nájomné reklamných plôch, vysielacieho času voči externým jednotkám v hodnote 496 106,91 €.

Na účte 385– Príjmy budúcich období boli účtované ostatné príjmy v sume 3 894,01 (prijaté vopred nájomné, časové rozlíšenie úrokov z termínovaných vkladov a ostatné príjmy).

12.9.7 Vlastné imanie

Predmetom jednotlivých položiek vlastného imania sú účtovné prípady vyplývajúce z vysporiadaní hospodárskych výsledkov účtovných jednotiek v konsolidačnom celku.

Majetkový podiel PSK v pridružených účtovných jednotkách a ostatných jednotkách

a) Prešovské zdravotníctvo

Hodnota vloženého majetku v **Prešovskom zdravotníctve a. s.** k 31.12.2024 sa oproti predchádzajúcemu obdobiu nemenila. Hodnota 34 750 740,72 €, znížená o oceňovací rozdiel z kapitálových účastín 4 816 746,84 €, čo predstavuje čiastku 29 933 993,88 €. Vykázanou opravnou položkou v hodnote 20 918 160,36 €, ktorá sa oproti roku 2019 nezmenila, sa znížila hodnota vloženého majetku k 31.12.2024 na 9 015 833,52 €. Opravné položky boli vytvorené na základe zásady opatrnosti, porovnaním s percentuálnym podielom na predpokladanej výške vlastného imania a v súlade so smernicou.

V predbežných výkazoch účtovná jednotka vykázala vlastné imanie v hodnote 27 437 705 € a stratu vo výške – 41 195 €. 34 % podiel na vlastnom imaní v uvedenej spoločnosti predstavuje 9 328 819,70 €.

b) **Futbal Tatran Aréna**

Na účte 062 – podielové cenné papiere a podiely v spoločnosti s podstatným vplyvom sa vykazuje aj vklad do základného imania spoločnosti **Futbal TATRAN ARÉNA, s. r. o.** založenej spolu s mestom Prešov na základe Uzn. č. 376/2016 z 19. zasadnutia Zastupiteľstva PSK z 20. 6. 2016. Majetková účasť Prešovského samosprávneho kraja v obchodnej spoločnosti bola určená vo výške 49% vo forme peňažného vkladu vo výške 3 234,00 € spolu s mestom Prešov, ktorého majetková účasť v obchodnej spoločnosti 51% vo forme peňažného vkladu vo výške 3 366,00 €. Dodatkom č. 4 k Spoločnej zmluve o založení spoločnosti sa základné imanie, vklady spoločníkov mení nasledovne: Základné imanie spoločnosti je 206 600 €, ktoré je tvorené peňažnými vkladmi spoločníkov do základného imania, Mesto Prešov – peňažný vklad vo výške 105 366 € a PSK peňažný kraj vo výške 101 234 €. Vzhľadom k uvedenej skutočnosti dňa 31.12.2021 v objeme 98 000 € PSK uskutočnilo vklad do ZI.

Vo výkazoch účtovná jednotka vykázala vlastné imanie v hodnote 251 011 €, strata vo výške - 1400 € a 49 % podiel na vlastnom imaní v uvedenej spoločnosti predstavuje 122 995,39 €.

c) **IDS Východ, s.r.o.**

Na 15. zasadnutí Zastupiteľstva Prešovského samosprávneho kraja zo dňa 26. augusta 2019 v Prešove bolo schválené založenie spoločnosti **IDS Východ, s. r. o.**, nezávislého organizátora integrovaného dopravného systému Košického a Prešovského kraja. Majetková účasť Prešovského samosprávneho kraja bola určená na 50%, vo forme peňažného vkladu vo výške 50 000,00 €. Na základe dohody oboch krajov, realizoval konsolidáciu spoločnosti IDS Východ, s.r.o. Košický samosprávny kraj.

Vo výkazoch účtovná jednotka vykázala vlastné imanie v hodnote 243 599 €, zisk vo výške 760 € a 50% podiel na vlastnom imaní predstavuje 121 799,50 €.

d) **Komentár pre ostatné jednotky**

Hodnota vkladu Vranovskej a Ľubovnianskej nemocnice sa oproti predchádzajúcemu obdobiu nezmenila -predstavuje ocenenie v objeme 505 759,14 €. Vytvorenou opravnou položkou k vkladu do Vranovskej nemocnice v hodnote 464 714,86 €, sa znížila hodnota vloženého majetku do uvedených spoločností na 41 044,28 €. Opravné položky boli vytvorené na základe zásady opatrnosti a v súlade so smernicou.

Na základe usmernenia MF SR, sa vklady do neziskových organizácií účtujú priamo do nákladov, z uvedeného došlo v roku 2020 k preúčtovaniu hore uvedených vkladov do neziskových organizácií v celkovom objeme 505 759,14 € z účtu 063 do podsúvahy. Taktiež aj vykázaná opravná položka v objeme 41 044,28 € bola preúčtovaná z účtu 096 do podsúvahy. Uvedený spôsob účtovná jednotka zvolila z titulu preukázateľnosti v účtovníctve. Uvedené hodnoty sa k 31.12.2024 vykazujú v účtovnej jednotke na podsúvahe.

Zároveň na základe hore uvedeného došlo v roku 2020 k preúčtovaniu aj vkladov do n .o. Nadácia pre podporu rodiny PSK v objeme 6 638,00 €. Uvedený spôsob účtovná jednotka zvolila z titulu preukázateľnosti v účtovníctve. Uvedené hodnoty sa k 31.12.2024 vykazujú v účtovnej jednotke na podsúvahe.

12.9.8 Rezervy

V rámci konsolidovaného celku boli tvorené rezervy najmä na zamestnanecké pôžitky, na prebiehajúce a hroziace súdne spory, na nevyfakturované dodávky a služby a na náklady na zostavenie, overenie, zverejnenie účtovnej závierky a výročnej správy.

Najvyšší a najvýznamnejší podiel bol evidovaný na prebiehajúce a hroziace súdne spory a na zamestnanecké pôžitky v účtovnej jednotke Prešovský samosprávny kraj a to:

Úrad Prešovského samosprávneho kraja k 1.1.2024 vykazoval stav celkových rezerv v objeme 2 313 348,71 €, z toho rezervy dlhodobé 2 179 153,11 €. a rezervy krátkodobé 134 195,60 €.

Krátkodobé rezervy:

V krátkodobej časti rezerv k 31. 12.2024 v objeme 64 414,00 € boli premietnuté pohyby:

- na zamestnanecké pôžitky 43 654,00 €: použitie rezervy na finančné plnenie na odchodné v objeme 42 136,00 €, a tvorba rezervy na rok 2025 v objeme 43 654,00 €.
- k 31. 12. 2024 bola vytvorená aj rezerva na náklady na zostavenie, overenie, zverejnenie účtovnej závierky a výročnej správy - audit v objeme 20 760,00 €,
- a na súdne spory v objeme 71 299,60 €: zúčtovanie krátkodobej časti v objeme 6 000,00 €, presun z krátkodobej časti do dlhodobej časti bolo v objeme -77 299,60 €.

Dlhodobé rezervy:

V dlhodobej časti rezerv k 31. 12.2024 v objeme 2 217 670,71 € boli premietnuté pohyby:

- Rezerva na zamestnanecké pôžitky 7 522,00 €: použitie bolo v objeme 7 522,00 €. K 31.12.2024 účtovná jednotka vykázala 0,00 €
- Rezervy na hroziace súdne spory 2 171 631,11 €: v priebehu roka došlo k zúčtovaniu rezervy v objeme 31 260,00 €, a k presunu z krátkodobej časti do dlhodobej v objeme 77 299,60 €.

K 31.12.2024 bol stav celkových rezerv v objeme 2 282 084,71 €, z toho rezervy dlhodobé 2 217 670,71 €. a rezervy krátkodobé 64 414,00 €.

K 31.12.2023 bol stav celkových rezerv v objeme 2 313 348,71 €, z toho rezervy dlhodobé 2 179 153,11 €. a rezervy krátkodobé 134 195,60 €.

12.9.9 Krátkodobé a dlhodobé záväzky

V rámci konsolidovaného celku boli záväzky vykázané v celkovom objeme 454 358 537,52 €, z tohto objemu tvorili rezervy v objeme 2 894 195,85 €, zúčtovanie transferov medzi subjektami verejnej správy 420 467 240,06 €, dlhodobé záväzky v objeme 4 454 196,76 € a krátkodobé záväzky v objeme 26 542 904,85 €.

Najvýznamnejší podiel na záväzkoch tvorila účtovná jednotka Prešovský samosprávny kraj, ktorý 31.12.2024 boli významné záväzky vykázané v celkovej hodnote 10 781 963,41 €, z tohto:

- Dlhodobé záväzky činili 3 837 970,50 €, z tohto:
  - sociálny fond – 23 449,37 €,
  - zábezpeky – 1 079 327,43 €
  - záväzky z obchodného styku (dohodnutý splátkový kalendár bez úročenia) – 1 991 549,70 €,
  - zádržné – 12 756,00 €
  - a prijatý úver od Enviromentálneho fondu na projekt „Odkanalizovanie a ČOV z objektu SOŠ Lesnícka vrátane pripravovaného zariadenia sociálnych služieb v obci Bijacovce“ – 730 888,00 €.
- Krátkodobé záväzky činili 6 943 992,91 €, z toho najvýznamnejšie:

- dodávatelia - 2 269 370,87 €,
- záväzky z obchodného styku (dohodnutý splátkový kalendár bez úročenia) – 3 000 000,00 €,
- zábezpeky – 9 232,34 €,
- záväzky voči zamestnancom – 730 512,70 €,
- záväzky voči orgánom sociálneho a zdravotného poistenia a finančnej správy – 500 932,09 €.

Účtovná jednotka k 31. 12. 2024 nevykázala žiadne záväzky po lehote splatnosti.

Prehľad o záväzkoch rozpočtových organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK

Prehľad o záväzkoch rozpočtových organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK

Ukazovateľ	Stav k 1.1.2024	Stav k 31.12.2024	Zmena stavu
	Záväzky RO		
Krátkodobé záväzky	13 271 164 €	14 207 767 €	936 603 €
Dlhodobé záväzky	433 844 €	370 696 €	-63 148 €
Rezervy	275 823 €	232 992 €	-42 831 €
SPOLU	13 980 831 €	14 811 456 €	830 624 €
Záväzky RO - Vzdelávanie			
Krátkodobé záväzky	7 084 909 €	7 420 778 €	335 869 €
Dlhodobé záväzky	177 534 €	194 039 €	16 505 €
Rezervy	138 832 €	89 479 €	-49 353 €
SPOLU	7 401 275 €	7 704 296 €	303 021 €
Záväzky RO - Sociálne zabezpečenie			
Krátkodobé záväzky	2 818 773 €	3 718 092 €	899 319 €
Dlhodobé záväzky	71 547 €	73 422 €	1 875 €
Rezervy	123 632 €	124 135 €	503 €
SPOLU	3 013 952 €	3 915 649 €	901 697 €
Záväzky RO - SÚC PSK			
Krátkodobé záväzky	3 100 818 €	2 738 514 €	-362 304 €
Dlhodobé záväzky	177 708 €	94 913 €	-82 795 €
Rezervy	0 €	0 €	0 €
SPOLU	3 278 526 €	2 833 427 €	-445 099 €
Záväzky RO - Kultúrne služby			
Krátkodobé záväzky	266 664 €	312 433 €	45 769 €
Dlhodobé záväzky	7 055 €	7 843 €	788 €
Rezervy	13 359 €	19 378 €	6 019 €
SPOLU	287 078 €	339 655 €	52 577 €
Záväzky RO – Centrum podpory PSK			
Krátkodobé záväzky	0 €	17 950 €	17 950 €
Dlhodobé záväzky	0 €	479 €	479 €
Rezervy	0 €	0 €	0 €
SPOLU	0 €	18 429 €	18 429 €

Prehľad o záväzkoch príspevkových organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK

Ukazovateľ	Stav k 1.1.2024	Stav k 31.12.2024	Zmena stavu
	Záväzky PO		
Krátkodobé záväzky	4 642 546 €	5 391 144 €	748 599 €
Dlhodobé záväzky	237 868 €	245 531 €	7 663 €
Rezervy	284 073 €	379 089 €	95 016 €
SPOLU	5 164 487 €	6 015 764 €	851 277 €
	Záväzky PO - Vzdelávanie		
Krátkodobé záväzky	3 565 919 €	4 016 533 €	450 615 €
Dlhodobé záväzky	111 193 €	118 613 €	7 420 €
Rezervy	75 421 €	180 096 €	104 675 €
SPOLU	3 752 533 €	4 315 242 €	562 710 €
	Záväzky PO - Kultúrne služby		
Krátkodobé záväzky	1 067 160 €	1 358 968 €	291 808 €
Dlhodobé záväzky	126 501 €	126 476 €	-25 €
Rezervy	208 652 €	198 993 €	-9 659 €
SPOLU	1 402 313 €	1 684 437 €	282 124 €
	Záväzky PO - EA Smart Regiónu PSK		
Krátkodobé záväzky	9 467 €	15 643 €	6 176 €
Dlhodobé záväzky	174 €	442 €	268 €
Rezervy	0 €	0 €	0 €
SPOLU	9 641 €	16 085 €	6 444 €

Príspevkové organizácie k 31. 12. 2024 záväzky po lehote splatnosti nevykazujú.

12.9.10 Bankové úvery a návratné finančné výpomoci

Celkové bankové úvery a výpomoci boli k 31.12.2024 vykazované v hodnote 123 792 541,92 €, z toho na účte 461 Bankové úvery 87 892 541,92 € a to z Európskej investičnej banky v objeme 75 110 900,53 €, zo Všeobecnej úverovej banky objeme 9 723 334,53 € a z UniCredit Bank v objeme 3 058 306,86 €.

Z Európskej investičnej banky boli prijaté tri úvery, a to úver s dobou splatnosti do roku 2038 s nesplatenou istinou 21 692 130,01 €, druhý úver s dobou splatnosti do roku 2043 s nesplatenou istinou 23 418 770,52 € a tretí úver s dobou splatnosti do roku 2048 s výškou nesplatennej istiny 30 000 000,00 €.

Zo Všeobecnej úverovej banky, a. s. bol v roku 2024 prijatý úver na financovanie investičných akcií. Celková výška nesplatennej istiny ku 31.12.2024 bola 9 723 334,53 €. Z toho časť v objeme 5 413 783,97 € sa nezapočítava do dlhu samosprávneho kraja, keďže tento objem finančných prostriedkov bol poskytnutý na predfinancovanie projektov financovaných zo štrukturálnych fondov EÚ.

Z UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., pobočka zahraničnej banky bol prijatý úver na zabezpečenie predfinancovania realizácie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie. K 1.1.2024 sme vykazovali zostatok nesplatennej istiny v objeme 5 101 741,00 €, ktorá bola z refundovaných finančných prostriedkov splatená v plnej výške. V roku 2024 došlo k načerpaniu ďalšieho úveru v objeme 1 470 664,00 € a zároveň došlo k postúpeniu pohľadávky

na bankovú inštitúciu v objeme 1 587 642,86 € spoločnosťou Swietelsky – Slovakia, s.r.o., Bratislava. Celková výška nesplatennej istiny je k 31.12.2024 v objeme 3 058 306,86 €.

Prijaté návratné finančné výpomoci

K 1.1.2024 účtovná jednotka vykázala v objeme 38 400 000,00 € a to z prijatej návratnej finančnej výpomoci z MF SR na rekonštrukciu ciest II. a III. triedy v pôsobnosti PSK v objeme 7 200 000,00 €. V priebehu roka 2024 došlo zo strany MF SR k odpusteniu jej časti v objeme 2 500 000,00 €. V rámci návratných finančných výpomocí je vykazovaný aj úver od Slovak Investment Holding, a. s. v objeme 30 000 000,00 € na zabezpečenie realizácie mostného a cestného programu. Ku koncu sledovaného obdobia je stav NFV 35 900 000,00 €, z toho NFV na rekonštrukciu ciest II. a III. triedy v pôsobnosti PSK v objeme 5 900 000,00 € a NFV od SIH v objeme 30 000 000,00 €.

Popis zabezpečenia dlhodobého bankového úveru alebo krátkodobého bankového úveru

V zmysle zmluvy s Európskou investičnou bankou a Prešovským samosprávnym krajom nie je určené zabezpečenie úveru. Závazky a záruky dlžníka vyplývajúce s čl. VI. uvedenej zmluvy je povinnosť dlžníka nenakladať s akoukoľvek časťou svojho majetku, ktorý je súčasťou projektu, dlžník je povinný udržiavať zdravú finančnú situáciu, dodržiavať právne predpisy, zabezpečiť vedenie účtovných kníh a účtovných záznamov a každý rok predložiť banke Správu o faktických poznámkach, záverečný účet samosprávneho kraja a finančné výkazy z účtovníctva.

12.10 Náklady a výnosy konsolidovaného celku

Pri konsolidácii sme eliminovali náklady medzi jednotlivými účtovnými jednotkami z agregovaných údajov v súčtovom výkaze ziskov a strát. Medzi najdôležitejšie patrili eliminácie na účte 518 – ostatné služby v objeme 207 695,26 €, na účte 513 – náklady na reprezentáciu 58 356,02 €, na účte 527 – zákonné sociálne náklady 53 752,47 € a na účte 512 – cestovné 38 873,00 €.

V rámci nákladov a výnosov na transfery z rozpočtu obce alebo z rozpočtu VUC do RO a PO zriadených obcou alebo VÚC za vykazovaný konsolidovaný celok došlo na strane nákladov 109 665 913,72 a výnosov v hodnote 89 908 766,64 €.

Najvýznamnejšou položkou v rámci nákladov na služby tvoria:

- telekomunikačné služby,
- strážna služba,
- nájomné budov, objektov alebo iných častí,
- administratívne, režijné náklady,
- štúdie, expertízy, posudky,
- odmeny poslancov a členov komisií,
- iné služby (členské príspevky).

Náklady voči audítorovi alebo audítorskej spoločnosti

V roku 2024 výkon auditu zabezpečovala audítorská spoločnosť ACCEPT AUDIT & CONSULTING s.r.o., Baštová 38, Prešov. Náklady voči uvedenej audítorskej spoločnosti boli vykázané v celkovej

hodnote 17 928 € (v tom náklady na overenie účtovných zázvierok a náklady na súvisiace auditorské služby).

Za konsolidovaný celok boli vykázané náklady na neauditorské služby v objeme 121 789,20 €.

Výnosy konsolidovaného celku

Najväčší podiel na výnosoch konsolidovaného celku mala materská účtovná jednotka z daňových príjmov, ktoré boli tvorené výlučne podielom na dani z príjmov fyzických osôb. Tieto príjmy boli v súlade s ustanovením § 6 ods. 1 písm. a) a f) zákona NR SR č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v platnom znení zaradené medzi vlastné príjmy samosprávneho kraja v celkovom objeme 167 086 177,84 €. Ďalšou významnou položkou patrili aj výnosy z transferov, ktoré pozostávali z dotácií zo ŠR poskytovaných v rámci kapitoly MŠVVaŠ SR na finančné zabezpečenie prenesených kompetencií v oblasti vzdelávania, dotácie z fondov EÚ a zo zahraničia v rámci projektov a grantov a dotácie na jednotlivé programy príslušných rozpočtových kapitol ŠR.

V konsolidovanom celku za rok 2024 došlo k eliminácii výnosov vzájomne len medzi partnermi. Najvyššia eliminácia bola na účte 602 – tržby z predaja služieb v objeme 247 813,20 € a na účte 648 – ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti v objeme 144 171,35 €. V tejto položke sú evidované výnosy z prenájmu, z poistného plnenia, náhrad za škodu, z dobropisov, ostatných výnosov a refundácii nákladov minulého účtovného obdobia z projektov financovaných v roku 2023, ktoré následne boli odvedené ako náklady z odvodu príjmov do výnosov PSK.

12.11 Iné aktíva

K 31.12.2024 Prešovský samosprávny kraj na základe predložených dokladov z právneho oddelenia evidoval aktívne súdne spory voči Ing. Miroslava Kasaničová – ATELIÉR MK v sume 7 546,70 € s príslušenstvom, Cesty nádeje, o. z. Andraščíková 620/3, 085 01 Bardejov za porušenie VZN 18/2010 v platnom znení na základe výkonu kontroly oddelením vnútornej kontroly Ú PSK - správa o výsledku kontroly č. 1/2021 v objeme 10 967,85 € a 5 036,23 € voči SOFYC – Clinic, s.r.o z titulu neuhradenia služieb spojených s nájmom nebytových priestorov – ide o spotrebu plynu pri vykurovaní – konanie je na okresnom súde. Aktívny súdny spor aj voči osobe p. M. Didíkovi – neoprávnené použitie dotácie z rozpočtu PSK v objeme 5 000,00 €.

Zároveň k 31.12.2024 boli v prospech Prešovskému samosprávnemu kraju boli vystavené bankové záruky na:

- Banková záruka č. **009020345030 VÚB Banka** zo dňa 09.09.2024 **Chemkostav, a.s.** na realizáciu zákazky „*Rekonštrukcia internátu SOŠ lesníckej v Bijacovciach na účel prevádzkovania pobytových sociálnych služieb a služieb zdravotnej starostlivosti*“ v objeme **334 158,62 €**
- Banková záruka č. **009020325846 VÚB Banka** zo dňa 10.01.2024 spoločnosti **BETPRES, s.r.o.** na realizáciu zákazky „*Zlepšenie vzdelávacej infraštruktúry v Spojenej škole Ľ. Podjavorinskej 22, Prešov*“ v objeme **347 497,14 €**
- Banková záruka č. **2350010029 KB Komerční banka, a.s.** zo dňa 06.02.2023 spoločnosti **Metrostav Slovakia, a.s.** na realizáciu stavby „*Zlepšenie vzdelávacej infraštruktúry v Spojenej škole, Jarmočná 108, Stará Lubovňa – EP Lomnička 150*“ v objeme **125 027,03 €**
- Banková záruka č. **03343-02 0071468 – UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s.** zo dňa 27.4.2023 spoločnosti **GMT projekt, s.r.o. a Swietelsky-Slovakia spol s.r.o.** na realizáciu kontraktu „*Rekonštrukcia Múzea moderného umenia Andyho Warhola v Medzilaborciach*“ v objeme **247 837,92 €**
- Banková záruka č. **03343-02 0071468 – Dodatok č.01 UniCredit Bank, GMT projekt,**

- s.r.o., zo dňa 07.02.2024 navýšenie sumy na **267 507,42 €**
- Banková záruka č. **03343-02 0071468 – Dodatok č.02 UniCredit Bank, GMT projekt, s.r.o.**, zo dňa 24.01.2025 navýšenie sumy na **270 822,66 €**
  - Banková záruka č. **2302300040 Oberbank AG** zo dňa 20.4.2023 spoločnosti Swietelsky-Slovakia, spol. s.r.o, na realizáciu stavby „*Rekonštrukcia Múzea moderného umenia Andyho Warhola v Medzilaborciach*“ v objeme **257 954,00 €**
  - Banková záruka č. **2302300040 Dodatok č. 1 Oberbank AG** zo dňa 18.12.2023 Swietelsky-Slovakia, spol. s.r.o, – navýšenie sumy na **262 084,66 €**
  - Banková záruka č. **2302300040 Dodatok č. 2 Oberbank AG** zo dňa 24.01.2025 Swietelsky-Slovakia, spol. s.r.o, - navýšenie sumy **271 141,35 €**
  - Banková záruka č. **009020212441 VÚB Banka, a.s.**, zo dňa 19.09.2018 spoločnosti BETPRES s.r.o., na realizáciu stavby „*Zníženie energetickej náročnosti objektu – SOŠ technická Humenné*“ v objeme **101 974,74 €**.

12.12 Iné pasíva

a) opis a hodnota iných pasív, vyplývajúcich zo súdnych rozhodnutí, z poskytnutých záruk, zo všeobecne záväzných právnych predpisov, z ručenia podľa jednotlivých druhov ručenia, takýmito inými pasívami sú:

1. **možná povinnosť**, ktorá vznikla ako dôsledok minulej udalosti a ktorej existencia závisí od toho, či nastane alebo nenastane jedna alebo viac neistých udalostí v budúcnosti, ktorých vznik nezávisí od účtovnej jednotky, alebo
2. **povinnosť**, ktorá vznikla ako dôsledok minulej udalosti, ale ktorá sa nevykazuje v súvahe, pretože nie je pravdepodobné, že na splnenie tejto povinnosti bude potrebný úbytok ekonomických úžitkov, alebo výška tejto povinnosti sa nedá spoľahlivo oceniť - tabuľka č.10.

Pre túto časť konsolidovaný celok Prešovský samosprávny kraj za rok 2024 vykázal hodnotu iných pasív v objeme 1 882 294,98 €.

b) zoznam **nehnutelných kultúrnych pamiatok** v správe alebo vo vlastníctve účtovnej jednotky - tabuľka č. 24 **konsolidovaných poznámok**.

12.13 Príjmy a výdavky

Rozpočet PSK a jeho čerpanie k 31.12.2024:

Ukazovateľ	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet 2024	Skutočnosť k 31.12.2024	% plnenia k UR 2024
Príjmy	275 103 000 €	298 825 038 €	303 581 417 €	101,59%
Bežné príjmy (BP)	275 003 000 €	288 427 077 €	289 877 111 €	100,50%
Kapitálové príjmy (KP)	100 000 €	10 397 961 €	13 704 306 €	131,80%
Výdavky	270 201 616 €	379 359 110 €	348 290 202 €	91,81%
Bežné výdavky (BV)	251 401 616 €	269 027 311 €	263 792 069 €	98,05%
Kapitálové výdavky (KV)	18 800 000 €	110 331 799 €	84 498 133 €	76,59%
Príjmy - výdavky	4 901 384 €	-80 534 072 €	-44 708 785 €	55,52%
BP – BV	23 601 384 €	19 399 766 €	26 085 042 €	134,46%
KP – KV	-18 700 000 €	-99 933 838 €	-70 793 827 €	70,84%
Fin. operácie	-4 901 384 €	80 534 072 €	58 882 258 €	73,11%
FO - príjmové	0 €	90 537 215 €	69 113 460 €	76,34%
FO - výdavkové	4 901 384 €	10 003 143 €	10 231 202 €	102,28%
Rozdiel P-V + FO	0 €	0 €	14 173 473 €	-

Bežný schválený rozpočet na rok 2024 bol zostavený ako prebytkový v objeme 23 601 384 €, pričom tento prebytok bol v objeme 18 700 000 € použitý na krytie schodku kapitálového rozpočtu a v objeme 4 901 384 € na krytie finančných operácií výdavkových.

Rozpočet kapitálových výdavkov bol zostavený ako schodkový v objeme – 18 700 000 €. Tento schodok bol krytý prebytkom bežného rozpočtu.

Bežný upravený rozpočet PSK bol k 31. 12. 2024 prebytkový v objeme 19 399 766 €. Celkové výdavky bežného rozpočtu 269 027 311 € boli kryté príjmovými finančnými operáciami 3 106 629 €. Jedná sa o prostriedky minulých rokov poskytnuté zo ŠR a EÚ 1 467 322 € a samostatné rozpočtové prostriedky a finančné prostriedky v zmysle §17 a 22 zákona 523/2004 Z. z. 1 639 307 €. Po odpočítaní prostriedkov minulých rokov je prebytok bežného rozpočtu 22 506 395 €, z ktorého 4 901 401 € bolo použitých v rámci výdavkových finančných operácií na splátky istín a na kurzové rozdiely a objem 17 604 994 € vykryva schodok kapitálového rozpočtu v súlade s § 10 ods. 7 zákona NR SR č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene s doplnení niektorých zákonov v platnom znení.

Kapitálový rozpočet k 31. 12. 2024 je schodkový v objeme – 99 933 838 €. Celkové výdavky kapitálového rozpočtu 110 331 799 € boli kryté kapitálovými príjmami v objeme 5 296 219 €, prebytkom bežného rozpočtu v objeme 17 604 994 € a príjmovými finančnými operáciami v objeme 87 430 586 €, z toho prostriedky minulých rokov poskytnuté zo ŠR a EÚ 1 401 909 €, samostatné rozpočtové prostriedky a finančné prostriedky v zmysle §17 a 22 zákona 523/2004 Z. z. 81 985 €, prevody prostriedkov z RF v objeme 32 180 657 €, fond nevyčerpaných dotácií 8 456 644 €, nedočerpané úverové zdroje a návratná finančná výpomoc z predchádzajúcich rokov 22 855 165 €, úverové zdroje z EIB 2 000 000 €, úverové zdroje z UniCredit Bank 10 000 000 €, z VUB 9 723 337 € a z Enviromentálneho fondu 730 889 €. Kapitálové príjmy v objeme 296 767 € boli použité na splátku istiny úveru EIB.

Rozpočet finančných operácií bol k 31.12.2024 prebytkový v objeme 80 534 072 €. Finančné operácie výdavkové boli rozpočtované v objeme 10 003 143 €, pričom ich krytie bolo zabezpečené z bežných príjmov 4 901 401 € a z kapitálových príjmov 5 101 742 €.

12.14 Predpokladaný vývoj

Prešovský samosprávny kraj za sledované obdobie roka 2024 zabezpečoval výkon samosprávnych funkcií v súlade s platnou legislatívou, plnil základné povinnosti spojené so samostatným hospodárením a nakladaním s majetkom samosprávneho kraja, vlastnými príjmami, dotáciami zo štátneho rozpočtu a fondov EÚ, zabezpečoval výkon a financovanie prenesených a originálnych kompetencií v zmysle platnej legislatívy.

Prešovský samosprávny kraj v súlade s ustanovením § 16 ods. 3 zákona NR SR č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov predložil účtovnú závierku PSK za rok 2024 na overenie nezávislým audítorom. Zodpovednosťou audítora bolo získať primerané uistenie, že účtovná závierka ako celok neobsahuje významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, a vydať správu audítora, vrátane názoru.

Podľa názoru audítorov účtovná závierka PSK za rok 2024 s výnimkou nižšie poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie PSK k 31. decembru 2024 a výsledku jej hospodárenia za rok

končiaci sa k uvedenému dátumu podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

Základ pre podmienený názor

Účtovná jednotka vykazuje v súvahe na riadkoch 024 až 032 dlhodobý finančný majetok v obstarávacej cene vo výške 30,1 mil. EUR, a to podielové cenné papiere a podiely v spoločnostiach s podstatným vplyvom do obchodných spoločností. K finančným investíciám vytvorila účtovná jednotka z titulu očakávaného rizika ich znehodnotenia opravné položky v celkovej výške 20,9 mil. EUR a netto účtovná hodnota dlhodobého finančného majetku takto predstavuje výšku 9,2 mil. EUR a je bližšie popísaná v poznámkach účtovnej závierky. Z uvedených finančných investícií je najvyššou investíciou nepeňažný vklad do spoločnosti Prešovské zdravotníctvo, a.s., s vykazovanou obstarávacou cenou tejto investície vo výške cca 30 mil. EUR s odhadom znehodnotenia tejto investície vo výške 20,9 mil. EUR. Účtovná jednotka nepredložila Výpis akcionára zo zoznamu akcionárov listinných CP od Centrálného depozitára cenných papierov SR, a.s., v ktorom by bola uvedená ako akcionár spoločnosti Prešovské zdravotníctvo, a.s., z toho dôvodu nebolo možné overiť vlastníctvo uvedenej finančnej investície.

Účtovná jednotka eviduje k 31.12.2024 na účte 384 – Výnosy budúcich období zostatok vo výške cca 92,2 mil. EUR, ktorý sa oproti minulému roku zvýšil o 4,1 mil. EUR. Účtovná jednotka nepredložila k tomuto účtu podpornú dokumentáciu na všetkých analytických účtoch, pričom nedokázala identifikovať zostatok na analytickom účte 384 1/1 vo výške 15,1 mil. EUR. Z tohto dôvodu nebolo možné overiť správnosť ocenenia výnosov budúcich období vykázaných v súvahe.

Audit sme vykonali podľa medzinárodných audítorských štandardov (International Standards on Auditing, ISA). Naša zodpovednosť podľa týchto štandardov je uvedená v odseku Zodpovednosť audítora za audit účtovnej závierky. Od účtovnej jednotky sme nezávislí podľa ustanovení zákona č. 423/2015 o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štatutárnom audite“) týkajúcich sa etiky, vrátane Etického kódexu audítora, relevantných pre náš audit účtovnej závierky a splnili sme aj ostatné požiadavky týchto ustanovení týkajúcich sa etiky. Sme presvedčení, že audítorské dôkazy, ktoré sme získali, poskytujú dostatočný a vhodný základ pre náš podmienený názor.

Cieľom Prešovského samosprávneho kraja v roku 2025 bude aj naďalej predovšetkým vyrovnané hospodárenie, znižovanie dlhu, zefektívnenie výkonu verejnej správy a s tým spojené zvýšenie hospodárnosti. Prešovský samosprávny kraj i v budúcnosti plánuje využívať čerpanie eurofondov a grantov.

12.15 Skutočnosti, ktoré nastali po dni, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, do dňa jej zostavenia

Zastupiteľstvo PSK Uznesením č. 501/2024 z 16. zasadnutia zo dňa 14. októbra 2024 schválilo:

- Prijatie úveru na základe aukcie od Slovenskej sporiteľne, a. s. na spolufinancovanie projektov financovaných z európskych a štátnych fondov na rekonštrukciu kultúrnych a školských zariadení, ciest a mostov **v objeme 16 000 000,00 €.**

Zastupiteľstvo PSK dňa 10. marca 2025 na svojom mimoriadnom zasadnutí prijalo návrh na Optimalizáciu siete stredných škôl PSK v rokoch 2026 – 2027.

Zhodnotenie makroekonomických prognóz na roky 2024-2028, ktoré vydal Inštitút finančnej politiky MF SR:

Slovenská ekonomika, podporená najmä domácim dopytom, vzrastie v roku 2024 o 2,3 %. Reálne príjmy obyvateľov po odznení cenového šoku výrazne stúpnu, čo sa prejaví v spotrebe

domácností. Investičná aktivita sa presunie do súkromného sektora, ale celková tvorba kapitálu bude stagnovať kvôli pomalšiemu rozbehu čerpania nových fondov EÚ. V roku 2025 HDP vzrastie o 2,2 %, hlavne vďaka injekcii zo zdrojov Plánu obnovy. Pracovné miesta pribudnú pozvoľne a nezamestnanosť dosiahne historicky nízke hodnoty. Zrýchlenie inflácie stlmí spotrebu domácností, ale zotavovanie ekonomiky eurozóny potiahne export. Ekonomický rast bude vrcholiť v roku 2026 na 2,4 % vďaka pokračujúcemu čerpaniu z Plánu obnovy. Prognózu môžu nadol vychýliť riziká oneskoreného a neúplného dokončenia projektov z Plánu obnovy a možného zvoľnenia svetového obchodu pre nástup protekcionizmu v globálnej ekonomike. HDP Slovenska stúpne v roku 2024 o 2,3 %, keď ekonomiku podporí najmä domáci dopyt. Po odznení cenového šoku, reálne príjmy obyvateľov v tomto roku posilnili. Dôsledkom je razantné zvýšenie spotreby domácností, ktorá v minulom roku klesla. Investičná aktivita sa po dočerpaní EÚ fondov presunula z verejného sektora do súkromného. Celková tvorba kapitálu však bude stagnovať, keďže čerpanie zdrojov bude v novom programovom období len pozvoľné. Zahraničný dopyt bude zaostávať, v eurozóne sa nedarí priemyslu a dopyt z Číny je oslabený. Trh práce bude stabilný, no tvorba pracovných miest bude stagnovať. Hoci dopyt po práci zostane vysoký, ponuka práce klesne hlavne pre vyššie počty odchodov do predčasného dôchodku. V roku 2025 sa HDP zvýši o 2,2 %, keď ho potiahnu zdroje z Plánu obnovy. Tvorba investícií zrýchli až na dvojcifernú úroveň nielen pre Plán obnovy, ale aj pre dovoz vojenskej techniky. Investičnú aktivitu tiež podporí znižovanie úrokových sadzieb, čo sa pretaví do rastu zamestnanosti. Pracovných miest tak mierne pribudne a miera nezamestnanosti bude historicky najnižšia. Nepriaznivý demografický vývoj však bude tlmiť ponuku práce a potenciál ekonomiky sa bude opierať o kapitálové zdroje. Spotreba domácností zvoľní dynamiku pod tlakom vyššej inflácie. Spotrebiteľské ceny potiahne rast cien energií a vyššia daň z pridanej hodnoty v rámci plánovanej konsolidácie. Export sa začne spolu s dopytom v eurozóne zotavovať, no celková bilancia obchodu bude tlmená navýšeným dovozom investičných tovarov. V roku 2026 bude pokračovať čerpanie zdrojov Plánu obnovy a ekonomický rast bude vrcholiť na úrovni 2,4 %. Ekonomika eurozóny sa rozbehne a príspevok zahraničného obchodu do slovenskej ekonomiky tak bude po dvoch rokoch poklesov opäť pozitívny. V roku 2027 sa čerpanie prostriedkov z Plánu obnovy ukončí, čo spôsobí spomalenie rastu HDP na približne 1 %. Na druhej strane však štart výroby v automobilke Volvo poskytne ekonomike nový impulz. V roku 2028 ekonomický rast zrýchli nad 2 %, keď sa tvorba investícií stabilizuje. Na celom horizonte prognózy predpokladáme mierne podchladenú 24 ekonomiku z dôvodu plánovanej konsolidácie verejných financií s cieľom stabilizovať dlh. Súčasný domáci aj zahraničný ekonomický vývoj sa vyznačuje vysokou neistotou a prevahou negatívnych rizík nad pozitívnymi. Na domácom trhu môže nižšie čerpanie Plánu obnovy stlačiť nadol očakávanú zamestnanosť a investície. Zahraničné konflikty môžu skomplikovať výhľad zahraničného dopytu, najmä obmedzením medzinárodných obchodných trás či zvýšením globálnych cien komodít. Riziko zväčšovania obchodných bariér EÚ s Čínou sa môže po voľbách v USA ešte zintenzívniť a ohroziť oživenie globálneho obchodu a slovenského exportu. Zamestnanosť v roku 2024 klesne o 0,1 %, čo zodpovedá približne 3 tisícom pracovných miest. Negatívny vývoj odráža poklesy v prvom polroku, ku ktorým výrazne prispeli zvýšené odchody do predčasného starobného dôchodku. Ďalšiu vlnu zvýšených odchodov očakávame ešte aj na prelome tohto a budúceho roka. Pracovných miest dlhodobou ubúda v priemysle a nízko-kvalifikovaných službách. Najrýchlejšie porastie zamestnanosť vo verejnom sektore a stavebníctve, ktoré nadviaže na predchádzajúci úspešný rok aj napriek medziročnému spomaleniu čerpania zdrojov z EÚ fondov. Aj napriek dočasnému výpadku staršej pracovnej sily miera participácie stúpa. Pribúdajú aj pracujúci cudzinci, ktorých počet sa v lete vyšplhal k úrovni 110 tisíc. Miera nezamestnanosti klesne v tomto roku na 5,4 %, čo je najmenej za 30 rokov. V roku 2025 zamestnanosť stúpne o 0,4 %. Počet predčasných dôchodkov mierne klesne a množstvo práce posilní čerpanie z prostriedkov Plánu obnovy ako aj oživenie ekonomickej aktivity v zahraničí. Na druhej strane zamestnanosť vo verejnom sektore sa

vplyvom šetriacich opatrení zníži o 1 %. V nasledujúcich rokoch sa budú navzájom kompenzovať vplyvy viacerých faktorov. Prorastovo bude pôsobiť kulminácia využitia zdrojov z Plánu obnovy a príchod nových investícií (Volvo Car Slovakia, s.r.o. a Gotion, oficiálne GIB EnergyX Slovakia s.r.o.), z výkonu budú naopak uberať fiškálne opatrenia zamerané na konsolidáciu verejných financií. Klesajúcu ponuku práce z domácich zdrojov kvôli demografii preváži množstvo pracovníkov prichádzajúcich zo zahraničia. Miera nezamestnanosti klesne na konci prognózovaného horizontu k 5 %. Reálna mzda vzrastie v roku 2024 o 4 %, čo predstavuje najvyššie tempo za posledné štyri roky. Nominálne zvýšenie miezd medziročne mierne spomalí spolu so slabším rastom produktivity, inflácie a aj spätnou indexáciou. Najviac si polepšia zamestnanci vo verejnom sektore, kde platy stúpnu o viac ako 8 %. Verejný sektor tak tento rok opäť predbehne súkromný sektor v tempe zvyšovania plátov. V nasledujúcich rokoch bude na mzdy pôsobiť protichodne pretrvávajúci rekordný nedostatok pracovnej sily a úsporné opatrenia vlády. V roku 2025 prudká inflácia zníži reálny nárast miezd na 0,5 %. V ďalších rokoch sa však dynamika reálnych miezd opäť dostane nad 2 %. Inflácia v závere roka mierne zrýchli. Ceny energií sú medziročne stabilné vďaka dotáciám, ceny tovarov sa zvýšia len mierne. Ceny služieb si však udržiavajú vysokú dynamiku zvyšovania a opäť zrýchli aj rast cien potravín. V závere roka inflácia vystúpi nad 3 % a za celý rok ceny priemerne vzrastú o 2,8 %. Zvyšovanie cien v roku 2025 dosiahne 5,4 %. Infláciu ovplyvní zvýšenie sadzby DPH a nárast cien energií. Vyššia DPH pridá 1,5 p.b. k zvýšeniu cenovej hladiny a ďalší 1 p.b. pridajú regulované ceny energií. Kým ceny elektriny pre domácnosti sa podľa vyhlášky URSO v strednodobom horizonte nezmenia, v prípade plynu predpokladáme návrat na trhovú cenu. Spolu s vyššou DPH to predstavuje približne 30 % zvýšenie oproti súčasnej dotovanej úrovni. Pri cene tepla očakávame pozvoľné zvyšovanie s rozložením do viacerých rokov. Vývoj na trhoch s futuritami naznačuje pokles cien energetických komodít v nasledujúcich rokoch. Na strednodobom horizonte preto môžeme očakávať pokles ceny plynu, čo bude tlmiť infláciu. Po odznení inflačných šokov a vyprchaní bazického efektu predpokladáme, že sa ceny potravín a obchodovateľných tovarov vrátia k priemerným tempám zvyšovania, 25 ktoré sme mohli pozorovať v rokoch 2017 až 2020. Rýchlejšie sa zvýšia ceny služieb, no celkový rast cenovej hladiny na strednodobom horizonte bude tlmenej konsolidáciou.

Rozpočet PSK na roky 2025 – 2027:

Rozpočet PSK na roky 2025-2027 je vypracovaný tak, aby bol zabezpečený výkon samosprávnych kompetencií samosprávneho kraja, plnenie základných povinností spojených so samostatným hospodárením a nakladaním s majetkom samosprávneho kraja a vlastnými príjmami v súlade s platným legislatívnym rámcom. Rozpočet obsahuje dotácie zo štátneho rozpočtu na prenesený výkon kompetencií v oblasti vzdelávania ako aj predpokladané finančné prostriedky na implementáciu projektov financovaných z rozpočtov EÚ a z rozpočtov iných krajín EÚ vrátane kofinancovania zo zdrojov PSK zabezpečených čerpaním úveru zo Slovenskej sporiteľne. Súčasťou návrhu rozpočtu sú vlastné finančné prostriedky samosprávneho kraja, ktorými sa zabezpečuje financovanie originálnych kompetencií v zmysle platnej legislatívy.

Prešovský samosprávny kraj dňa 9. decembra 2024 na svojom zasadnutí schválil Uznesením č. 558/2024 rozpočet na rok 2025 v nasledovnom členení:

Príjmy celkom (vrátane finančných operácií príjmových)	309 280 000 €
Výdavky celkom (vrátane finančných operácií výdavkových)	309 280 000 €
v tom:	

1. Bežný rozpočet 14 083 535€

Bežné príjmy	294 180 000 €
Bežné výdavky	280 096 465 €

2. Kapitálový rozpočet - 24 200 000 €

Kapitálové príjmy	100 000 €
Kapitálové výdavky	24 300 000 €

3. Finančné operácie príjmové 15 000 000 €

Finančné operácie výdavkové	4 883 535 €
Príjmy celkom (bez finančných operácií príjmových)	294 280 000 €
Výdavky celkom (bez finančných operácií výdavkových)	304 396 465 €
Zmenu stavu záväzkov a pohľadávok	- 1 458 000 €

Rozpočty vyšších územných celkov, miest a obcí sú súčasťou rozpočtu verejnej správy. Výsledky hospodárenia regionálnej a komunálnej samosprávy sú súčasťou výsledkov rozpočtového hospodárenia Slovenskej republiky. Rozpočet PSK je základným nástrojom finančného hospodárenia, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií v príslušnom rozpočtovom roku a výhľadovo aj na obdobie ďalších dvoch rokov. Rozpočet PSK pre rok 2024 bol primerane vypracovaný v intenciách návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2024 až 2026. Rozpočet výdavkov bol určený na zabezpečenie výkonu samosprávnych funkcií v súlade s platnou legislatívou, plnenie základných povinností spojených so samostatným hospodárením a nakladaním s majetkom samosprávneho kraja, vlastnými príjmami, dotáciami z fondov EÚ, aby bol zabezpečený výkon a financovanie prenesených a originálnych kompetencií v zmysle platnej legislatívy.

Výkon samosprávnych funkcií kraja a originálnych kompetencií, pod ktoré spadá hlavne sociálne zabezpečenie, kultúra, školské zariadenia, zdravotná starostlivosť a oblasť dopravy, boli financované z vlastných príjmov PSK, t. j. z daňových a nedaňových príjmov. Prenesený výkon štátnej správy v oblasti stredoškolského vzdelávania bol financovaný zo ŠR formou účelovej dotácie. Prenesený výkon štátnej správy v oblasti zdravotníctva a dopravy nebol zo ŠR financovaný.

Hospodárenie Prešovského samosprávneho kraja aj v roku 2024 aj naďalej ovplyvnili hore uvedené makroekonomické prognózy. Napriek všetkým vyššie spomenutým aspektom Prešovský samosprávny kraj pokračoval v podpore rozvoja regiónov a aj vďaka kumulovaným prostriedkom na rezervnom fonde, čerpaniu úveru z EIB, Unicredit bank, úver SIH, úver z VÚB.

Vedenie účtovnej jednotky v súčasnosti nie je schopné spoľahlivo odhadnúť celkový dopad negatívneho ekonomického vývoja na jej finančnú situáciu a schopnosť plynulého pokračovania v činnosti, nepredpokladá však významné ohrozenie schopnosti nepretržitého pokračovania v činnosti v blízkej budúcnosti. Jedným z hlavných rizík je možné zvýšenie zadlženosti účtovnej jednotky.

Iné skutočnosti:

Na základe mailovej informácie zo dňa 17.12.2025 z MF SR nám bolo oznámené, že boli zverejnené ku dňu 15. júla 2025 prostredníctvom Centrálného konsolidačného systému (CKS)

v Registri účtovných závierok chybné výkazy riadnej konsolidovanej účtovnej závierky k 31.12.2024, keď po vykonaných kontrolách neboli opätovne pregenerované účtovné výkazy na portáli Centrálného konsolidačného systému, čo malo za následok, že dokumenty k riadnej konsolidovanej účtovnej závierke účtovnej jednotky k 31. decembru 2024, zostavenej dňa 30.06.2025 a zverejnenej v Registri účtovných závierok dňa 15.07.2025 boli nesprávne, keďže nepregenerovaním výkazov došlo k technickej chybe zahrnutia aktív a pasív zrušenej účtovnej jednotky DSS Brezovička, IČO 00619493, do konsolidovaného celku PSK vo výške 445 904,37 EUR. Vzhľadom k tejto skutočnosti PSK v závere účtovného obdobia roku 2025 pristúpilo v CKS k vykonaniu opráv a následnému pregenerovaniu výkazov konsolidovanej účtovnej závierky, ktoré budú po tejto oprave zverejnené v Registri účtovných závierok.

Spracovala: Mgr. Jana Fričová

Prílohy:

- Príloha č. 1 Správa nezávislého audítora z auditu konsolidovanej účtovnej zvierky za konsolidovaný celok PSK za rok 2024 a k Výročnej správe konsolidovaného celku PSK za rok 2024.
- Príloha č. 2 Konsolidovaná účtovná zvierka za konsolidovaný celok PSK + poznámky ku konsolidovanej účtovnej zvierke za konsolidovaný celok PSK za rok 2024
- Príloha č. 3 Správa nezávislého audítora z auditu Individuálnej účtovnej zvierky za Ú PSK za rok 2024
- Príloha č. 4 Individuálna účtovná zvierka za Ú PSK + poznámky k individuálnej účtovnej zvierke za Ú PSK za rok 2024